

**ANEKS NR 14
DO UMOWY NR 00003-6933-UM0120016/15
Z DNIA 17 maja 2016 r.**

zawarty w dniu 05.11.2020..... r. we Wrocławiu

pomiędzy :

Województwem Dolnośląskim

instytucją wdrażającą z siedzibą we Wrocławiu, Wybrzeże J. Słowackiego 12-14, 50-411 Wrocław reprezentowaną przez:

- 1) **Grzegorz Macko – Wicemarszałek Województwa Dolnośląskiego**
- 2) **Paweł Czystoń – Z-ca Dyrektora Departamentu Obszarów Wiejskich i Zasobów Naturalnych**

a

Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

z siedzibą w Miliczu, Pl. Ks. E. Waresiaka 7, 56-300 Milicz

NIP 916-13-73-691

KRS¹ 0000319202

zwanym(-ą) dalej „LGD”¹, reprezentowanym(-ą) przez:

- 1) **Inga Demianiuk – Ozga – Prezes Zarządu**

2) Tom Bernacki – Skarbnik Zarządu.....

Na podstawie umowy 00003-6933-UM0120016/15 z dnia 17.05.2016 r. oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 -2020 (Dz. U. poz. 349), Strony postanawiają, co następuje:

§ 1

W powołanej na wstępie Umowie wprowadza się następujące zmiany:

Załącznik nr 1 do Umowy otrzymuje brzmienie określone w załączniku do niniejszego Aneksu.

§ 2

Pozostałe warunki Umowy nie ulegają zmianie.

§ 3

Aneks został sporządzony w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach – po jednym egzemplarzu dla każdej ze stron umowy.

§ 4

Aneks wchodzi w życie z dniem podpisania.

Podmiot wdrażający

LGD¹

Wicemarszałek
Województwa Dolnośląskiego

1) .....
Grzegorz Macko

Zastępca Dyrektora Departamentu
Obszarów Wiejskich i Zasobów Naturalnych

2) .....
Paweł Czyszczon

Paweł Czyszczon

Prezes Zarządu
„Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

1) .....
Inga Demianiuk-Ozga

Skarbnik Zarządu
„Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

2) .....
Jan Bernacki

Jan Bernacki

Partnerstwo dla Doliny Baryczy¹
ul. Ks. E. Waresiaka 7, 56-300 Milicz
tel. 071 38 30 432
NIP 916 373 691, REGON 020878218
KRS 0000319202

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) dla Doliny Baryczy na lata 2016 – 2022

Grudzień 2015

Luty 2016, korekta

Aktualizacja wrzesień 2016

Aktualizacja luty 2017

Maj 2017, korekta

Aktualizacja, lipiec 2017

Aktualizacja, wrzesień 2017

Aktualizacja, grudzień 2017

Aktualizacja, marzec 2018

Aktualizacja, październik 2018

Aktualizacja, grudzień 2018

Aktualizacja, sierpień 2019

Aktualizacja, grudzień 2019

Aktualizacja, marzec 2020

Aktualizacja, lipiec 2020

**DOLNY
ŚLĄSK**

**RYBACTWO
I MORZE**

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
Operacja realizowana przez Lokalną Grupę Działania Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”
współfinansowana ze środków Unii Europejskiej i środków krajowych w ramach PROW na lata 2014-2020 w ramach
Poddziałania 19.1. Wsparcie przygotowawcze osi IV LEADER

Spis treści

I. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO LSR.....	3
1. Forma prawna i nazwa stowarzyszenia	3
2. Obszar LSR	3
3. Opis procesu tworzenia partnerstwa	4
5. Organ decyzyjny Rada LGD	8
6. Zasady funkcjonowania LGD.....	9
II. PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR.....	13
1. Opis partycypacyjnych metod tworzenia LSR i jej realizacji.....	13
III. DIAGNOZA	21
1. Grupy szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemy i obszary interwencji odnoszące się do tych grup.....	21
3. Opis rynku pracy (poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia – liczba bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym, charakterystyka grup pozostających poza rynkiem pracy).	28
4. Przedstawienie działalności sektora społecznego, w tym integracja/rozwój społeczeństwa obywatelskiego.....	29
5. Wskazanie problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz skali tych zjawisk (np. dostęp do miejscowej infrastruktury i kultury, liczba osób objętych opieką społeczną).....	31
6. Wykazanie wewnętrznej spójności obszaru LSR (inne niż spójność przestrzenna).	35
9. Krótka charakterystyka obszarów atrakcyjnych turystycznie oraz wskazanie potencjału dla rozwoju turystyki, informacja dotycząca liczby gospodarstw agroturystycznych, wskaźnik Schneidera (intensywność ruchu turystycznego).	39
10. Opis produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych podkreślających specyfikę danego obszaru (krótki opis produktów charakterystycznych, występujących na obszarze), w tym promocji i sprzedaży takich produktów.....	41
11. Podsumowanie najważniejszych problemów, potrzeb, zasobów i potencjału obszaru.	43
IV. ANALIZA SWOT ORAZ KONSULTACJE I BADANIA -	45
V. CELE I WSKAŹNIKI.....	52
1. Specyfikacja i opis celów ogólnych, przypisanych im celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru.	52
2. Przedstawienie przedsięwzięć oraz wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem.	54
3. Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR. 65	
VI. SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU.....	86
1. Formy wsparcia operacji w ramach LSR.	86
2. Cel tworzenia procedur.....	88
3. Zakres procedur.	89
4. Formułowanie kryteriów wyboru	89
VII. PLAN DZIAŁANIA	91
VIII. BUDŻET LSR	100
IX. PLAN KOMUNIKACJI ZNAJDUJĄCY SIĘ W ZAŁĄCZNIKU DO LSR.....	106
X. ZINTEGROWANIE	110
1. Opis zgodności i komplementarności z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami.....	110
2. Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku oraz Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.	110
3. Powiązanie z dokumentami strategicznymi gmin i powiatu należących do LGD.....	112
4. Powiązanie ze strategią KARP 2020	113
XI. MONITORING EWALUACJA	114
XII. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	117

I. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU OBJĘTEGO LSR

1. Forma prawna i nazwa stowarzyszenia

Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”
w skrócie Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”
Siedziba: Pl. Ks. E. Waresiaka 7, 56-300 Milicz
Forma organizacyjno-prawna: stowarzyszenie specjalne posiadające osobowość prawną
tel./fax 71/ 38 30 432, e-mail: partnerstwo@nasza.barycz.pl
KRS: 0000319202, data wpisu do KRS: 05.12.2008 r., Status OPP od 2012 r.
NIP: 916-137-36-91, REGON: 020878218, Numer ewidencji ARMIR 062972761

2. Obszar LSR

Obszar działania Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” – znajduje się w północno - wschodniej części województwa dolnośląskiego oraz w południowo - zachodniej części województwa wielkopolskiego. W skład LGD wchodzi 8 gmin: Cieszków, Krośnice, Milicz, Twardogóra i Żmigród z terenu województwa dolnośląskiego i Przygodzice, Odolanów oraz Sośnie z terenu województwa wielkopolskiego. Od położenia i nazwy rzeki Barycz obszar, w potocznym rozumieniu oraz w niniejszym dokumencie, funkcjonuje jako **obszar Doliny Baryczy**.

Wymienione gminy nie są członkami ani partnerami innej Lokalnej Grupy Działania.

Tabela 1 Liczba ludności i powierzchnia obszaru wraz z podziałem administracyjnym

województwo	powiat	Gmina	rodzaj gminy	powierzchnia km ²	liczba ludności na dzień 31 XII 2006	liczba ludności na dzień 31 XII 2013	śr. ilość mieszkańców na km ²
dolnośląskie	Milicki	Cieszków	wiejska	100,83	4 651	4 692	46,5
	Milicki	Krośnice	wiejska	178,73	8 054	8 211	45,9
	Milicki	Milicz	miejsko-wiejska	435,61	24 104	24 417	56,1
	Oleśnicki	Twardogóra	miejsko-wiejska	168,00	12 948	12 968	77,2
	Trzebnicki	Żmigród	miejsko-wiejska	292,10	15 062	14 888	51,0
wielkopolskie	Ostrowski	Odolanów	miejsko-wiejska	136,00	13 942	14 393	105,8
	Ostrowski	Przygodzice	wiejska	163,50	11 430	11 950	73,1
	Ostrowski	Sośnie	wiejska	187,50	6 698	6 578	35,1
Razem	4	8	4/4	1662,27	96 889	98 097	59,0

Źródło: Opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl.

Dolina Baryczy w całości ma charakter **wiejski**, zamieszkuje ją 98 097 mieszkańców, z czego 69% to mieszkańcy wsi a 31% to mieszkańcy miast powyżej 5 tys., ale nie więcej niż 20 tys., mieszkańców (Milicz, Odolanów, Twardogóra, Żmigród). Obszar Partnerstwa zaliczany jest do mało zurbanizowanych, na 1 km² przypada średnio 59 mieszkańców. Ze względu na wiejski charakter obszaru oraz ilość mieszkańców Dolina Baryczy w całości kwalifikuje się do wsparcia w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – zwanego dalej PROW 2014-2020.

Liczba mieszkańców obszaru na dzień 31.12.2013 r. wzrosła o 1208 osób w porównaniu do liczby mieszkańców z końca roku 2006, będącej daną do planowania interwencji w latach 2007-2013, jest również większa niż średnia liczba mieszkańców objętych wsparciem w województwie Dolnośląskim.

Obszar Doliny Baryczy jest jednym z ważniejszych obszarów gospodarki stawowej i produkcji karpia w Europie i w Polsce. Chów i hodowla ryb słodkowodnych odbywa się na terenie wszystkich gmin, położonych w

północno – wschodniej części województwa dolnośląskiego, na obszarze występowania stawów milickich (gminy Milicz, Krośnice, Cieszków, Twardogóra, Żmigród) oraz w południowo – wschodniej części województwa wielkopolskiego, na obszarze występowania stawów przygodzickich (gminy Przygodzice, Sośnie, Odolanów). Gospodarka rybacka (akwakultura), jest najbardziej charakterystyczna i kształtuje specyfikę krajobrazową, przyrodniczą, gospodarczą i kulturalną obszaru Doliny Baryczy. Dzięki znacznej ilości osób **zatrudnionych w rybactwie 271osób** oraz wartości produkcji całkowitej w wysokości **25 468 300,56 zł** obszar ten jest uznawany za obszar znacznie zależny od rybactwa i kwalifikuje się do wparcia w ramach Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” zwanego dalej PO RiM 2014-2020.

Rysunek 1. Mapa obszaru objętego LSR

Źródło: wydawnictwo PLAN

Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” działa na spójnym obszarze. Wszystkie gminy Partnerstwa sąsiadują ze sobą, tworząc zwarty, spójny terytorialnie obszar. Położone są na terenie:

- zlewni rzeki Baryczy - prawostronnego dopływu rzeki Odry,
- największego w Polsce Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”,
- największego w Polsce obszaru europejskiej sieci Natura 2000 – „Ostoja nad Baryczą”.

Potencjał LGD

3. Opis procesu tworzenia partnerstwa

Współpraca partnerów publicznych społecznych i gospodarczych na rzecz obszaru Doliny Baryczy zapoczątkowana została już w latach 90-tych XX wieku przez proekologiczne organizacje pozarządowe z Wrocławia: Dolnośląską Fundację Ekorozwoju oraz PTPP „pro Natura”, które współpracowały z samorządami gminnymi Doliny Baryczy na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz ochrony walorów przyrodniczych obszaru. Owocem tej współpracy był program współpracy opracowany pod patronatem Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Doliny Baryczy – „Ekorozwój Doliny Baryczy”.

Proces budowania partnerstwa został przyspieszony w 2004 roku wraz z pojawieniem się możliwości skorzystania ze środków w ramach Pilotażowego Programu Leader+. W porozumieniu z 8 partnerskimi gminami Doliny Baryczy, Dolnośląska Fundacja Ekorozwoju zdobyła środki i zarządzała projektem „Ekorozwój Doliny Baryczy – partnerstwo człowieka i przyrody” finansowanym w ramach I Schematu Pilotażowego Programu Leader+. Zadaniem tego projektu była aktywizacja lokalnych liderów i współpraca na rzecz powołania Lokalnej Grupy Działania. Powołana wtedy do życia organizacja przybrała formę fundacji pn. Fundacja Doliny Baryczy. W ramach I schematu opracowana została Zintegrowana Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich dla Doliny Baryczy. LGD zdobyło środki i zarządzało w latach 2006 -2008 projektem pt. „Dolina Baryczy - rozwój w harmonii z przyrodą” w ramach II schematu Pilotażowego Programu Leader+.

W roku 2007, w momencie pojawienia się wytycznych dotyczących przyszłości Programu Leader w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, w LGD zapadła decyzja o zainicjowaniu procesu powołania Stowarzyszenia, które stanie się Lokalną Grupą Działania oraz podjęcia prac nad przygotowaniem Lokalnej Strategii Rozwoju dla Doliny Baryczy. Przyjęta nazwa „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” stała się odzwierciedleniem wartości ważnych dla mieszkańców i sympatyków Doliny Baryczy.

W poczet członków założycieli Stowarzyszenia weszli i pozostają nimi do dziś liczni partnerzy ze swoim cennym dorobkiem, lokalni liderzy reprezentujący sektor publiczny, społeczny i gospodarczy.

Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” powstało w oparciu o art. 15 ustawy z 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 oraz z 2008r. Nr 98, poz. 634) i mogło ubiegać się jako Lokalna Grupa Działania o wybór do realizacji opracowanej Lokalnej Strategii Rozwoju dla Doliny Baryczy.

W 2009 roku, uchwałą Zarządu Województwa Dolnośląskiego, Partnerstwo zostało wybrane jako LGD do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju w ramach działania Leader, PROW 2007 – 2013, na którą pozyskało środki w wysokości 14 393 572,00 zł.

W 2009 w Statucie Stowarzyszenia dokonane zostały zmiany związane z określeniem zadań i powołaniem organów - Komitetu Lokalnej Grupy Rybackiej oraz Lokalnej Organizacji Grantowej.

W 2010 roku Stowarzyszenie w ramach konkursu MRiRW zostało wybrane jako LGR do realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich, na którą pozyskało środki w ramach PO RYBY 2007 – 2013 w wysokości 48 579 983,35 zł, zmniejszone aneksem nr 3 z dn. 11.07.2013 do umowy z dn. 15.12.2010 do kwoty 44 842 113,46 zł.

Stowarzyszenie z dużym sukcesem zakończyło realizację obydwu strategii w 2015 r. Kwotę wydatkowanych środków oraz % realizacji strategii przedstawia poniższa tabela:

Tabela 2 Realizacja umów ramowych w ramach LSR i LSROR

Program	Planowane na podstawie umów (zł)			Wykorzystane (wg kosztów kwalifikowalnych z WoP) (zł)			% realizacji wg programów
	Wdrażanie LSR/LSROR	Projekty współpracy	Funkcjonowanie, aktywizacja	Wdrażanie LSR/LSROR	Projekty współpracy	Funkcjonowanie, aktywizacja	
PROW	11 239 124,00	290 667,00	2 809 781,00	10 331 563,92	290 667,00	2 782 830,24	93%
PO RYBY	38 580 273,50	2 242 105,67	4 019 734,27	35 307 345,98	2 242 105,67	3 789 663,85	92%
razem	49 819 397,50	2 532 772,67	6 829 515,27	45 638 909,90	2 532 772,67	6 572 494,09	93%
% realizacji wg działań				92%	100%	99%	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z umów ramowych i wniosków o płatność LGD.

W ramach realizowanych projektów współpracy zrealizowane zostały istotne dla obszaru zadania oraz nawiązana została trwała współpraca z partnerami, którą Stowarzyszenie zamierza kontynuować w kolejnej perspektywie. Zrealizowane zostały projekty związane między innymi z nawiązaniem współpracy między LGD i LGR w ramach m.in.: promocji i modernizacji oferty turystycznej (szlak konny, kajakowy), realizacji programu edukacji regionalnej i przyrodniczej na obszarach zależnych od rybactwa (Edukacja dla Doliny Baryczy), współpraca w ramach wzmocnienia branży rybackiej.

Tabela 3 Projekty współpracy realizowane przez LGD w ramach wdrażania LSR i LSROR.

Program	Tytuł	Nr umowy (dokumenty dostępne w UMWD)	Zasięg	Ilość partnerów	Rola LGD w projekcie
PROW	Konno Obszarami Natury – przez wzgórza i doliny	00019-6931-UM0100024/13	regionalny	3	Koordynator
PO RYBY	Kuchnia regionalna – wymiana doświadczeń w sposobach przetwórstwa produktów rybnych z jezior i stawów	00001-6173-SW0100081/12/13	międzyregionalny	3	Inicjator
PO RYBY	Regionalny Program Edukacji regionalnej i przyrodniczej	00048-6173-SW0100001/14	regionalny	2	Inicjator
PO RYBY	Tworzenie i zarządzanie sieciowymi produktami turystycznymi na obszarach zależnych od rybactwa na	00049-6173-SW0100003/15	regionalny	2	Inicjator

	przykładzie Szlaku Kajakowego Doliny Baryczy.				
--	---	--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych LGD.

W celu wzmocnienia Partnerstwa Stowarzyszenie podejmuje szereg innych działań i inicjatyw. Między innymi w latach 2012-2014 w ramach programu *Grundtvig – uczenie przez całe życie*, Stowarzyszenie realizowało **międzynarodowy projekt współpracy** dotyczący sieciowania organizacji i instytucji zajmujących się edukacją dorosłych, wspieraniem i promocją tradycyjnych metod gospodarowania, wytwarzania rzemiosła i wymiany doświadczeń. Przykład działań producentów i usługodawców lokalnych z Doliny Baryczy w ramach rozwijanego przez Stowarzyszenie systemu wsparcia Dolina Baryczy Poleca, tworzenia unikatowej oferty obszaru w oparciu o produkt lokalny, inspirował uczestników ze Słowacji, Czech i Holandii. Wartość dofinansowania to 64 554,88 zł.

Od 2010 r. Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” podjęło się realizacji **lokalnego programu grantowego** współfinansowanego w ramach środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności (PAFW) we współpracy z Akademią Rozwoju Filantropii w Polsce (ARF) w ramach Programu „Działaj Lokalnie” jako Lokalna Organizacja Grantowa (LOG). W ramach realizacji programu grantowego Stowarzyszenie pozyskuje środki i przeprowadza całą procedurę wsparcia, wyboru, rozliczenia wniosków realizujących projekty na rzecz dobra wspólnego - bardzo chętnie składane przez lokalne organizacje i grupy nieformalne. Na dofinansowane w latach 2010-2015 w wysokości do 6 000 zł na 93 projekty wydatkowane zostało 341 943,32 zł. Wartość całkowita działań w ramach organizacji lokalnego programu grantowego w latach 2010-2015 wyniosła 375 000,00 zł.

Doświadczenia z koordynacji programu „Działaj Lokalnie”, a także rosnące w kolejnych edycjach zainteresowanie formalnych i nieformalnych podmiotów lokalnych działaniami na rzecz dobra wspólnego – społeczności, LGD zamierza wykorzystać przy planowaniu projektów grantowych.

We współpracy z PAFW Stowarzyszenie organizuje szereg działań wspierających grantobiorców tj. Konkurs Opowiedz (wartość wsparcia edycji 2010- 2015 wyniosła 10 550,00zł), czy kampanie 1%, pozwalające wesprzeć promocję działań na rzecz przekazania Stowarzyszeniu jako organizacji pożytku publicznego (OPP), środków z 1% podatku dochodowego (wartość wsparcia edycji 2013- 2015 wyniosła 10 000,00zł). Wszystkie środki pozyskiwane z 1% zasilają lokalny fundusz grantowy.

Jako doświadczony partner PAFW, Stowarzyszenie zostało zaproszone do realizacji Programu Partnerstw Lokalnych i wsparte dotacją w wysokości 90 000,00 zł, na realizację inicjatywy partnerskiej polegającej na stworzeniu oferty turystycznej bazującej na potencjale obszaru jaką jest niewątpliwie Kolorowy Szlak Karpią w Dolinie Baryczy. Szlak jest przykładem unikatowej oferty sieciującej i promującej zabytki, atrakcje, miejsca łowienia i konsumpcji ryb, miejsca regionalnej i przyrodniczej edukacji - ośrodków edukacji pozaszkolnej. Powstał we współpracy z partnerami publicznymi, społecznymi i gospodarczymi (www.kolorowyszlakkarpią.barycz.pl).

Stale rozwijana przez Stowarzyszenie, jako zadania zlecone realizowane we współpracy z lokalnymi usługodawcami, producentami oraz aktywnymi sołectwami, oferta tematycznych wizyt studyjnych po obszarze, podnosi kompetencje osób, inspirując do działań, różnorodności i jakości w rozwoju oferty turystycznej.

Tabela 4 Wizyty studyjne na obszarze Doliny Baryczy 2009-2015, koordynowane przez LGD

Ilość wizyt	Ilość uczestników	Łączna ilość dni odbytych wizyt	Ilość grup zagranicznych	Ilość grup krajowych	w tym grupy z Dolnego Śląska
25	571	113	6	19	6

Źródło: opracowanie własne LGD, 2015-11-30

W ścisłej współpracy z partnerami lokalnymi Stowarzyszenie realizuje również szereg zadań polegających na aktualizacji dokumentacji planistycznej. Wartość zadań zleconych realizowanych w ramach odpłatnej działalności statutowej w latach 2009 – 2015 wyniosła 238 141,41 zł.

Tabela 5 Łączna wartość projektów i przedsięwzięć realizowanych przez LGD z innych źródeł niż PROW i PO Ryby

Źródło finansowania przedsięwzięć	Wartość
Projekty realizowane ze środków Polsko Amerykańskiej Fundacji Wolności	485 550,00 zł
Projekty realizowane ze środków Unii Europejskiej innych niż PROW i PO RYBY	64 554,88 zł

Pozostałe projekty/przedsięwzięcia zlecone	238 141,41 zł
Suma	788 246,29 zł

Zródło: Opracowanie własne LGD, 2015-11-30

Sukces, jakim niewątpliwie była realizacja wielu inicjatyw, w tym wdrażanie LSR i LSROR oraz doświadczenie pozyskane w latach 2009-2015 w związku z realizacją szeregu inicjatyw wpierających rozwój obszaru, przyczynił się do podjęcia decyzji o kontynuowaniu współpracy w dotychczasowych granicach terytorialnych i przystąpieniu do opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju opartej na zasadach RLSK (Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność) w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i Programu Rybactwo i Morze 2014-2020.

W czerwcu 2015 r. powołany został zespół ds. opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju. W skład zespołu weszli przedstawiciele sektorów: publicznego, społecznego, gospodarczego, mieszkańcy, pracownicy biura oraz przedstawiciele Zarządu, zapewniając, tym samym jak największą reprezentację wszystkich podmiotów i ugrupowań z obszaru LGD.

W lipcu 2015 r. LGD złożyło do Departamentu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich Dolnośląskiego Urzędu Marszałkowskiego wniosek o przyznanie pomocy w ramach działania 19 Wsparcie dla Rozwoju Lokalnego w Ramach Inicjatywy Leader, poddziałanie 19.1 Wsparcie przygotowawcze. Umowa z Samorządem Województwa Dolnośląskiego nr 00006 – 6934 – UM0900005/15 została zawarta w dniu 26.08.2015 r.

4. Reprezentatywność LGD

Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” jest partnerstwem trójsektorowym zrzeszającym przedstawicieli: sektora publicznego, gospodarczego, społecznego a także inne osoby fizyczne, jako podmioty zamieszkałe i/lub działające na obszarze Doliny Baryczy.

W skład Stowarzyszenia wchodzi przedstawiciele:

- **sektora publicznego** reprezentowanego, decyzją Walnego Zgromadzenia, wyłącznie przez gminy i powiat bez możliwości reprezentowania przez jednostki pomocnicze lub jednostki administracyjne gmin, powiatu.
- **sektora społecznego**, który stanowią sformalizowane organizacje pozarządowe widniejące w rejestrach KRS lub rejestrach Starostw Powiatowych jako stowarzyszenia zwyczajne.
- **podmioty sektora gospodarczego** reprezentowane są przez osoby lub przedstawicieli spółek, wpisanych do rejestru przedsiębiorców CEDIG lub prowadzących działalność rolniczą (wpis REGON).

Ze względu na rybacki charakter obszaru wyróżniona została wśród członków grupa podmiotów **gospodarczych rybackich**. Prowadzą one, na podstawie pozwoleń wodno-prawnych lub umów dzierżawy terenu objętego pozwoleniem oraz nadanego przez Powiatowego Lekarza Weterynarii numeru, działalność rolniczą lub gospodarczą, polegającej na chowie i hodowli oraz sprzedaży ryb. W skład podmiotów gospodarczych rybackich wchodzi także przedstawiciele zarejestrowanych w CEDIG działalności gospodarczych, świadczących na podstawie umowy z gospodarstwem rybackim, usługi dla rybactwa.

- **sektor osób fizycznych**, będących członkami stowarzyszenia, stanowią **mieszkańcy** obszaru.

Wyodrębniona została wśród nich grupa **osób fizycznych powiązanych z rybactwem**, będących domownikami lub pracownikami podmiotów rybackich wskazanych jako podmioty gospodarcze.

Żadna z grupy interesu nie dominuje w składzie Stowarzyszenia. Ilość członków Stowarzyszenia stale wzrasta i od 2008 r. zwiększyła się z 89 do 114 podmiotów (w tym jeden członek honorowy). Strukturę członków przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6 Skład ilościowy członków LGD w ramach poszczególnych sektorów.

Sektor	Liczba członków	Udział [%]	Udział łącznie [%]
Publiczny	9	7,89%	7,89%
Społeczny	18	15,79%	15,79%
Gospodarczy	16	14,04%	28,96%
Gospodarczy rybacki	17	14,92%	
Mieszkańcy	43	37,71%	47,36%
Mieszkańcy rybacki	11	9,65%	

RAZEM:	114	100,00%	100,00%
---------------	------------	----------------	----------------

Źródło: opracowanie własne LGD; stan na 2015-12-17

Wszyscy członkowie Stowarzyszenia wchodzi w skład Walnego Zgromadzenia Członków (WZC) – najwyższej władzy Stowarzyszenia i działają na podstawie *Statutu*. Prace i zadania Zgromadzenia Członków reguluje *Regulamin Walnego Zgromadzenia Członków*. Spośród członków Stowarzyszenia wybierany jest:

- 5 - osobowy Zarząd, funkcjonowanie którego określa *Regulamin Pracy Zarządu*,
- 3 - osobowa Komisja Rewizyjna, której zasady pracy określone zostały w *Regulaminie Pracy Komisji Rewizyjnej*.

W latach 2009-2015 Stowarzyszenie posiadało dwa organy statutowe powołane do oceny i wyboru wniosków: w ramach wdrażania LSR 2007- 2013 - Radę Lokalnej Grupy Działania oraz w ramach wdrażania LSROR 2007-2013 Komitet Lokalnej Grupy Rybackiej.

W ramach przygotowania się do okresu programowania 2014-2020 na podstawie Ustawy o RLKS¹, uchwałą nr XVII/ 86/15 WZC w dn. 24.06.2015 r. zmienione zostały zapisy w Statucie prowadzące do odwołania w grudniu 2015 r. poprzednich organów decyzyjnych i wyboru nowego organu - Rady Programowej LGD.

W ramach Stowarzyszenia działają również przyjęte przez Zarząd ciała społeczne powołane do realizacji zadań statutowych są to:

- 8 - osobowa Kapituła Znaku „Dolina Baryczy Poleca”,
- 25 - osobowa Społeczna Rada na Rzecz Edukacji dla Doliny Baryczy,
- 5 - osobowa Lokalna Komisja Grantowa.

Ciała społeczne działają na podstawie odrębnych regulaminów przyjmowanych przez Zarząd.

5. Organ decyzyjny Rada LGD

Organem decyzyjnym, określonym w Statucie, powołanym do oceny wniosków oraz określenia wysokości wsparcia dla operacji w ramach wdrażania LSR w perspektywie 2014 -2020 jest **Rada Programowa** Lokalnej Grupy Działania.

W skład Rady wchodzi do 15 osób, reprezentujących sektory: gospodarczy, publiczny, społeczny i mieszkańców.

W szczególności są to:

- partnerzy społeczni reprezentowani przez osoby fizyczne lub prawne, reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe, w tym między innymi organizacje zajmujące się ochroną środowiska naturalnego,
- partnerzy gospodarczy reprezentowani przez przedstawicieli podmiotów gospodarczych, w tym rybackich i rolnych,
- partnerzy sektora publicznego reprezentowani przez: osoby reprezentujące m.in. jednostki samorządu terytorialnego należące do Stowarzyszenia.

Zgodnie ze Statutem reprezentatywność składu Rady stanowią:

- przedstawiciele sektora rybackiego - ponad 30 %,
- przedstawiciele sektora publicznego - mniej niż 30 %,
- przedstawiciele sektora gospodarczego (przedsiębiorcy) - min. 1,
- kobiety - min. 1,
- osoby poniżej 35 roku życia - min. 1.

Mając na uwadze rybacki charakter obszaru, w dniu 17.12.2015 r. Walne Zgromadzenie Członków wybrało skład Rady:

- reprezentujący w 40 % sektor rybacki gospodarczy
- mniej niż 30% składu reprezentowany jest przez sektor publiczny
- w Radzie znalazły się również kobiety oraz osoby poniżej 35 roku życia.

Członkowie Rady są mieszkańcami lub przedstawicielami podmiotów działających na obszarze LGD – każda gmina ma co najmniej jednego reprezentanta z różnych sektorów.

Rysunek 2. Skład Rady Programowej LGD

¹ Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (RLKS).

- Sektor gospodarczy rybacki - 6 osób
- Sektor społeczny - 5 osób
- Sektor publiczny - 4 osoby

Źródło: Uchwała XVIII/92/15 Walnego Nadzwyczajnego Zgromadzenia Członków Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” z dnia 17 grudnia 2015 r.

Żadna grupa interesu nie posiada większości praw głosu w podejmowaniu decyzji. W tym celu Stowarzyszenie prowadzi **rejestr interesów i powiązań członków Rady**.

Tryb i zasady prowadzenia rejestru interesów określa *Regulamin Organizacyjny Rady Programowej*. Nadzór nad rejestrem interesów powierzony został Przewodniczącemu Rady LGD oraz Zarządowi.

Zgodnie ze Statutem, żaden z członków Rady nie jest członkiem innego organu Stowarzyszenia ani pracownikiem Biura. Reprezentatywność wybranego skład Rady zachowuje parytety określone w Statucie oraz kryteriach wyboru LSR.

Wybór organu decyzyjnego poprzedzony został ogłoszeniem o naborze kandydatów na członków Rady. Określono w nim oczekiwania w stosunku do kandydatów, m.in. konieczność posiadania wiedzy z zakresu celów i sposobu realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze 2014-2020, a także posiadania wiedzy w zakresie trybu i sposobu wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.

Ponad 85 % osób wybranych do pracy w Radzie posiada doświadczenie i wysokie kompetencje w pracy w organach decyzyjnych Stowarzyszenia, tj. w okresie programowym 2007-2013 pracowało w Komitecie LGR lub Radzie LGD.

Zgodnie z przyjętymi procedurami, ani władze publiczne, ani żadna pojedyncza grupa interesu, nie posiadają więcej niż 49% praw głosu w podejmowaniu decyzji przez organ decyzyjny. Przyjęte procedury określają, każdorazowo na etapie głosowania, sposób postępowania zmierzający do braku dominacji pojedynczej grupy interesu. Oznacza to, iż przed każdym posiedzeniem analizowany będzie analiza grup interesu członków organu decyzyjnego, biorących udział w posiedzeniu i na podstawie wyników tej analizy dokonywane będą stosowne wyłączenia z oceny operacji, aby zapewnić, iż obecne quorum zgodne jest z wymaganiami art. 32 ust. 2 pkt b rozporządzenia 1303/2013.

Mając na uwadze konieczność zapewnienia wysokiego poziomu merytorycznego działań LGD opracowano Plan szkoleń członków organu decyzyjnego uwzględniający:

- szkolenie ze znajomości aktów prawnych oraz LSR zakończone testem kompetencji
- szkolenie z zakresu obsługi elektronicznej aplikacji do oceny wniosków oraz procedur oceny i zasad pracy Rady – zakończone testem kompetencji
- szkolenie z zakresu wypełniania wniosku o wybór operacji i znajomości lokalnych kryteriów wyboru. – zakończone testem kompetencji , w przypadkach określonych w Regulaminie Organizacyjnym Rady Programowej LGD

Celem szkoleń jest stałe podnoszenie poziomu wiedzy i kwalifikacji członków organu decyzyjnego, które prowadzić będą do doskonalenia umiejętności i wiedzy koniecznej do wykonywania powierzonych zadań. Plan szkoleń uwzględnia doświadczenia oraz zidentyfikowane w ramach konsultacji potrzeby członków Rady, w szczególności w zakresie znajomości LSR, znajomości procedur, znajomości oceny i wyboru wniosków, zasad wypełniania dokumentów. Ocena dokonywana będzie, podobnie jak w poprzednim okresie programowania, za pomocą elektronicznej aplikacji do oceny wniosków. Za pomocą elektronicznego narzędzia gwarantującego poprawność i rzetelność oceny wniosków, członkowie Rady będą odpowiedzialni za proces ewaluacji LSR

6. Zasady funkcjonowania LGD

Zasady funkcjonowania LGD określają: Ustawą z dnia 20.02.2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r. poz. 349), ustawy z dnia 20.02.2015 r. o rozwoju lokalnym z udziałem lokalnej społeczności (Dz. U. z 2015 r. poz. 378) oraz wydanymi Rozporządzeniami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ustawa z dnia 7.04.1989 r. Prawo o Stowarzyszeniach z

późniejszymi zmianami, a także *Statutu* Stowarzyszenia i uchwalonych na jego podstawie regulaminach i procedurach.

Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków. Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy m.in.: uchwalanie kierunków i programu działania Stowarzyszenia, wybór i odwoływanie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej oraz Rady, uchwalanie i zmiana *Statutu*, uchwalanie: *Regulaminu Pracy Zarządu*, *Regulaminu Pracy Komisji Rewizyjnej*, *Regulaminu Organizacyjnego Rady Programowej LGD*, *Regulaminu Obrad Walnego Zgromadzenia Członków*.

Organem zarządzającym LGD jest natomiast **Zarząd**. Do kompetencji Zarządu należy m.in.: kierowanie bieżącą pracą Stowarzyszenia, reprezentowanie Stowarzyszenia wobec osób trzecich i działanie w jego imieniu, zwoływanie Walnego Zgromadzenia Członków, kierowanie procesem opracowywania LSR. Zarząd odpowiada za przygotowywanie i realizację wniosków, kierowanie Biurem, zatrudnianie pracowników tego biura. Ponadto odpowiada za składanie wniosków do Walnego Zgromadzenia Członków, odwołania i powołania nowych członków Rady w przypadku niewłaściwego wywiązywania się przez nich z przypisanych im obowiązków. Zarząd przygotowuje projekt i propozycje zmian do *Regulamin Pracy Zarządu*, a także przyjmuje procedury związane z wyborem przez Radę Programową operacji, w tym ustala kryteria wyboru operacji, po wcześniejszym opiniowaniu ich przez Radę oraz poddaniu społecznym konsultacjom. Szczegółowe zadania i kompetencje Zarządu określa § 27 *Statutu* Stowarzyszenia.

W skład Zarządu wchodzi osoby reprezentujące sektor społeczny, publiczny i gospodarczy - **sektor rybacki**. Wszyscy członkowie Zarządu posiadają doświadczenie w planowaniu, realizacji i zarządzaniu procesem wdrażania ponadlokalnych strategii, odpowiadali oni za wdrażanie LSR i LSROR z okresu 2007-2013, część członków zarządu brał również udział w planowaniu i zarządzaniu LSR w latach 2006 -2008. Członkowie Zarządu posiadają wykształcenie i wieloletnie doświadczenia związane administracją, zarządzaniem finansami, środkami UE, promocją. Posiadają wiedzę i praktyczne doświadczenie w zakresie przygotowania i rozliczania wniosków, a także w zakresie prowadzenia gospodarki rybackiej. Istotna jest również wśród członków Zarządu biegła znajomość języków obcych (niemieckiego i angielskiego) pozwalająca na nawiązanie kontaktów międzynarodowych.

Działalność Zarządu jest kontrolowana przez **Komisję Rewizyjną** i podlega corocznej ocenie z udzieleniem absolutorium przez Walne Zgromadzenie Członków. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy m.in.: kontrola bieżącej pracy Stowarzyszenia, ocena prac i składanie wniosków w przedmiocie absolutorium dla Zarządu. Komisja przygotowuje projekt i zmiany do *Regulaminu Pracy Komisji Rewizyjnej* oraz corocznego planu pracy, przyjmowany przez Walne Zgromadzenie Członków.

Organem decyzyjnym Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” jest **Rada Programowa LGD**. Do kompetencji Rady należy m.in.: wybór operacji (projektów) oraz ustalanie kwot wsparcia dla wybranych operacji, które mają być realizowane w ramach opracowanej przez Stowarzyszenie Lokalnej Strategii. Szczegółowe zasady działania Rady zawarte są w Statucie oraz *Regulaminie Organizacyjnym Rady Programowej LGD*.

Stanowią one m.in. o zasadach głosowania, zachowania bezstronności, prowadzenia rejestru wyłączeń i rejestru interesów członków organu decyzyjnego, a także procedury odwołań od decyzji Rady. W dokumentach tych określono również rozwiązania gwarantujące, że nieupoważnione osoby nie będą brały udziału w podejmowaniu decyzji. Funkcje członków organu decyzyjnego pełnione będą osobiście a w przypadku członków Stowarzyszenia będących osobą prawną, działać będą w Radzie poprzez tylko jedną osobę fizyczną - jednoosobowy organ uprawniony do reprezentowania tej osoby prawnej albo przez należycie umocowanego pełnomocnika wybranego przez Walne Zgromadzenie.

Dopełnieniem postanowień *Statutu* i *Regulaminu Organizacyjnego Rady Programowej LGD*, *Regulaminu Pracy Zarządu* oraz *Regulaminu Pracy Biura* są przyjęte procedury wyboru operacji oraz kryteria wyboru operacji. Szczegółowe procedury pracy i dokumentowania procesu decyzyjnego z uwzględnieniem roli Rady, Zarządu i Biura określa Zarząd zagadnie z obowiązującymi aktami prawnymi, wytycznymi i innymi przepisami.

Zarząd zgodnie ze Statutem wykonuje swoje zadania przy pomocy biura Stowarzyszenia, któremu nadaje *Regulamin Organizacyjny Biura*.

Praca **Biura Stowarzyszenia** „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” nadzorowana jest przez dyrektora biura, która to funkcje w ramach umowy o pracę pełni Prezes Zarządu. W biurze zatrudnieni mogą być również inni członkowie Zarządu o ile ich zadania nie są tożsame z zadaniami Zarządu, są natomiast zgodne z kwalifikacjami określonymi w opisie stanowisk stanowiących załącznik do *Regulaminu Pracy Biura* oraz pozwalają realizować inne zadania Stowarzyszenia. Powierzenie członkom Zarządu zadań związanych z bezpośrednią realizacją zadań pozwala na sprawne ich wykonywanie, pełne zaangażowanie, gwarantujące skuteczność działań.

Stowarzyszenie zatrudnia wykwalifikowaną kadrę pracowników posiadających odpowiednie kompetencje i zasoby do tworzenia i zarządzania procesami rozwoju. W załączniku 1 do *Regulaminu Pracy Biura* określone są szczegółowo podziały zadań, preferowane kwalifikacje i umiejętności, które powinna spełnić osoba zatrudniona w biurze.

Wszyscy zatrudnieni pracownicy biura posiadają doświadczenie nabyte m.in. w ramach wdrażania LSR i LSRO 2007-2013 tj. w zakresie doradztwa, przygotowania wniosków, w tym wniosków o płatność w ramach PROW 2007-2013 oraz PO RYBY 2007-2013. Pracownicy posiadają niezbędną wiedzę do wdrażania i aktualizacji dokumentów strategicznych o zasięgu regionalnym/lokalnym, oraz praktyczne umiejętności i kwalifikacje (zdobyte w ramach realizacji m.in. lokalnego programu grantowego) do dokonywania przez LGD samodzielnej oceny, wyboru, realizacji i weryfikacji projektów grantowych.

Wymagania i preferowane kompetencje pracowników biura są adekwatne do przewidzianych obowiązków. Podstawowe zadania związane będą z realizacją działań doradczych, wsparciem wnioskodawców i grantobiorców w poprawnej i skutecznej realizacji operacji. Realizacji zadań określonych w planie komunikacyjnym planowanymi operacjami własnymi oraz projektami współpracy.

Wszystkie osoby zatrudnione w biurze LGD są zobowiązane do udzielania doradztwa. Pomiar jakości doradztwa będzie weryfikowany na podstawie ankiety, natomiast efektywność na podstawie wniosków, które były konsultowane z pracownikami biura lub przygotowywane na podstawie wiedzy zdobytej na szkoleniach. Jakość wniosków oraz udział w szkoleniach będzie monitorowany na etapie kryteriów wyboru operacji. Biuro prowadzi rejestr udzielonego doradztwa, kartę doradztwa oraz ankiety badające jakość udzielonego doradztwa. Każdy beneficjent, któremu zostanie udzielone doradztwo zarówno telefoniczne jak i w Biurze, zostaje wpisany do rejestru udzielonego doradztwa, dodatkowo dla każdego beneficjenta który składa wniosek przewidziane jest założenie indywidualnej karty udzielonego doradztwa.

Tabela 7 Zestawienie dokumentów obowiązujących w Stowarzyszeniu.

Nazwa dokumentu	Uchwała/zmienia	Wnioskujący	Zakres
Statut	Walne Zgromadzenie Członków (WZC)	Zarząd, Członkowie	Zakres uregulowań zgodnie z ustawą prawo o stowarzyszeniach oraz ustawą o rozwoju lokalnym. Dodatkowo Statut reguluje m.in. następujące kwestie: organ nadzoru – wskazanie właściwego Marszałka Województwa, sposób powołania i zadania Rady Programowej odpowiedzialnej za wybór operacji, określenie organu LGR kompetentnego w zakresie uchwalenia LSR i jej aktualizacji oraz kryteriów wyboru operacji, uregulowania dotyczące zachowania bezstronności członków Rady, zasady nabywania i utraty członkostwa w LGR oraz jej organach.
Regulamin Organizacyjny Walnego Zgromadzenia	WZC	Zarząd/ Członkowie	Określa tryb pracy WZC, tryb przyjęcia członków oraz reguluje kwestie składek.
Regulamin Organizacyjny Rady Programowej	WZC	Rada LGD	Sposób powoływanie tryb pracy Rady, oceny wniosków, szczegółowe zasady zwoływania i organizacji posiedzeń Rady, szczegółowe rozwiązania dotyczące wyłączenia z oceny operacji, szczegółowe zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji (ocena wniosków, zasady dokumentowania oceny), zasady protokołowania posiedzeń, zasady wynagradzania członków.
Regulamin Pracy Komisji Rewizyjnej	WZC	Komisja Rewizyjna	Tryb pracy Komisji Rewizyjnej.
Regulamin Pracy Zarządu	WZC	Zarząd	Tryb pracy Zarządu, w tym między innymi powoływania społecznych ciał tematycznych: Kapituła Znaku DBP, Społeczna Rada na rzecz Edukacji, Komisje Konkursowe oraz biuro. Zarząd ustala i w miarę potrzeby aktualizuje w procedury wyboru i oceny wniosków. Do kompetencji zarządu należy również przyjmowanie i aktualizacja kryteriów wyboru operacji, po wcześniejszym zaopiniowaniu ich przez Radę oraz w uspołecznionym procesie.
Regulaminy działania społecznych ciał tematycznych	Zarząd	Na wniosek ciał tematycznych	Regulaminy konkursów, zasady pracy i zadania ciał.

Regulamin Pracy Biura	Zarząd	Dyrektor Biura	Zakres pracy Biura, zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników, uprawnienia dyrektor biura, zasady udostępniania informacji będących w dyspozycji LGD, uwzględniające zasady bezpieczeństwa informacji i przetwarzania danych osobowych, opis metody oceny efektywności świadczonego doradztwa.
-----------------------	--------	----------------	--

Źródło: opracowanie własne LGD

II. PARTYCYPACYJNY CHARAKTER LSR

1. Opis partycypacyjnych metod tworzenia LSR i jej realizacji.

Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” dzięki bogatemu wieloletniemu doświadczeniu Zarządu, pracowników biura oraz licznej grupie lokalnych partnerów bezpośrednio zaangażowanej w planowanie i wdrażanie dokumentów strategicznych, samodzielnie opracowało LSR, dążąc jednocześnie do tego, by pomocą różnych metod partycypacji włączyć społeczność lokalną w proces tworzenia LSR.

Proces partycypacyjnego opracowania opisany został we wniosku na wsparcie przygotowawcze i uwzględniał min. 4 metody partycypacji na każdym z istotnych etapów tworzenia LSR. Celem było dotarcie do możliwie wielu mieszkańców, poinformowania o tworzeniu strategii, włączeniu się w jej budowanie, zgłoszenia własnych potrzeb i pomysłów. LSR budowana była w sposób niezależny, odpolityczniony i demokratyczny. Konsultacje miały miejsce na każdym etapie jej powstawania. Poniższa tabela obrazuje różnorodność zastosowanych metod konsultacyjnych w poszczególnych etapach.

Tabela 8 Metody partycypacji zastosowane w ramach opracowania LSR dla Doliny Baryczy.

Etapy	Zakres tematyczny	Użyte metody partycypacyjne
Etap I	Diagnoza i analiza SWOT, identyfikacji grup defaworyzowanych, potrzeb mieszkańców	Spotkania informacyjne w każdej z gmin. Spotkanie tematyczne, warsztaty przyszłościowe i problemowe Lokalny bank pomysłów – zbieranie fiszek Praca biura, konsultacje indywidualne, telefoniczne mailowe Strona internetowa i promocja w mediach, na telebimach Zespół roboczy Badania obszaru Punkty konsultacyjne w gminach i powiecie
Etap II	Formułowanie problemów i planowanie celów, przedsięwzięć, istotnych ze względu na cele, problemy i osiąganie wskaźników kryteriów wyboru projektów.	Zespół roboczy, spotkania tematyczne, fora konsultacyjne Badania obszaru Lokalny bank pomysłów – wnioski z fiszek zaproszenie do zgłaszania uwag Praca biura, konsultacje indywidualne telefoniczne, mailowe Strona internetowa i promocja w mediach, na telebimach
Etap III	Planowanie rodzajów operacji i wskaźników, budowa budżetu i planowanie wskaźników	Zespół roboczy, Dni Otwarte - spotkania konsultacyjne w każdej z gmin, zbieranie uwag Punkty konsultacyjne w gminach i powiecie Lokalny bank pomysłów – wnioski z fiszek Biuro, konsultacje indywidualne, telefoniczne, mailowe Strona internetowa i promocja w mediach, na telebimach
Etap IV	Planowanie monitoringu, ewaluacji LSR. Budowa planu działań i planu komunikacji.	Zespół roboczy, konsultacje indywidualne, telefoniczne, mailowe Fora i spotkania tematyczne Upublicznienie w ramach konsultacji każdej z gmin – zaproszenie do zgłaszania uwag prezentacja publiczna w ramach walnego zgromadzenia.

Zródło: opracowanie własne LGD, grudzień 2015.

Główne formy, włączania mieszkańców w tym rybaków oraz potencjalnych interesariuszy w proces przygotowania LSR, wynikały z wcześniejszych doświadczeń i oparte zostały na wykorzystaniu wniosków zawartych w raportach z badań wykonanych dla obszaru Doliny Baryczy przez podmiot zewnętrzny² w okresie czerwiec 2014 – czerwiec 2015.

² Projekt badawczy wykonany na zlecenie Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” przez pracownię badawczą Biostat.

Celem badań była pogłębiona analiza potencjału gospodarczego, ze szczególnym uwzględnieniem branży turystycznej i produktów lokalnych, rozpoznawalność marek i systemowych działań tj.: Dni Karpia, Dolina Baryczy Poleca, rozpoznawalność wizerunku regionu, potrzeb producentów i usługodawców lokalnych oraz klientów. Badania dotyczyły oceny dotychczasowej pracy LGD dla regionu w zakresie budowanie partnerstwa i partnerskich działań, promocji, aktywizacji mieszkańców oraz wsparcie NGO i edukacji regionalnej. Badania pozwoliły na zidentyfikowanie potrzeb i oczekiwań mieszkańców w świetle funkcjonowania LGD i metod włączenia społeczności lokalnej w opracowanie LSR.

Diagnozowaną grupą byli mieszkańcy obszaru, turyści oraz mieszkańcy ośrodków docelowych, do których skierowana była część działań promocyjnych tj. Wrocław, Ostrów Wielkopolski.

W badaniach wykorzystano analizę danych zastanych (dane GUS, BDL, Powiatowe Urzędy Pracy, a także opracowania i raporty LGD). Ponadto zebrane dane i wnioski pochodzą z ankiety przeprowadzone osobiście z przypadkowymi osobami (technika PAPI); tą techniką przebadano próbę 1624 respondentów, w tym 821 mieszkańców Doliny Baryczy i 803 turystów, badając poczucie związku mieszkańców z obszarem, znajomość oferty turystycznej Doliny Baryczy i jej walorów przyrodniczych, rybackich, aktywności podejmowane przez turystów w miejscu pobytu oraz aktualny stan świadomości ekologicznej respondentów. Na podstawie ankiety zostały zebrane dane w zakresie stanu wiedzy o Dolinie Baryczy (243 uczniów, 166 rodziców, 80 nauczycieli) ze szkół na obszarze LSR. W ramach wywiadów wywiad telefonicznych (CATI) udało się zebrać dane od 605 respondentów, w tym 404 mieszkańców Doliny Baryczy i 201 mieszkańców ośrodków docelowych tj. Wrocławia i Ostrowa Wielkopolskiego, dotyczące rozpoznawalności marek Dolina Baryczy, Dolina Baryczy Poleca, Dni Karpia. Za pomocą telefonicznych wywiadów zbadano rozpoznawalności i ocenę działań Stowarzyszenia wśród mieszkańców Doliny Baryczy – percepcja zmian w Dolinie Baryczy. Ankieta internetowa (metoda CAWI), pomogła zebrać informacje w zakresie oddziaływania promocji obszaru Doliny Baryczy oraz trójsektorowość. Zaangażowanie i skuteczność współpracy pomiędzy LGD a 45 organizatorami wydarzeń (podmioty prywatne, społeczne i publiczne). Przeprowadzone zostały również indywidualne wywiady pogłębione z beneficjentami środków w ramach wdrażania LSR i LSROR 2007-2013.

Wnioski z badań były przedstawiane uczestnikom spotkań konsultacyjnych poświęconych opracowaniu LSR, zostały upublicznione (www.projekty.barycz.pl) i przekazane gminom partnerskim, podmiotom gospodarczym oraz organizacjom pozarządowym, w celu zapoznania się oraz wykorzystania dla zaplanowania własnych działań. Niezwykle bogaty materiał wniosków z badań stał się podstawą do **opracowania diagnozy, analizy SWOT, zaplanowania celów oraz przedsięwzięć, kryteriów i wskaźników, operacji, konstruowania planu komunikacji i monitoringu. Planowania metod włączenia społeczności i promocji opracowanie LSR.**

W celu udostępnienia materiałów, udzielania bezpośredniego doradztwa, poznanie opinii mieszkańców na temat potrzeb i problemów obszaru, udzielania informacji i prowadzenia konsultacji a także planowania komunikacji powołane zostało **biuro LGD**, czynne codziennie w godzinach od 8.00 – 16.00, w zakresie większym niż planowano we wniosku na wsparcie przygotowawcze. W biurze zatrudnieni zostali pracownicy posiadający doświadczenie i kwalifikacje do koordynacji opracowanie strategii, jej promocji oraz przeprowadzenia konsultacji społecznych, zaangażowani w wdrażanie LSR i LSROR 2007-2013. Znajomość beneficjentów wcześniejszej współpracy z LGD, baza ponad 1000 kontaktów oraz rozpoznanie skutecznych metod komunikacji, pozwoliło w ramach indywidualnych konsultacji, rozmów telefonicznych i przekazywania informacji za pomocą poczty elektronicznej – newslettera, dotrzeć do jak największej grupy osób zainteresowanych rozwojem obszaru. Na zgłoszoną potrzebę pracownicy biura brali udział w konsultacjach w terenie. Spotkania takie pozwalały zapoznać się ze specyfiką i uwarunkowaniami miejsc planowanej operacji, przeprowadzić wywiad pogłębiony dotyczący potrzeb realizacji przedsięwzięcia, ustalenie gotowości i ewentualnie wskazanie zakresu prac przygotowawczych. W związku z porozumieniem o współpracy z Gminą Milicz biuro pełniło także rolę punktu informacji turystycznej, co pozwoliło zebrać i pogłębić informacje na temat oczekiwań i potrzeb turystów.

Informacje o możliwości konsultacji indywidualnych w biurze pojawiały się w lokalnej prasie, na stronach www.stowarzyszenia.pl, stronach gmin (Cieszków, Krośnice, Milicz, Przygodzice, Odolanów Sośnie, Twardogóra, Żmigród), powiatu milickiego, 2 telebimach (w Miliczu i Przygodzicach). Za pośrednictwem biura udzielono łącznie ponad 100 godzin doradztwa, konsultując ponad 200 propozycji fiszek projektowych.³

Zgodnie z wynikami badań, według których 50% badanych, zdecydowanych włączyć się w tworzenie strategii, chciałoby przede wszystkim uczestniczyć w konsultacjach za pośrednictwem gminy, w każdym urzędzie gminy powstał punkt konsultacyjny, ze wskazaniem osób, miejsc i godzin udzielania informacji na temat możliwości włączenia się w planowanie LSR, przekazania pomysłu czy uwag do opracowywanych dokumentów. Wskazane osoby zaangażowane w prace grupy roboczej udzielały informacji o planowanych spotkaniach, zakresie

---

3 Wyliczono na podstawie złożonych fiszek projektowych, gdzie każda była konsultowana w biurze osobiście lub telefonicznie. Uśredniony czas konsultacji każdej fiszki wyniósł 30 minut.

wsparcia, zasadach wdrażania LSR lub zbierały zapytania i potrzeby mieszkańców dotyczące zasad opracowania LSR. Harmonogram pracy punktów oraz osób podawany był do publicznej wiadomości w trakcie spotkań oraz na stronach internetowych gmin. **Praca biura, punktów konsultacyjnych i bezpośredni kontakt z zainteresowanymi osobami pozwoliło analizować na bieżąco potrzeby, zbierać uwagi z konsultacji, wzmacniać zaangażowanie mieszkańców a także przygotowywać i udostępniać materiały do konsultacji. Wnioski z pracy biura pozwoliły zaplanować jego organizację w LSR, zakres kwalifikacji i umiejętności pracowników, planu komunikacji oraz zakres i metody prowadzenia monitoringu i ewaluacji.**

Na każdym etapie tworzenia LSR mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania własnych potrzeb do Lokalnego Banku Pomysłów. Biuro opracowało odpowiednie formularze „fiszek projektowych”, przeznaczonych dla sektora publicznego, gospodarczego, społecznego. Potencjalni beneficjenci opisywali swoje pomysły, zgodność z celami LSR, planowane PKD, szacunkowe wartości projektów, wysokości dotacji oraz gotowość realizacji operacji. Dzięki tym informacjom LGD mogło optymalnie opracować przedsięwzięcia, planowane do realizacji operacje, budżet, harmonogram i zakres działań, wskaźniki. Analiza przyjętych wniosków została uwzględniona i zawarta w strategii.

Zidentyfikowane pomysły i potrzeby finansowe na kwotę ponad 30 mil zł dofinansowania. Różnorodność inicjatyw i działań w znacznym stopniu przekroczyły przewidywane możliwości finansowania ich za pośrednictwem LGD. Pozwoliły też **określić główne oczekiwane kierunki wsparcia, harmonogram konkursów, zakres organizacji pomocy doradczej. Biuro gromadziło analizowało potrzeby i pomysły, które stały się pomocne do określenia wskaźników oraz monitoringu i planu komunikacji.**

Tabela 9 Liczba złożonych fiszek w ramach lokalnego Banku Pomysłów z podziałem na reprezentowane sektory.

ilość złożonych fiszek	sektor gospodarczy	sektor społeczny	sektor publiczny
	118	19	52

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych LGD zbieranych podczas konsultacji

Niezwykle istotnym i pomocnym do opracowania LSR rozwiązaniem, gwarantującym partycypacyjny charakter, było powołanie zespołu, współpraca i zaangażowanie liderów z różnych środowisk (sektory publiczny, społeczny, gospodarczy, rybacki) z terenu wszystkich gmin Doliny Baryczy (wskazane jako pożądane przez uczestników badań). Doświadczenie 24-osobowej **grupy roboczej**, w której skład weszli pracownicy gmin i powiatu milickiego odpowiedzialni za pozyskiwanie środków, promocję, współpracę z organizacjami, przedstawiciele jednostek kultury i edukacji, lokalni wytwórcy, rolnicy i rybacy, usługodawcy, zaangażowani w działania aktywizujące mieszkańców i organizacje pozarządowe, zdobyte między innymi podczas aktywnej pracy w organach Stowarzyszenia jako członkowie Zarządu, Rady LGD, Komitetu LGR, Komisji Rewizyjnej.

Grupa robocza miała charakter otwarty, na każdym etapie w jej prace mogły się włączyć osoby zainteresowane, o czym informowaliśmy na bieżąco w czasie spotkań i konsultacji oraz umieszczając stosowne informacje w ogłoszeniu na stronach Stowarzyszenia. Łącznie odbyło się 8 spotkań z udziałem wszystkich członków lub części grupy roboczej ds. LSR. Uczestniczyło w nich od 10 – 24 osób, czas trwania każdego spotkania wyniósł średnio 6 godzin. **Grupa robocza aktywnie włączyła się zarówno w opracowanie planu pracy nad LSR, diagnozy, analizy SWOT, celów, przedsięwzięć, wskaźników, kryteriów, procedur, monitoringu, jak i pomoc w gromadzeniu danych do LSR oraz wsparcia i udziału w szeregu spotkań konsultacyjnych, organizowanych w gminach. Dokonywała na bieżąco analizy przyjęcia bądź odrzucenia wniosków z konsultacji. Dzięki zaangażowaniu tak dużej grupy osób, możliwości zaproponowania zapisów, przekazania uwag i zadawana pytań opracowywany dokument na każdym z etapów poddawany był konsultacji, podobnie jak na bieżąco weryfikowane były wnioski (uwzględniane lub odrzucane decyzją grupy).**

W celu włączenia i poinformowania społeczności lokalnej o celach odpracowania LSR zorganizowanych zostało szereg **spotkań konsultacyjnych, warsztatów przyszłościowych, dni otwartych oraz forów dyskusyjnych.**

Poświęcone były one analizie potrzeb, poznaniu opinii, wniosków z dotychczasowych działań i preferowanych kierunków wsparcia, wskazania grup defaworyzowanych, konsultacji projektu LSR.

Spotkania odbywały się od września do grudnia 2015, uczestniczyło w nich od 5 do 35 osób, czas trwania każdego spotkania wynosił średnio 5 godzin.

W ramach konsultacji społecznych odbyło się 30 spotkań, w ramach których wykorzystane zostały różne techniki partycypacji od wywiadów pogłębionych, przez warsztaty planistyczne po konsultacje otwarte. Odbywały się one na terenie 8 gmin Doliny Baryczy, miały charakter otwarty i kierowane były do wszystkich zainteresowanych mieszkańców obszaru. Zaproszenie upubliczniane były za pomocą prasy lokalnej, informacji na telebimach, plakatów informacyjnych informacji na stornach internetowych. Na spotkania dedykowanych

określonym grupom (warsztaty planistyczne, spotkania tematyczne, fora samorządów) uczestnicy zapraszani byli mailowo, telefonicznie lub pocztą tradycyjną. Uczestnikami spotkań byli przedstawiciele przedsiębiorców, rybaków, rolników w tym użytkowników Znak „Dolina Baryczy Poleca”, organizacje pozarządowe, liderzy wiejscy, sołtysi, dyrektorzy i pracownicy bibliotek, ośrodków kultury, samorządów, oraz ciał społecznych działających przy Stowarzyszeniu tj :Kapituła Znak Dolina Baryczy Poleca, Społeczna Rada na Rzecz Edukacji w Dolinie Baryczy. Przedświcie instytucji finansowych – banku.

Tabela 10 Ilości spotkań i uczestników, w podziale na charakter.

charakter spotkań	spotkania otwarte		spotkania na zaproszenie			Walne Zgromadzenie	razem
	spotkania informacyjne	otwarte konsultacje	warsztaty przyszłościowe	spotkania tematyczne	fora		
liczba działań	7	8	5	14	2	2	38
liczba uczestników	149	64	98	175	45	89	619

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych LGD, stan: grudzień 2015

Wypracowane w ramach spotkań wnioski uwzględniające wnioski z monitoringu, ewaluacji strategii z okresu 2007-2013, w największym stopniu przyczyniły się do opracowania analizy SWOT, pozwoliły zebrać dane do diagnozy obszaru, zidentyfikować problemy, grupy defaworyzowane, zasady wsparcia, warunki dostępu- kryteria wyboru, harmonogram działań, plan komunikacji oraz zasady monitoringu i ewaluacji.

Do dużego zainteresowania i włączenia się społeczności lokalnej w opracowanie LSR przyczyniło się wykorzystanie różnych **narzędzi promocji i informacyjne** tj.:

- informacje na stronach Stowarzyszenia: www.nasza.barycz.pl, www.projekty.barycz.pl, www.aktywni.barycz.pl; www.dbpoleca.barycz.pl; www.edukacja.barycz.pl;
- informacje rozsyłane newsletterem do abonentów (571 osób);
- profile Stowarzyszenia na Facebooku (1287 sympatyków);
- opracowanie spójnych graficznie materiałów informacyjno-promocyjnych (np. spotkania, Dni Otwarte): plakaty (w. elektroniczne i papierowe), buton linkujący, materiały informacyjne na 2 telebimy umieszczone w Miliczu (droga krajowa nr 15) i w Przygodzicach (droga krajowa nr 25); Materiały emitowane były średnio 7 dni w tygodniu, 6 razy w ciągu godziny od 6.00 do 22.00, co daje 96 emisji dziennie, w okresie od września do końca grudnia;
- strony internetowe gmin Cieszków, Krośnice, Milicz, Odolanów, Przygodzice, Sośnie, Twardogóra, Żmigród, Powiat Milicki oraz ich profile Facebook;
- zaproszenia wysyłane e-mailem, za pośrednictwem członków grupy roboczej, 9 punktów konsultacyjnych w gminach i powiecie milickim, wójtów i burmistrzów;
- informowanie za pośrednictwem biura, pocztą pantoflową;
- lokalne media (Głos Milicza, Wiadomości Żmigrodzkie, Biuletyny Samorządowe, Dzwonek Odolanowski, Gazeta Ostrowska).

Tabela 11 Chronologiczny wykaz i charakter spotkań – opracowanie LSR.

lp.	Data	nazwa	miejsce	ilość osób ogółem	zakres spotkania	charakter spotkania
1	2015-06-16	spotkanie zespołu strategicznego ds. LSR 2016-2022	Milicz	10	omówienie zakresu i zadań związanych z przygotowaniem wniosków na wsparcie przygotowawcze; opracowanie planu komunikacji, uwzględniającego plan włączenia społeczności lokalnej w przygotowanie LSR wraz z harmonogramem jego realizacji	warsztaty przyszłościowe

2	2015-09-03	spotkanie zespołu roboczego ds. strategii	Milicz	23	ustalenie harmonogramu pracy nad LSR, przygotowanie projektu analizy SWOT do konsultacji	warsztaty przyszłościowe
3	2015-09-15	spotkanie dyrektorów Ośrodków Kultury i Bibliotek	Milicz	19	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy, konsultacja pomysłów na projekty	spotkanie tematyczne
4	2015-09-15	spotkanie komisji KnNSwDB, DL oraz przedstawicieli JST w zakresie współpracy z sołectwami	Milicz	12	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z sołectwami	spotkanie tematyczne
5	2015-09-17	spotkanie rybaków, organizacji rybackich i związków wędkarskich	Ruda Żmigrodzka, gm. Żmigród	16	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z rybakami, konsultacja pomysłów na projekty	warsztaty przyszłościowe
6	2015-09-21	spotkanie przedsiębiorców, użytkowników znaku DBP i mieszkańców planujących podjęcie działalności gospodarczej	Moszyce, gm. Twardogóra	31	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z przedsiębiorcami i osobami planującymi podjęcie działalności gospodarczej, konsultacja pomysłów na projekty	spotkanie informacyjne
7	2015-09-21	spotkanie organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i mieszkańców	Krośnice	16	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi, konsultacja pomysłów na projekty grantowe	spotkanie informacyjne
8	2015-09-22	spotkanie przedsiębiorców, użytkowników znaku DBP i mieszkańców planujących podjęcie działalności gospodarczej	Milicz	20	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z przedsiębiorcami i osobami planującymi podjęcie działalności gospodarczej, konsultacja pomysłów na projekty	spotkanie informacyjne
9	2015-09-22	spotkanie organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i	Milicz	17	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i	spotkanie informacyjne

		mieszkańców			współpracy z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi, konsultacja pomysłów na projekty grantowe	
10	2015-09-24	spotkanie Społecznej Rady na rzecz Edukacji dla Doliny Baryczy	Milicz	16	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grup związanych z edukacją formalną i nieformalną, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja wsparcia działań edukacji formalnej i nieformalnej w ramach grantów	spotkanie tematyczne
11	2015-09-25	spotkanie Kapituły Znak DBP	Milicz	5	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy producentów i usługodawców posiadających lub ubiegających się o znak DBP	spotkanie tematyczne
12	2015-09-28	spotkanie przedsiębiorców, użytkowników znaku DBP i mieszkańców planujących podjęcie działalności gospodarczej	Przygodzice	21	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z przedsiębiorcami i osobami planującymi podjęcie działalności gospodarczej, konsultacja pomysłów na projekty	spotkanie informacyjne
13	2015-09-28	spotkanie organizacji pozarządowych, grup nieformalnych i mieszkańców	Sośnie	26	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z organizacjami pozarządowymi i grupami nieformalnymi, konsultacja pomysłów na projekty grantowe i projekty konkursowe	spotkanie informacyjne
14	2015-10-12	spotkanie przedsiębiorców, planujących podjęcie działalności gospodarczej, organizacji pozarządowych i mieszkańców	Żmigród	18	konsultacja analizy SWOT, diagnoza potrzeb grupy, identyfikacja grup defaworyzowanych, konsultacja możliwości zakresów wsparcia i współpracy z przedsiębiorcami i osobami planującymi podjęcie działalności gospodarczej, konsultacja pomysłów na projekty grantowe i konkursowe	spotkanie informacyjne
15	2015-10-14	spotkanie przedstawicieli samorządów i osób zajmujących się promocją w JST	Cieszków	25	konsultacje potrzeb związanych z promocją gmin i powiatu, ale przede wszystkim całej Doliny Baryczy, zaplanowanie współpracy w zakresie promocji działań na rzecz obszaru i możliwości uzyskania wsparcia w ramach LSR	spotkanie tematyczne
16	2015-10-27	spotkanie zespołu roboczego oraz przedstawicieli partnerów publicznych	Odolanów	20	uporządkowanie analizy SWOT określenie problemów i propozycji celów	spotkanie tematyczne

17	2015-11-03	spotkanie dla użytkowników znaku DBP, osób fizycznych, rolników, rybaków planujących założenie działalności gospodarczej	Milicz	32	podejmowanej działalności przez mieszkańców, konsultacje proponowanych rozwiązań w ramach PO Rybactwo i Morze 2014-2020 i rozwiązań z rozporządzenia PROW 2014-2020 konsultacja celów i kierunków wsparcia, propozycje do planu komunikacji	warsztaty przyszłościowe
18	2015-11-06	spotkanie zespołu roboczego	Milicz	17	Opracowanie propozycji celów ogólnych, szczegółowych i przedsięwzięć	warsztaty przyszłościowe
19	2015-11-10	Spotkanie dla organizacji pozarządowych w sprawie projektów grantowych	Milicz	11	omówienie planowanych projektów grantowych i działań zaplanowanych w Strategii dla organizacji pozarządowych (szkoleń, budowania oferty itp.), identyfikacja potrzeb do planu komunikacji, monitoringu	spotkanie tematyczne
20	2015-11-12	spotkanie dla rybaków w sprawie współczynnika rybackości	Milicz	14	współczynnik rybackości obszaru, zebranie dokumentów, omówienie fiszek projektowych rybaków, prezentacja celów i warunków wsparcia, identyfikacja potrzeb szkoleniowych oraz związanych z wymianą doświadczeń	spotkanie tematyczne
21	2015-11-18	spotkanie zespołu roboczego dot. regulaminów i procedur	Milicz	4	weryfikacja regulaminów oraz propozycja procedur Stowarzyszenia pod kątem wytycznych konkursowych	spotkanie tematyczne
22	2015-11-18	spotkanie zespołu roboczego	Milicz	13	wstępne ustalenie planu działania do LSR – harmonogramu konkursów, analiza celów pod lokalnych kryteriów wyboru operacji	spotkanie tematyczne
23	2015-11-19	spotkanie zespołu roboczego	Milicz	4	weryfikacja regulaminów i procedur Stowarzyszenia pod kątem wytycznych LSR, tworzenie nowego regulaminu	spotkanie tematyczne
24	2015-11-24	FORUM SAMORZĄDÓW	Ruda Żmigrodzka, gm. Żmigród	27	konsultacja celów, kryteriów wyboru, harmonogramu omówienie dalszej współpracy i partnerstwa programu grantowego	forum
25	2015-12-02	spotkanie zespołu roboczego	Milicz	16	weryfikacja lokalnych kryteriów wyboru, zasady składania rekomendacji do Rady Programowej LGD	spotkanie tematyczne
26	2015-12-09	spotkanie przedstawicieli sektora rybackiego	Milicz	12	konsultacja celów, harmonogramu, lokalnych kryteriów, reprezentatywność sektora rybackiego w Radzie Programowej LGD	spotkanie tematyczne
27	2015-12-14	FORUM SAMORZĄDÓW	Antonin, gm. Przygodzice	18	reprezentatywność sektora publicznego w Radzie Programowej LGD, konsultacja harmonogramu, planu komunikacji	forum

28	2015-12-22	spotkanie zespołu roboczego	Milicz	4	Weryfikacja procedur i regulaminów , propozycja planu monitoringu i ewaluacji	spotkanie tematyczne
29	2015-12-07	konsultacje społeczne LSR	Sośnice	6	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
30	2015-12-07	konsultacje społeczne LSR	Żmigród	8	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
31	2015-12-08	konsultacje społeczne LSR	Odolanów	10	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
32	2015-12-09	konsultacje społeczne LSR	Krośnice	5	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
33	2015-12-09	konsultacje społeczne LSR	Twardogóra	6	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
34	2015-12-10	konsultacje społeczne LSR	Cieszków	12	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
35	2015-12-10	konsultacje społeczne LSR	Przygodzice	3	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
36	2015-12-11	konsultacje społeczne LSR	Milicz	14	Konsultacja otwarta LSR: konsultacje diagnozy, celów i lokalnych kryteriów wyboru, harmonogramu naborów, zakresu monitoringu, planu komunikacji	konsultacje
37	2015-12-17	Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia	Goszcz	44	wybór członków Rady Programowej LGD, prezentacja regulaminów i procedur LSR	Walne Zgromadzenie
	2015-12-21	Zarząd	Milicz	5	Podsumowanie pracy, wnioski z konsultacji i spotkań, opracowanie LSR	
38	2015-12-28	Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia	Ruda Sułowska		prezentacja całości LSR i przyjęcie przez Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia	Walne Zgromadzenia

III. DIAGNOZA

1. Grupy szczególnie istotne z punktu widzenia realizacji LSR oraz problemy i obszary interwencji odnoszące się do tych grup.

Na potrzeby niniejszej diagnozy w okresie wrzesień - październik 2015 r. przeprowadzono na terenie wszystkich gmin spotkania konsultacyjne, w ramach których zbierane były opinie mieszkańców, przedsiębiorców, przeprowadzane zostały wywiady z przedstawicielami Powiatowych Urzędów Pracy, ośrodków pomocy społecznej oraz z dyrektorami szkół. Pod uwagę wzięto doświadczenia z wdrażania LSR i LSROR z okresu programowego 2007-2013 oraz cele i obszary interwencji, które powinny być zaplanowane w ramach LSR w perspektywie 2014-2020.

Wykazane poniżej unikatowe walory przyrodnicze oraz uwarunkowania gospodarcze obszaru, a także zidentyfikowane potrzeby mieszkańców jednoznacznie wskazują kierunek interwencji, któremu powinna być poświęcona LSR, jakim jest zachowanie specyfiki obszaru jako unikatowego przyrodniczo, którego utrzymanie gwarantuje ekstensywna gospodarka rybacka, szeroka zintegrowana oferta turystyczna, usługi dla mieszkańców i przedsiębiorców zapewniających konkurencyjność oferty obszaru. Dla zachowania specyfiki obszaru niezbędne jest podjęcie szeregu działań służących wzrostowi świadomości i wiedzy o obszarze oraz włączenie w szereg działań poprawiających jakość życia i rozpoznawalność obszaru Doliny Baryczy jak najszerzego grona mieszkańców (w tym podmiotów publicznych, społecznych i gospodarczych).

W poniższej diagnozie skoncentrowano się jedynie na wskazaniu tych elementów, które wykorzystane zostaną do formułowania celów LSR i odpowiadają specyfice obszaru i podejmowanych działań oraz celowi priorytetu 6 PROW 2014-2020, jakim jest zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich a także celowi priorytetu 3 PO Ryby 2014-2020 zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej w tym promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy.

W świetle uwarunkowań kierunków interwencji, wyników przeprowadzonych analiz wskazujących na niski poziom dochodów mieszkańców obszaru (zagrożenie ubóstwem) potwierdzany w konsultacjach z mieszkańcami wydaje się, że czynnikiem decydującym o efektywności działań LGD będzie dotarcie do grup, którymi są:

- **przedsiębiorcy** w szczególności tworzący miejsca pracy i ofertę w gospodarstwach rybackich, rolnictwie związanym z przetwórstwem, usługami turystycznymi i edukacyjnymi oraz wspierającymi branże turystyczne, a także usługodawcy świadczący usługi dla ludności ułatwiające dostęp do rynku pracy i podnoszące jakość życia mieszkańców,
- **osoby fizyczne planujące podjąć działalność, w tym osoby bezrobotne** (zarejestrowane jak i pozostające w szarej strefie).

Wśród nich grupą wymagającą szczególnie wsparcia jako defaworyzowaną wskazano:

Na etapie opracowania LSR:

- osoby młode wchodzące na rynek pracy (absolwenci),
- mieszkańcy powyżej 50 r.ż.
- kobiety powracające na rynek pracy
- osoby długotrwale bezrobotne
- osoby zatrudnione lub powiązane z rybaństwem

W związku z dostosowaniem LSR do Wytocznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 5/3/2017 z dn. z 18 sierpnia 2017 r. w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach PROW 2014-2020, grupy defaworyzowane monitorowane (udział w doradztwie i szkoleniach, status wnioskodawcy na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie) będą w zakresie określonym zgodnie z Wytoczną:

1. **Osoby bezrobotne, zarejestrowane w urzędzie pracy;**
2. **Osoby powyżej 50 roku życia;**
3. **Osoby młode do 25 r.ż.;**
4. **Osoby niepełnosprawne**

W związku z preferencją w kryterium wyboru operacji nr 19- Defaworyzowani na rynku pracy reprezentantów grupy defaworyzowanej, którzy podejmują działalność (premia w PROW 2014-2020 i tworzenie nowej działalności w PO RiM 2014-2020) w **przypadku osób bezrobotnych preferowane będą osoby długotrwale bezrobotne**. Ponadto **osoby niepełnosprawne**, w związku z tym, że nie zostały wskazane jako osoby defaworyzowane na etapie tworzenia LSR, **nie będą preferowane w kryteriach wyboru operacji**.

Analizę stanu istniejącego obszaru LSR opracowano na podstawie danych dostępnych w bazach GUS, dokumentów strategicznych obszaru oraz strategii rozwoju lokalnego gmin członkowskich LGD. Ponadto

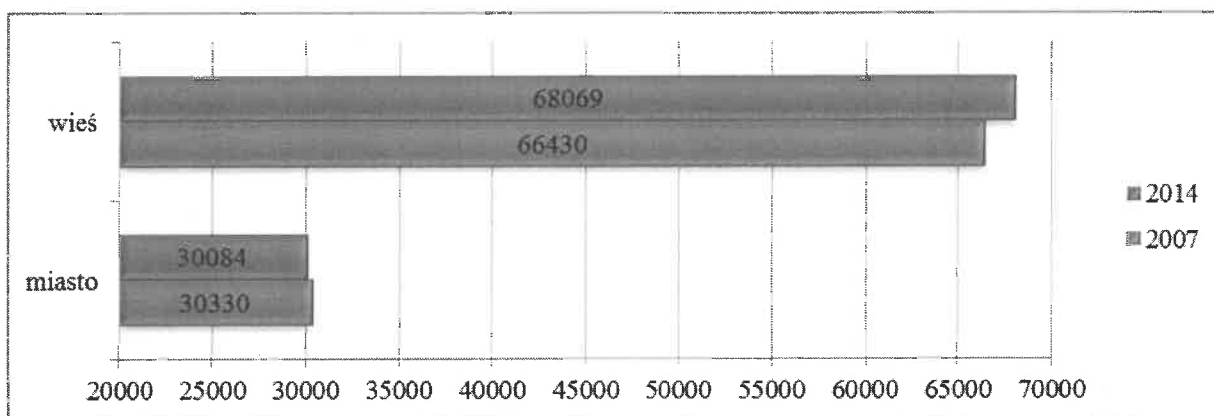
analizie poddano informacje gromadzone przez LGD, udostępnione przez partnerów. Dane dostępne w bazach GUS przeanalizowano w przedziale czasowym 2007-2013. Identyfikacja i klasyfikacja problemów występujących na obszarze LSR istotnych z punktu widzenia LGD została opracowana z uwzględnieniem wniosków ze zrealizowanych na zlecenie LGD badań i analiz.

Tak sformułowana diagnoza obszaru została poddana konsultacjom z mieszkańcami obszaru LSR podczas spotkań zrealizowanych w każdej z gmin członkowskich i była przedmiotem pracy zespołu ds. opracowania LSR.

2. **Charakterystyka gospodarki/przedsiębiorczości (w tym przedsiębiorczości społecznej), branż z potencjałem rozwojowym (informacja o branżach gospodarki mających kluczowe znaczenie dla rozwoju obszaru).**

Dolinę Baryczy zamieszkuje 98 097 osób⁴. Liczba mieszkańców wzrosła w stosunku do 2007 o 1208 osób. 68069 ludzi zamieszkuje obszary wiejskie a 30084 miasta. W ostatnich 7 latach miastom ubyło 246 mieszkańców, a obszarom wiejskim przybyło 1639 nowych mieszkańców. Trend związany z rosnącą ilością osób na obszarach wsi nie jest powodowany wzrostem ilości gospodarstw rolnych, jego wskazywaną przez mieszkańców przyczyną jest atrakcyjność krajobrazowa wsi, stosunkowo łatwy dostęp do większych miejscowości jako miejsca pracy oraz poczucie bezpieczeństwa i przynależności budowanej w małych społecznościach wiejskich.

Rysunek 3. Liczba mieszkańców miast i wsi na obszarze w latach 2007 i 2014.

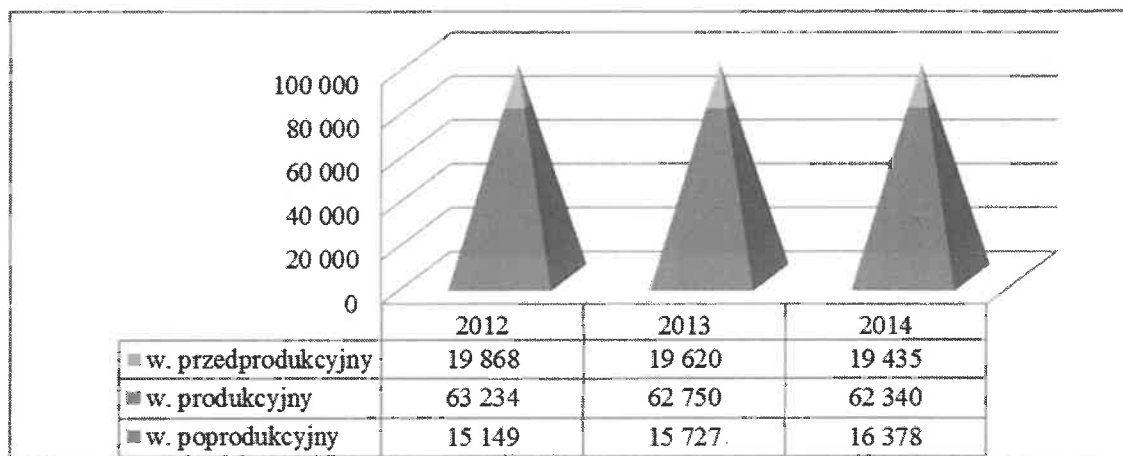

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-20

Obecna struktura mieszkańców wskazuje na wyraźną dominację osób w wieku produkcyjnym (62 340 osób w wieku pomiędzy 18 a 64 lat). Jest to pozytywny trend, mimo, że od roku 2012 obserwujemy tendencję spadkową, spowodowaną odpływem w celach zarobkowych młodych wykształconych mieszkańców do dużych miast oraz za granicę (dane ze spotkań z mieszkańcami). Niemniej jednak dominacja osób w wieku produkcyjnym pozwala założyć, że będą oni zainteresowani podejmowaniem działalności, tworzeniem nowych miejsc pracy. Co potwierdza duża aktywność i różnorodność pomysłów i potrzeb złożonych w ramach lokalnego banku pomysłów.

⁴Liczba ludności na dzień 31 XII 2013. Dane pochodzą z GUS.

Rysunek 4. Liczba ludności w latach 2012, 2013 i 2014 z podziałem na produktywność.

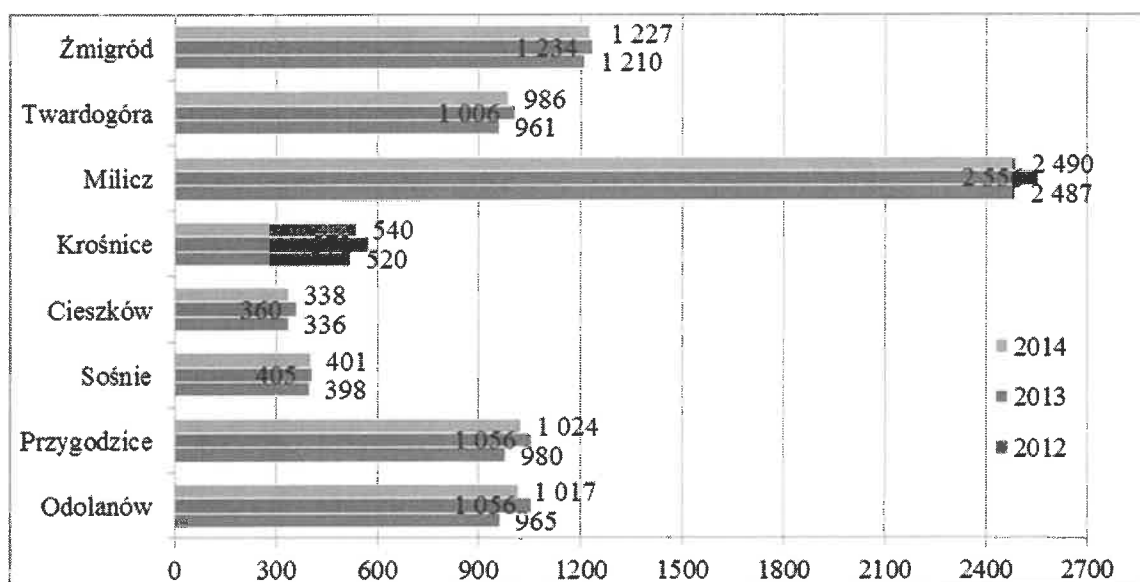

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-20

Określenie w programach operacyjnych kierunków interwencji w ramach planowania i wdrażania LSR na lata 2016 – 2022, jakim jest zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich a także zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, w tym promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku prac, wskazuje jako szczególnie zaplanowane wsparcia dla przedsiębiorczości w Dolinie Baryczy.

Analizie poddano aktywność podmiotów gospodarczych funkcjonujących na obszarze Doliny Baryczy, głównie związanych ze specyfiką obszaru, kierunkami dotychczasowego wsparcia oraz wnioskami do podejmowanej interwencji. Ilość prowadzonych działalności gospodarczych według podstawowej formy prawnej (uwzględniając sektor publiczny i prywatny, w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą) w roku 2012 wynosiła 7 857 natomiast w roku 2014 było to 8 244 podmiotów. Dało to zatem wzrost o 4,93%, co w porównaniu z 4,21% wzrostem na terenie całego Dolnego Śląska i 3,63% na terenie kraju, co dla obszaru daje bardzo satysfakcjonujący wynik.

Rysunek 5. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w gminach Doliny Baryczy w latach 2012-2014 (zestawienie uwzględnia sektor publiczny i prywatny).

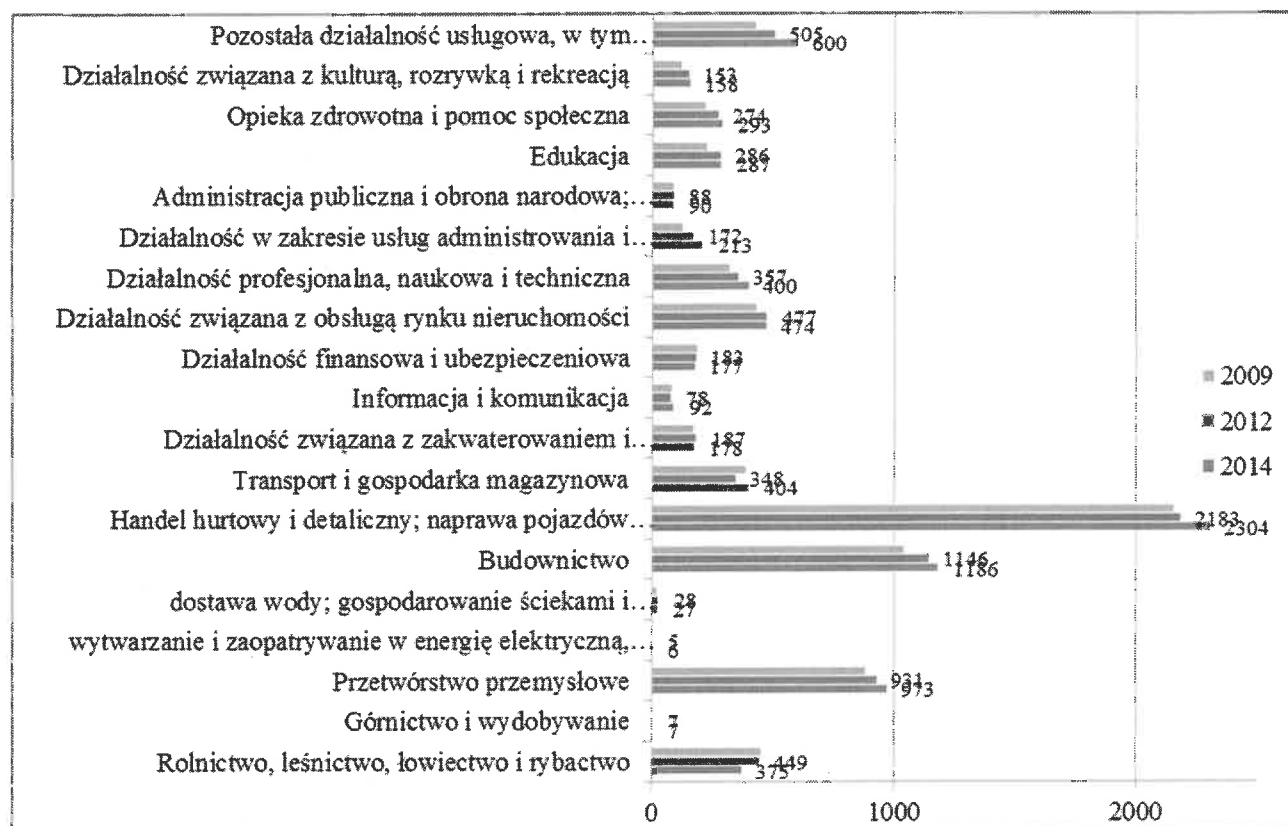
Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-30

Tendencja wzrostowa ilości podmiotów gospodarczych na obszarze Doliny Baryczy świadczyć może o wzroście wiedzy i kompetencji mieszkańców w zakresie przedsiębiorczości i jest istotną przesłanką do planowania wsparcia podmiotów zainteresowanych rozwojem działalności.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego dominującymi branżami według PKD w strukturze działalności gospodarczych w Dolinie Baryczy (według podziału na powiaty) są handel hurtowy i detaliczny,

naprawa pojazdów samochodowych, budownictwo, przetwórstwo przemysłowe, rolnictwo, leśnictwo, rybactwo (zatrudnienie z tendencją spadkową), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, pozostała działalność usługowa (tendencja wzrostowa).

Rysunek 6. Zestawienie prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Doliny Baryczy wg działów PKD

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych z GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-30

Spośród zarejestrowanych w 2014r. 8 244 podmiotów gospodarczych aż 6346 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Co daje wskaźnik 65 osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców. Wskaźnik ten jest mniejszy od wskaźnika dla całego kraju wynoszącego 77.

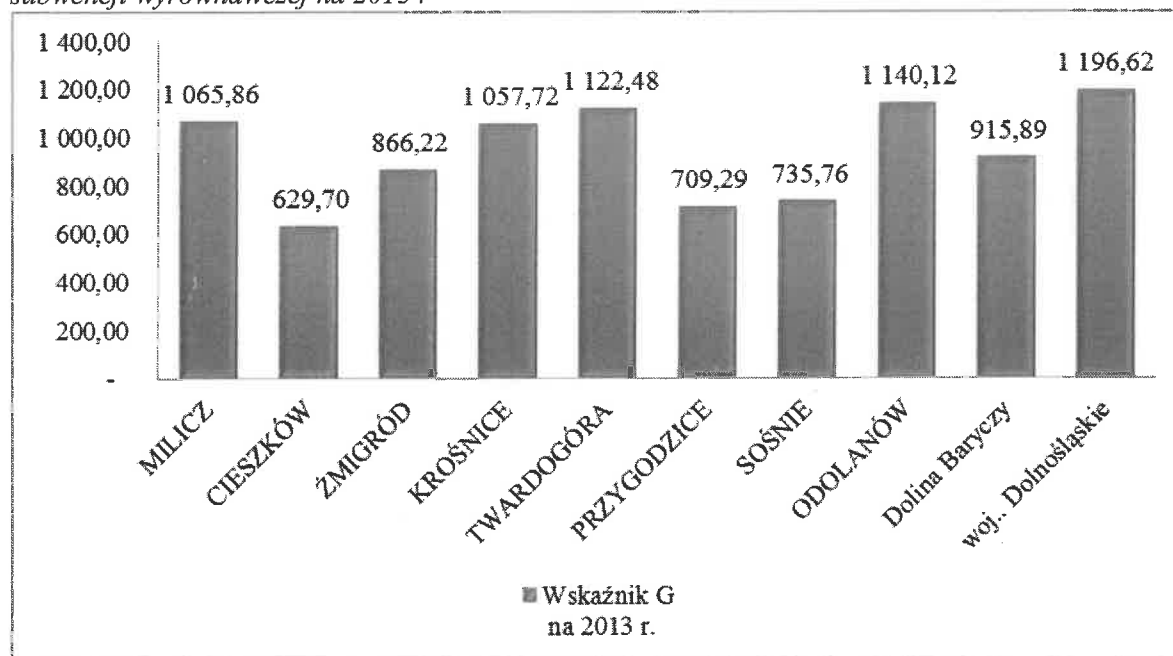
Poziom przedsiębiorczości na obszarze Doliny Baryczy jest stosunkowo niski i bardzo zróżnicowany (w Wielkopolskiej części Doliny Baryczy, gotowość do prowadzenie działalności, włączenia się w planowanie rozwoju jest nieznacznie wyższa. Uzależniona jest jednak od bliskości większych ośrodków miejskich (Ostrów, Kalisz)). Poziom przedsiębiorczości jest zależy od wielkości i otoczenia gminy/ miejscowości, działań podejmowanych przez samorządy, nie tylko w zakresie bezpośredniego wsparcie firm, ale też stworzenia oferty poprawiającej jakość życia i przyczyniającej się do zakładania działalności lub zachęcającej do zamieszkania. Nie bez znaczenia jest identyfikowany wzrost rozpoznawalności marki obszaru. Wiele lokalnych firm wspiera się w nazwie lub w działaniach promocyjnych informacją o pochodzeniu z obszaru Doliny Baryczy (np. Piekarnia Familijna, Stawy Milickie, produkty z Doliny Baryczy firmy Tarczyński).

Diagnoza i wnioski z badań wskazują, że mocnymi stronami gospodarki są m.in. zaangażowanie w zachowanie specyfiki obszaru. Wskazywano jednak też na słabe strony uwarunkowań gospodarczych obszaru LSR, tj. niski poziom innowacyjności, brak promocji, niską aktywność społeczną mieszkańców oraz brak instytucji wspomagających rozwój przedsiębiorczości. Wnioski ze spotkań z przedsiębiorcami wskazują na brak współpracy przedsiębiorców z samorządem, brak wiedzy o instytucjach i mechanizmach służących zakładaniu i prowadzeniu działalności gospodarczej, niski poziom wiedzy o działaniach samorządu służących wspieraniu przedsiębiorczości czy też konkurencyjnych dla gospodarczych inicjatyw finansowanych ze środków publicznych. Istotną barierą jest biurokracja oraz niejasne i zawile przepisy.

Istotnym zagrożeniem jest chęć wykonywania pracy poza obszarem, wyrażana zwłaszcza przez młodych mieszkańców obszaru. Problemem podnoszonym podczas konsultacji społecznych był m.in. brak możliwości doksztalcania się dorosłych, brak pracy adekwatnej do posiadanego wykształcenia ale też niewystarczająco dobry stan dróg i chodników ułatwiających dostęp pracy w sąsiednich miejscowościach oraz możliwość uczestnictwa w ofercie kulturalnej i sportowej.

Działalność gospodarza mieszkańców wpływa bezpośrednio na dochody podatkowe gmin. Średnia wartość liczona według wskaźnika G dochodów dla gmin obszaru wynosi 915,89 i jest znacznie niższa niż wartość wskaźnika do województwa dolnośląskiego 1196,62 w którym LGD ubiega się o wsparcie.

Rysunek 7. Wskaźnik G podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy przyjęty do obliczania subwencji wyrównawczej na 2013 r

Źródło: sprawozdanie o dochodach podatkowych gmin za 2011 r., wg stanu na dzień 30.06.2012 r.

Ze względu na przedstawioną poniżej specyfikę obszaru, szczególnie cenne, chronione prawnie walory przyrodnicze powodujące ograniczenia w rozwoju przemysłu, wyróżnić można istotne dla obszaru rodzaje działalności gospodarczych.

Obszar Doliny Baryczy jest jednym ważniejszych obszarów **gospodarki stawowej i produkcji karpia** w Europie i w Polsce. Rybacy, jako specyficzna grupa zawodowa jest niezwykle istotna ze względu na zachowanie unikatowej specyfiki obszaru a także zaplanowania interwencji na obszarze w ramach PO Rybactwo i Morze 2014-2020. W większym zakresie opisana zastała w punkcie 7 Charakterystyka rybactwa i rynku rybnego.

Istotną wspierającą rybactwo branżą są **rolnicy** (w tym produkcja zbóż wykorzystywanych w hodowli karpia) oraz **przetwórcy i wytwórcy lokalnych produktów**, w tym produktów rybołówstwa. Bezpośrednio na zachowanie specyfiki obszaru wpływają **usługodawcy turystyczni i okołoturystyczni**, świadczący usługi dla podmiotów gospodarczych, mieszkańców oraz turystów.

Zainicjowane już w latach 90-tych działania służące budowie marki obszaru Doliny Baryczy dostrzegły szansę rozwoju gospodarczego, niekolidującego z zachowaniem walorów przyrodniczych, wręcz odwrotnie, budującego swoją atrakcyjność w oparciu o ten potencjał, dzięki inwestycjom w turystykę przyjazną środowisku. Od 2008 roku branża ta wspierana jest w ramach unikatowego w skali kraju systemu certyfikacji Dolina Baryczy Poleca (DBP).

W prowadzonej przez LGD internetowej bazie lokalnych przedsiębiorców www.db.poleca.barycz.pl, figuruje razem 131 różnych produktów lokalnych i usług turystycznych. 43 z zarejestrowanych w bazie jest wyróżniona Znakiem Dolina Baryczy Poleca, 35 się o niego stara a 36 nie wie lub nie jest zainteresowana posiadaniem Znaku i korzystaniem ze wspólnej promocji.

Tabela 12 Ilość produktów i usług z podziałem na kategorie w największej regionalnej bazie przedsiębiorców www.dbpoleca.barycz.pl

PRODUKTY	ilość łącznie:	w tym ze Znakiem DBP:	w tym ilość kandydatów do Znaku DBP:	pozostałe (bez Znaku DBP, nie kandydują)
nabiał i jajka	2	2	0	0
produkty mięsne	0	0	0	0
produkty rybołówstwa	8	4	4	0
warzywa i owoce	11	2	5	4

piekarnicze i cukiernicze	4	2	2	0
oleje i tłuszcze	1	0	0	1
miody i produkty pszczele	10	0	2	8
gotowe dania	3	1	1	1
soki i napoje	2	1	1	0
Przetwory	4	1	3	0
Rękodzieło	5	3	1	1
Inne	1	1	0	0
razem produkty	51	17	19	15
USŁUGI	ilość łącznie:	w tym ze Znakiem DBP:	w tym ilość kandydatów do Znaku DBP:	Pozostałe
Noclegowe	24	8	4	10
Gastronomiczne	15	5	6	4
Rekreacyjne	16	5	2	9
Edukacyjne	9	2	3	4
Przewodnicy	3	3	0	0
wypożyczalnie i serwisy	12	3	1	8
Okoloturystyczne	1	0	0	1
razem usługi	80	26	16	36
RAZEM produkty i usługi	131	43	35	51

Źródło: analiza własne LGD na podstawie danych z serwisu www.dbpoleca.barycz.pl. Stan na sierpień 2015.

Identyfikacja i wsparcie wyjątkowej oferty produktów i usług, powstających blisko przyrody pozwoliło na istotny, zdiagnozowany w badaniach, wzrost atrakcyjności turystycznej wśród mieszkańców i turystów do poziomu 92%. Realizacja szeregu działań wspierających i promocyjnych pozwoliła na stworzenie oraz wsparcie również przez LGD w okresie 2009 – 2015, wielu nowych miejsc pracy stałych i sezonowych.

Miejsca pracy powstawały w następujących kategoriach turystycznych: obsługa miejsc noclegowych, gastronomia, obsługa łowisk wędkarskich, organizacja i obsługa ruchu turystycznego. Rosnąca rozpoznawalność obszaru, przekonanie mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców o dochodowości działań w zakresie tworzenia i rozwoju produktów i usług turystycznych, pozwala na utrzymanie i dalsze wsparcie w LSR 2014-2020 tego kierunku interwencji.

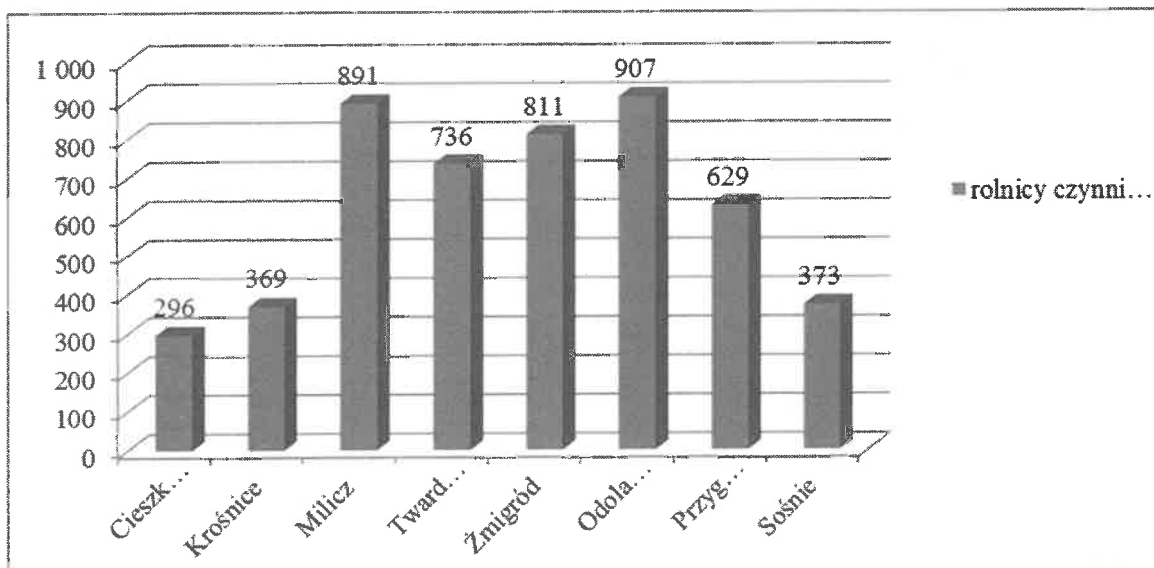
Obszar Doliny Baryczy charakteryzuje się stosunkowo niską przydatnością warunków przyrodniczych dla rolnictwa, dużego udziału gleb nieurodzajnych V i VI klasy bonitacyjnej.

W roku 2015 w Dolinie Baryczy zarejestrowanych było 10 676 gospodarstw rolnych, z czego najwięcej przypada na gminy Milicz (2444), Żmigród (1426) i Odolanów (1927) a najmniej na Cieszków (577), gdzie za to są największe gospodarstwa (średnio 12 ha). Najmniejszą średnią powierzchnię mają gospodarstwa w gminach Przygodzice, Odolanów i Twardogóra (5 ha).

Średnia wielkość gospodarstwa na Dolnym Śląsku w 2015 wynosiła 16,21 a w Wielkopolsce 13,43, tak więc gospodarstwa w Dolinie Baryczy są mniejsze niż średnie w województwie. Z rolnictwa, jako ubezpieczonych w KRUS, utrzymuje się średnio ok. 5 % mieszkańców w każdej z gmin.

Rysunek 8. Liczba rolników czynnych ubezpieczonych w KRUS z gmin obszaru w 2015 roku.

Źródło: dane z KRUS: oddz. Ostrów Wlkp., Trzebnica i Oleśnica, 2015-11-26

Tabela 13 Udział osób ubezpieczonych w KRUS w liczbie mieszkańców.

gmina	rolnicy czynni ubezpieczeni w KRUS	liczba ludności w 2014	% liczby ludności
Cieszków	296	4692	6,31%
Krośnice	369	8194	4,50%
Milicz	891	24380	3,65%
Twardogóra	736	13011	5,66%
Żmigród	811	14848	5,46%
Odolanów	907	14432	6,28%
Przygodzice	629	12014	5,24%
Sośnie	373	6582	5,67%
Razem	5 012	98 153	5,11%

Źródło: Opracowanie własne LGD na podstawie danych z KRUS

Rolnictwo w Dolinie Baryczy związane jest z prowadzeniem gospodarki rybackiej ale też **produkcją owoców i warzyw**. Rolnicy ze względu na niskie ceny skupu ale też indywidualni mieszkańcy coraz chętniej wracają do tradycyjnych przepisów i zaczynają wytwarzać przetwory. Niestety bardzo wysokie koszty dostosowania obiektów do wprowadzenia na rynek produktów przetworzonych, brak regulacji prawnych oraz wysokie koszty prowadzenia działalności zniechęcały dotychczas rolników do podejmowania legalnego przetwórstwa. Wiele z tych osób zostało zidentyfikowanych przez LGD i pojawia się z ofertą na jarmarkach, festynach.

Rosnące zainteresowanie oraz liczne grupy odbiorców pozwala planować wsparcie podmiotów zainteresowanych legalizacją i korzystaniem z usługowych form (inkubatorów) przygotowania produktu i wprowadzenia na rynek. Ważnym z punktu widzenia specyfiki obszaru jest sektor **edukacji formalnej i poza formalnej**. W wyniku wdrażania LSR i LSROR do końca 2015 r powstały lub zostały wsparte podmioty prywatne (Stawy Milickie, Górecznik Taurus, KOM) oraz publiczne (Fundacja Ziemi Milickiej, CETŚ Krośnice, Nadleśnictwo Milicz, Żmigród) tworzące odpłatną lub nieodpłatną ofertę edukacji pozaszkolnej. Istotną potrzebą tych podmiotów jest dostęp do wykwalifikowanych kadr edukatorów, przewodników, osób z obsługi ruchu turystycznego i edukacji o obszarze. Przekwalifikowane w zakresie oferty edukacyjnej jest szansą dla wielu osób pozostających bez pracy. Zdecydowane braki zdiagnozowane zostały w **branży pamiątkarskiej**, rosnąca ilość turystów zainteresowana jest zakupem, związanych ze specyfiką obszaru drobnych upominków i pamiątek. Brak też jest sieci sprzedaży pamiątek i publikacji z obszaru. Zidentyfikowane przez LGD osoby zajmujące się rękodzielnictwem, wystawiające swoją ofertę w ramach licznych jarmarków i wystaw, wymagają wsparcia, promocji ale też kształcenia w zakresie innowacyjnych form. Dobrym przykładem działań służących wsparciu osób wykluczonych oraz tworzących ofertę pamiątek jest Spółdzielnia Socjalna Szklany Świat - wyrób bombek oraz pamiątek szklanych o motywach regionalnych z wizerunkami lub w kształcie ptaków i ryb.

W Dolinie Baryczy funkcjonują również, mogące być dobrym przykładem dla powstawania kolejnych, inne spółdzielnie socjalne: Arkadia ze Żmigrodu – catering, oraz Wielobranżowa Spółdzielnia Socjalna z Odolanowa Kwant, zajmująca się pracami remontowo - budowlanymi i drogowymi oraz Kwant Duo prowadząca centrum integracji społecznej wraz z jadłodajnią.

Do innych specyficznych, ze względu na duże zalesienie obszaru, wymagających wsparcie branż, zaliczyć można łowiectwo (dostarczanie surowca wysokiej jakości do restauracji serwujących dziczyznę), wędkarstwo oraz ornitologia, jako specyficzne branże dla wąskiego grona zainteresowanych.

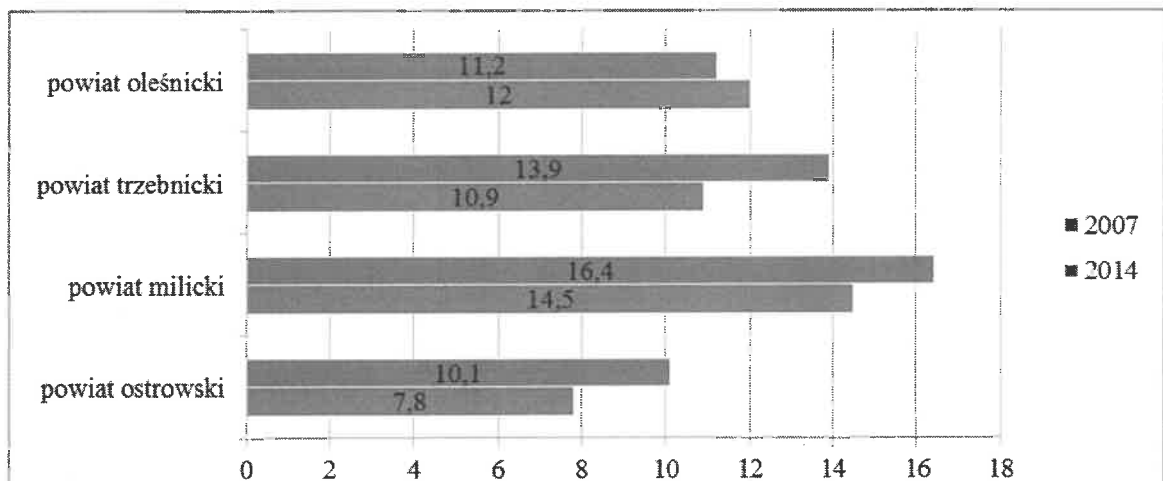
LGD w ramach konsultacji, bazując na zidentyfikowanych w badaniach potrzebach oraz na bazie planowanych kierunków rozwoju działalności, zidentyfikowało wykaz wsparcie działalności gospodarczych wg PKD.

3. Opis rynku pracy (poziom zatrudnienia i stopa bezrobocia – liczba bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym. charakterystyka grup pozostających poza rynkiem pracy).

Stopa bezrobocia w Dolinie Baryczy na dzień 31.12.2014 roku wynosiła 11,3%. Największe bezrobocie, w stosunku do ilości mieszkańców aktywnych zawodowo, odnotowano na terenie powiatu milickiego (14,5%; dotyczy gmin Milicz, Krośnice i Cieszków). Wysoki wskaźnik osób bezrobotnych posiadają również powiaty oleśnicki (12,0 %; gmina Twardogóra) oraz trzebnicki (10,9 %; gmina Żmigród). Najniższy wskaźnik bezrobocia odnotowano w powiecie ostrowskim (7,8%; gminy Przygodzice, Sośnie, Odolanów). Dla porównania średnia stopa bezrobocia na Dolnym Śląsku na dzień 31.12.2014 wynosiła 8,6% a w województwie Wielkopolskim 7,7%.

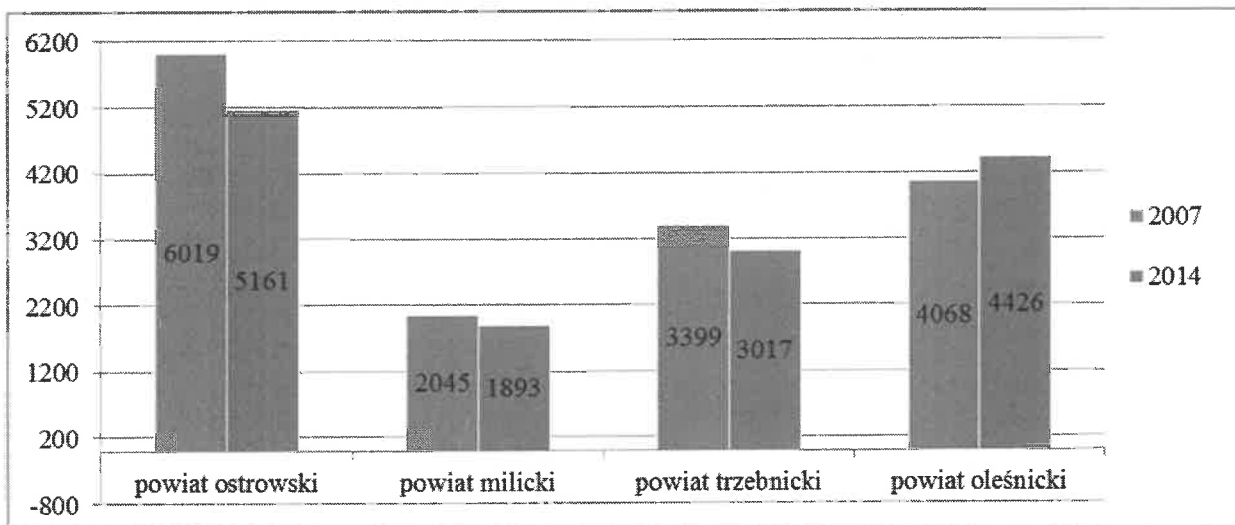
Bezrobocie w Dolinie Baryczy jest więc większe niż średnie bezrobocie na Dolnym Śląsku czy w Wielkopolsce. Przeprowadzone wywiady z przedsiębiorcami wskazują jednak na niedobór osób chętnych do pracy, zwłaszcza w zawodach związanych z usługami sezonowymi (gastronomia, usługi noclegowe, turystyczne, edukacyjne).

Rysunek 9. Stopa bezrobocia w powiatach, których gminy należą do Doliny Baryczy w latach 2007 i 2014 (każdorazowo na 31.12).

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl,

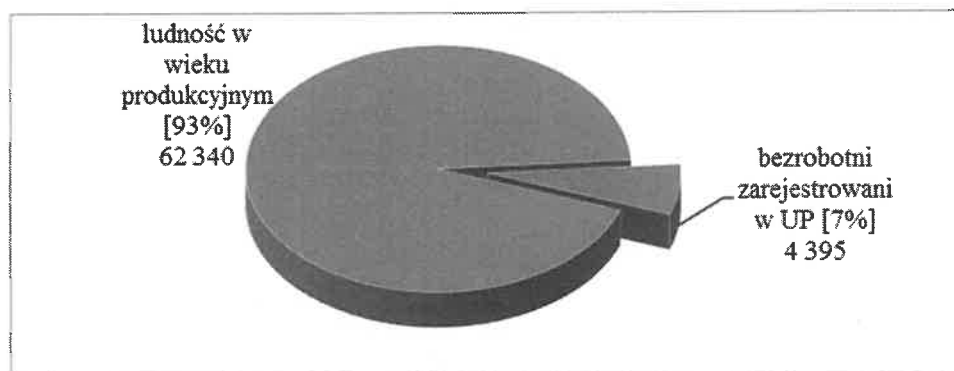
Rysunek 10. Liczba osób bezrobotnych w powiatach, których gminy należą do Doliny Baryczy w latach 2007 i 2014.

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl, 201-11-30

Warto w tym miejscu przyjrzeć się również jaki udział bezrobotnych jest wśród osób w wieku produkcyjnym (18 – 65 lat wśród mężczyzn, 18 – 60 lat wśród kobiet). W roku 2014 dla obszaru LGD wynosił on 7%, co na tle całego Dolnego Śląska, gdzie współczynnik ten wyniósł 6,6%, pokazuje, że pomimo spadającej realnej liczby bezrobotnych oraz wzrastającej liczby podmiotów gospodarczych, udział bezrobotnych w grupie osób w wieku produkcyjnym jest większy niż na terenie całego województwa. Wskazuje to na konieczność prowadzenia działań aktywizacyjnych w celu zmiany tej niekorzystnej tendencji.

Rysunek 11. Udział bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym na terenie LGD

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-30

Zidentyfikowane grupy pozostające trwale poza rynkiem pracy to: osoby trwale bezrobotne, bez umiejętności poruszania się, czy dostosowania się do wymogów dynamicznego rynku pracy, osoby 50+, które utraciły dotychczasową pracę i nie mają zdolności adaptacyjnych na rynku pracy, kobiety chcące powrócić na rynek pracy po urlopie macierzyńskim (brak zatrudnienia tej grupy jest bardzo często powodowany brakiem wykwalifikowanej opieki dla dzieci, tj. żłobki i przedszkola, które zajęły by się dzieckiem co najmniej 8 godz. dziennie.), osoby młode, absolwenci szkół średnich, bez przygotowania edukacyjnego w zakresie postaw przedsiębiorczych, poruszania się na rynku pracy czy edukacji związanej ze specyfiką obszaru i rozwijających się usług turystycznych.

4. Przedstawienie działalności sektora społecznego, w tym integracja/rozwój społeczeństwa obywatelskiego.

Na obszarze Doliny Baryczy zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym jest 293 organizacji o różnym charakterze: sportowe, edukacyjne i krajoznawcze, ekologiczne, seniorów, miłośników Kresów, kombatanckie, ZHP, OSP, wędkarskie, łowieckie, działające na rzecz rozwoju wolontariatu, wsi i społeczności wiejskich, osób niepełnosprawnych, dzieci, amatek, branżowe (turystyczne).

Organizacje działają w zdecydowanej mierze na zasadzie wolontariatu, nie pobierają wynagrodzenia, nie zatrudniają pracowników (wyjątkiem są Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, zatrudniające ok 200 pracowników).

Rysunek 12. Ilość organizacji pozarządowych w gminach z obszaru Doliny Baryczy wg KRS

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych KRS, www.ems.ms.gov.pl, 2015-11-20.

LGD podejmowało szereg działań mających wzmocnić aktywność mieszkańców i przyczynić się do samoorganizacji i zakładania organizacji. Dzięki realizacji konkursu na „Najaktywniejsze Sołectwo w Dolinie Baryczy” w latach 2010 – 2014 udało się wykształcić grupę aktywnych liderów, którzy chętnie biorą w swoje ręce odpowiedzialność i zakładają stowarzyszenia, integrują działanie sołectwa i mieszkańców, oraz aktywnie uczestniczą w procesach partycypacji społecznej. Tworzą bogatą ofertę rękodzieła, stanowiącego dodatkowe źródło dochodu organizacji, sołectw, mieszkańców. Powstające organizacje są zainteresowane opracowaniem oferty tematycznej wsi, z nastawieniem na jej rozwój i powstanie stałej oferty. Zidentyfikowanym problemem jest brak wiedzy, umiejętności planowania i promocji oferty oraz bariera wolnego czasu i wypalenia wiejskich liderów.

Znaczna część pierwszych inicjatyw i projektów sołectw jako oddolnych inicjatyw oraz funkcjonujących na obszarze organizacji została wsparta w ramach prowadzonego przez LGD lokalnego programu grantowego Działaj Lokalnie.

Tabela 14 Program „Działaj Lokalnie” w Dolinie Baryczy.

Edycja	ilość złożonych wniosków	wartość złożonych wniosków	ilość wybranych wniosków	wartość wybranych wniosków
2010	22	93 831,72 zł	14	61 601,32 zł
2011	18	88 071,00 zł	14	60 342,00 zł
2012	26	112 160,00 zł	17	55 000,00 zł
2013	29	147 661,39 zł	17	55 000,00 zł
2014	23	111 785,90 zł	18	55 000,00 zł
2015	49	248 274,93 zł	13	55 000,00 zł
Razem	167	801 784,94 zł	93	341 943,32 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Programu „Działaj Lokalnie” realizowanego na terenie Doliny Baryczy, 2015-11-20

Dostępne w biurze LGD fachowe doradztwo w przygotowaniu projektu grantowego i jego realizacji, funkcjonujący portal społecznościowy redagowany przez grantobiorców (www.dzialaj.barycz.pl) oraz nabyte przez mieszkańców podstawowe umiejętności z zarządzania projektami, wykorzystane zostaną przy projektach grantowych planowanych w LSR.

Mimo niewątpliwych sukcesów beneficjentów programu Działaj Lokalnie w środowisku organizacji zidentyfikowane zostały braki w zakresie braku osób posiadających wiedzę nt. pisania, realizacji i rozliczania projektów, braku podstaw prowadzenia księgowości oraz organizacji wolontariuszy do pracy w organizacji, brak chętnych do zakładania stowarzyszeń i przejęcia na siebie odpowiedzialności za organizację i jej działania.

5. Wskazanie problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem problemów ubóstwa i wykluczenia społecznego oraz skali tych zjawisk (np. dostęp do miejscowej infrastruktury i kultury, liczba osób objętych opieką społeczną).

Dane z końca 2014 roku wskazują na liczbę 6429 osób objętych pomocą społeczną. Stanowi to 6,55% ogółu mieszkańców.

Tabela 15 Ilość osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych gminach.

Gmina	ilość mieszkańców objętych pomocą społeczną w 2014	% osób objętych pomocą społeczną do ilości mieszkańców
Cieszków	567	12,08
Krośnice	1 225	14,95
Milicz	1647	6,76
Przygodzice	866	7,21
Odolanów	310	2,15
Sośnie	510	7,75
Twardogóra	130	1,00
Żmigród	1174	7,91
Razem:	6429	6,55

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych przekazanych z gmin, 2015-11-30

Wg informacji przekazanych przez gminne i miejskie ośrodki pomocy społecznej, liczba osób objętych opieką społeczną na obszarze Doliny Baryczy spada, nie jest to jednak związane z interwencjami na rynku pracy, wzrostem przedsiębiorczości i powstawaniem nowych miejsc pracy, ale z migracją młodych, wykształconych ludzi do pracy w dużych miastach czy za granicę.

Grono osób wyjeżdżający na krótkie okresy czasu stanowią osoby młode, zasilają one najczęściej grono osób długotrwale bezrobotnych ale też często nie zainteresowanych podjęciem legalnej pracy.

Tabela 16 Osoby długotrwale bezrobotne poniżej 40 r.ż. zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2015 roku w gminach z obszaru.

PUP	Gmina	osoby długotrwale bezrobotne poniżej 40 r.ż.
PUP Ostrów Wlkp.	Odolanów	119
	Przygodzice	64
	Sośnie	77
PUP Oleśnica	Twardogóra	214
PUP Trzebnica	Żmigród	213
PUP Milicz	Cieszków	77
	Krośnice	86
	Milicz	285
razem		1 135

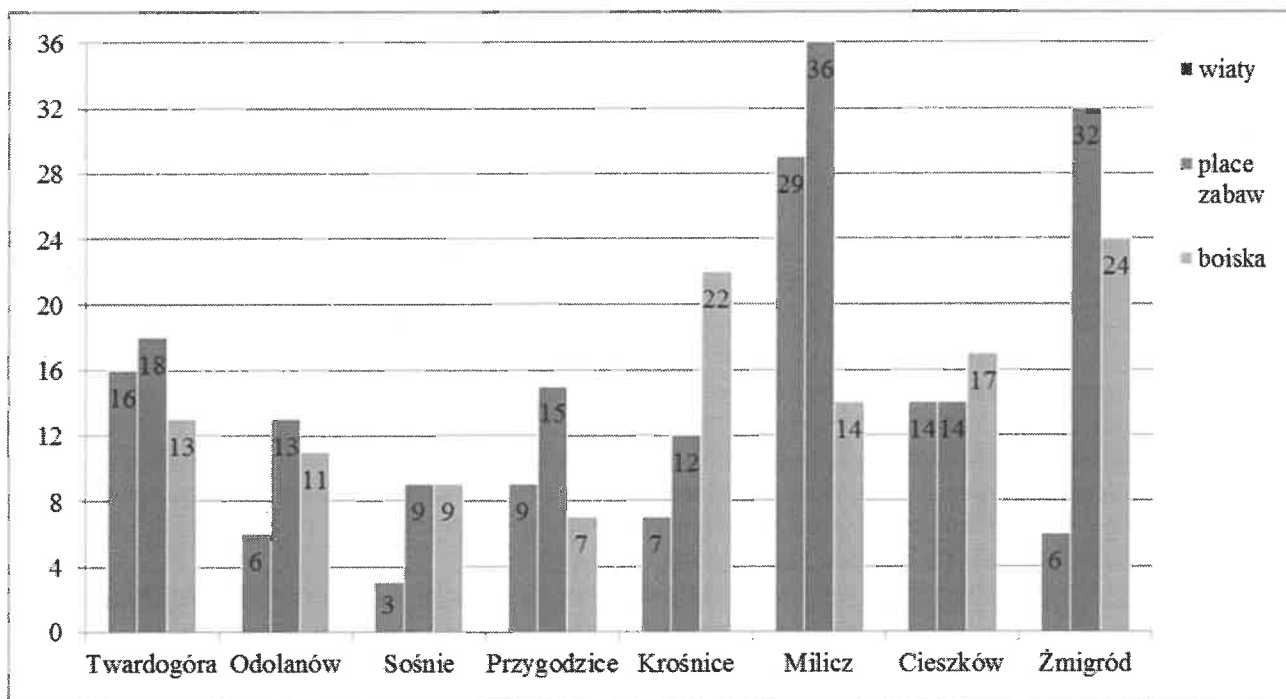
Źródło: Dane statystyczne przekazane przez Powiatowe Urzędy Pracy, 2011-11-30

Na wykluczenie społeczne ma wpływ nie tylko stopień ubóstwa ale również dostęp do kultury i edukacji pozaszkolnej. Cierpią na niego zwłaszcza dzieci oraz osoby starsze, które samodzielnie nie są w stanie do tej oferty dotrzeć. Gminne Ośrodki Kultury, ze względu na ograniczone środki, praktycznie nie inwestują w animatorów dojeżdżających na świetlicie wiejskiej.

Jednocześnie liderzy sołectw wskazują na następujące problemy: mała aktywność sołectw lub jej brak w przypadku braku inicjatywy ze strony sołtysa, lidera, bierne (wyczekujące, roszczeniowe) postawy mieszkańców, brak świetlic wiejskiej, uniemożliwiających spotkanie się mieszkańców, integrację, wspólne

działania, mało oferty edukacyjnej i rozrywkowej dla dzieci i dorosłych, seniorów, brak wiedzy nt. budowania oferty tematycznej wsi, nawet wśród sołectw, które określiły charakter tematyczny swoich miejscowości. W ośrodkach miejskich mieszkańcy chętniej korzystają z oferty ośrodków i bibliotek, choć i tam brakuje animatorów kultury. W trakcie spotkań konsultacyjnych wskazywano na konieczność zaangażowania mobilnych animatorów, którzy mogliby kursować z ofertą ciekawych, twórczych zajęć dla dzieci i seniorów pomiędzy kilkoma świetlicami wiejskimi czy w okresie letnim organizować zajęcia ruchowo-krajoznawcze w oparciu o istniejącą we wsi infrastrukturę (boiska, place zabaw itp.). Poniższy wykres przedstawia istniejącą w sołectwach infrastrukturę sportowo – rekreacyjną: wiaty, place zabaw, boiska w sztukach. Zdecydowanie najwięcej infrastruktury przypada na teren gminy Milicz, ale jest to też gmina o największej ze wszystkich ilości sołectw (52).

Rysunek 13. Liczba miejsc spotkań i aktywności mieszkańców (wiat, placów zabaw i boiska) na obszarze Doliny Baryczy z podziałem na gminy.

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie ankiet konsultacyjnych gmin z obszaru DB, 2015-11-20

Mieszkańcy Doliny Baryczy zwracali uwagę na niemożność działania ze względu na brak lub zły stan istniejących świetlic wiejskich, jako miejsc spotkań mieszkańców. Tabela przedstawia dane wskazujące ilość sołectw w gminach Doliny Baryczy oraz liczbę świetlic wiejskich z wyszczególnieniem tych, które zostały wybudowane, wyremontowane lub zmodernizowane w ramach środków UE na lata 2007-2013.

Tabela 17 Ilość sołectw oraz ilość świetlic ze wskazaniem czy prac remontowych.

Gmina	Ilość sołectw	Ilość sołectw ze świetlicą	Ilość świetlicy wyremontowanych ze środków UE
Twardogóra	18	10	2
Odolanów	16	13	1
Sośnie	17	14	13
Przygodzice	14	11	6
Krośnice	22	11	0
Milicz	52	46	0
Cieszków	17	11	3
Żmigród	30	29	13
Razem	186	145	38

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie ankiet konsultacyjnych gmin z obszaru DB, 2015-11-20

Wyrównywanie szans i zwiększenie włączenia społecznego a także wsparcie socjalne odbywa się za pośrednictwem szkół i przedszkoli.

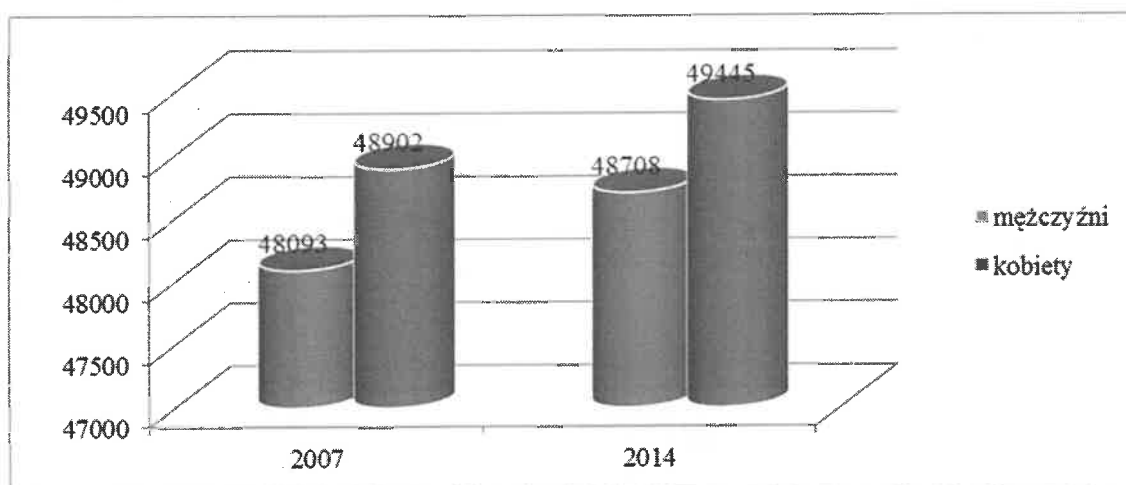
Tabela 18 Liczba placówek edukacyjnych.

gmina	placówki oświatowe	przedszkole z oddziałami przedszkolnymi punktami przedszkolnymi	podstawowe	gimnazja	ponadgimnazjalne	specjalne
Gmina Cieszków	4	1	2	1	1	0
Gmina Krośnice	3	1	3	3	0	0
Gmina Milicz	22	11	7	4	2	3
Gmina Odolanów	13	11	13	5	2	1
Gmina Przygodzice	12	14	7	6	1	0
Gmina Sośnie	6	14	5	2	0	0
Gmina Twardogóra	9	3	4	1	3	2
Gmina Żmigród	9	12	5	1	1	1
RAZEM	78					

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych gmin z obszaru DB, 2015-11-20

Na obszarze Doliny Baryczy istnieje, wystarczająco rozwinięta sieć szkół, ale niewystraszająco zdaniem mieszkańców rozwinięta liczba przedszkoli, żłobków lub też kompletny ich brak, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach. Problemem jest też niedostosowanie godzin pracy instytucji do potrzeb rodziców i ich zobowiązań zawodowych. Powoduje to niską aktywność, zniechęcenie i trudności do podejmowaniu pracy przez kobiety opiekujące się dziećmi. Kobiety stanowią tu dominującą grupę.

Rysunek 14. Liczba ludności na obszarze wg płci w latach 2007-2014.

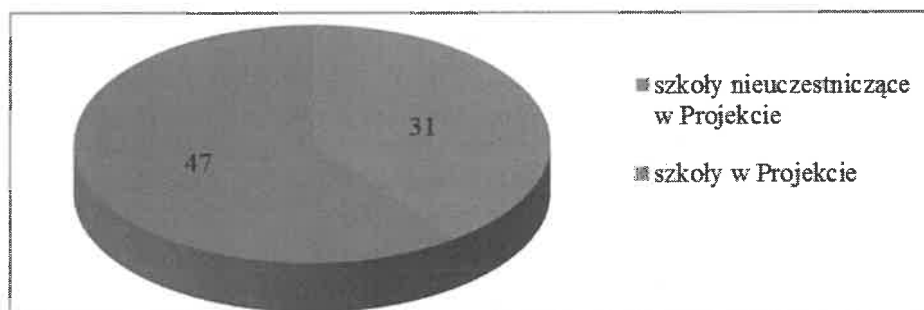
Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, www.stat.gov.pl, 2015-11-20

Publiczne i niepubliczne placówki edukacyjne tworzą przestrzeń wpływu nie tylko na wyrównywanie szans dzieci i młodzieży ale również wpływają na zachowanie specyfiki obszaru.

Na obszarze podjętych zostało szereg działań służących wsparciu aktywnych liderów, nauczycieli i edukatorów w zakresie realizacji i promocji działań edukacyjnych przybliżających specyfikę obszaru.

We współpracy z samorządami, nauczycielami oraz przedstawicielami licznie powstających ośrodków edukacji pozaszkolnej zrealizowany został pilotaż i opracowany został kompleksowy program **Edukacji dla Doliny Baryczy**. Program poprzedzony został dogłębną analizą potrzeb placówek edukacyjnych w zakresie realizacji i potrzeb związanych z prowadzeniem edukacji.

Rysunek 15. Liczba szkół biorących udział do liczby szkół nieuczestniczących w Projekcie Edukacja dla Doliny Baryczy.

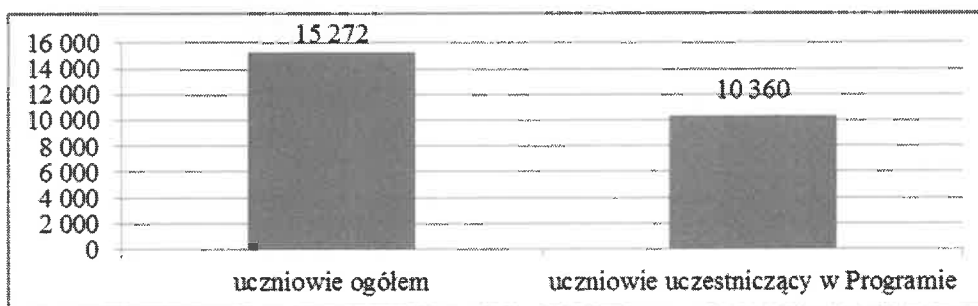
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych LGD realizującej Program Edukacja dla Doliny Baryczy, 2015-11-20

W popularyzację wiedzy o walorach środowiska oraz kultury materialnej regionu, poza szkołami włączyły się instytucje oraz przedsiębiorstwa, które opracowały bogatą pozaszkolną ofertę edukacyjną jednodniowych zajęć lub pobytów w ramach tzw. zielonych szkół.

W Dolinie Baryczy powstały lub zostały wsparte ośrodki edukacji pozaszkolnej: Rodzinny Park Przygód przy Zajeździe Górecznik w Antoninie, Kreatywny Obiekt Multifunkcyjny w Milliczu, Campus Domasławice, Centrum Edukacyjno-Turystyczne Naturum przy spółce Stawy Milickie SA oraz publicznych: „Dom Drzewa” przy Leśnym Kompleksie Promocyjnym „Lasy Doliny Baryczy”, Ośrodek Edukacji Ekologicznej przy Centrum Edukacyjno-Turystyczno-Sportowym w Krośnicach.

Opracowane z udziałem nauczycieli i edukatorów wydane i udostępnione zostały nawiązujące do specyfiki obszaru (przyrodniczej, rybackiej, historycznej, kulturowej) unikatowe pomoce edukacyjne (50 rodzajów). Przedszkola i szkoły uzyskały informację i skorzystały w ramach pilotażu z oferty ośrodków pozaszkolnych z obszaru, aktywni nauczyciele i edukatorzy współtworzyli i dzielili się doświadczeniami zebranymi w ramach zajęć lekcyjnych i wyjazdów edukacyjnych. Szkoły i ośrodki zostały wyposażane w sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć o obszarze. Opracowany został portal monitorujący aktywność szkół i ośrodków w zakresie edukacji o obszarze. www.edukacjabarycz.pl. Powołana została **Spółeczna Rada na Rzecz Edukacji dla Doliny Baryczy**. Programem objętych zostało ponad $\frac{3}{4}$ wszystkich uczniów.

Rysunek 16. Liczba uczniów z obszaru w porównaniu do liczby uczniów uczestniczących w Programie Edukacja dla Doliny Baryczy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych LGD Program Edukacja dla Doliny Baryczy, 2015-11-20

Powstałe narzędzia monitoringu aktywności w zakresie zdobywania wiedzy o obszarze zgodnie pozwalają na bieżąco śledzić wykorzystanie materiałów edukacyjnych i pomocy edukacyjnych. System wymaga jednak ciągłego wzmocnienia i wsparcia szkół i przedszkoli w dostępie do oferty edukacji pozaszkolnej. Niestety jak pokazują raporty poprawia się statystyka udziału lokalnych szkół w ofercie ośrodków jednak nadal zdecydowana większość, bo 80 % odbiorców oferty, stanowią szkoły spoza obszaru z obszaru Doliny Baryczy.

Najczęściej identyfikowaną barierą są wysokie koszty uczestnictwa (bilet + dojazd) w zajęciach wykluczające często z udziału w nich dzieci osób z grup defaworyzowanych. Sprzyja to nie tylko pogłębieniu wykluczenia ale też nie pozwala rozwijać świadomości specyfiki obszaru wśród najmłodszych mieszkańców.

Liderzy edukacji oraz ankietowani w ramach badań rodzice podkreśli ogromną potrzebę wykorzystania doświadczeń z wdrażania Programu Edukacji dla Doliny Baryczy. Wskazywali na konieczność wsparcia aktywnych nauczycieli, rodziców, którzy działając na rzecz szkół w organizacjach pozarządowych nie mają wystarczających środków by realizować wyjazdy na zajęcia. Wsparcie wymagają też inicjujące działania organizacji, które we współpracy ze szkołami tworzą ciekawą ofertę konkursów, przeglądów i

festiwalu o tematyce regionalnej. Ważne jest też, by aktywizować liderów edukatorów i nauczycieli w zakresie powstawania i promocji innowacyjnych i kreatywnych pomocy edukacyjnych.

Nauczyciele wskazywali na braki materiałów i niewystarczającą wiedzę w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczości w tym bazującej na specyfice obszaru (rybactwo, leśnictwo, łowiectwo, rolnictwo, produkty lokalne i usługi), a także odnawialnych źródeł energii oraz edukacji ekologicznej i śmieciowej.

Obok zdiagnozowanego problemu związanego z edukacją najmłodszych, zdiagnozowano również problem demograficznego procesu starzenia się społeczeństwa. Dłuższe średnie trwanie życia, lepszy stan zdrowia, postęp ekonomiczny i społeczny sprawiają, że ludzie starsi stają się coraz liczniejszą grupą w całym społeczeństwie. Mimo, że starszych ludzi jest coraz więcej, nie przekłada się to na siłę i pozycję społeczną tej grupy. Starsi często sami wycofują się na margines życia społecznego, a czasem są tam po prostu spychani. Nie czują się potrzebni. Zdiagnozowano potrzebę stworzenia warunków ludziom starszym „wyjść z cienia”, dzielenia się doświadczeniami i umiejętnościami.

6. Wykazanie wewnętrznej spójności obszaru LSR (inne niż spójność przestrzenna).

Leżący na pograniczy województw dolnośląskiego i wielkopolskiego obszar Doliny Baryczy przecięty jest trzema drogami krajowymi nr 5, 15 i 25 co pozwala komunikować się przejeżdżającym

Trasa 5 – Wrocław, Trzebnica, **Żmigród**, Rawicz, Leszno, Poznań

Trasa 15 – Wrocław, Trzebnica, **Milicz** Krotoszyn, Jarocin, Poznań

Trasa 11 i 25 – Katowice, Oleśnica, **Przygodzice**, Ostrów Wlkp., Poznań lub Kalisz.

Na terenie Doliny Baryczy jest niewiele tras tranzytowych, obciążających drogi i środowisko. Region jest dobrze skomunikowany siecią dróg wojewódzkich i powiatowych oraz gminnych (choć te ostatnie są najczęściej w bardzo złym stanie), przecinających region wzdłuż i wszerz. Istnieje ograniczona ilość połączeń autobusowych z Wrocławiem, ukierunkowana głównie na uczniów i studentów, dojeżdżających codziennie do szkoły. Sieć połączeń kolejowych natomiast sukcesywnie ulega destrukcji. Stan infrastruktury kolejowej jest ogólnie zły, nie ma spójnej i wspólnej polityki planowania remontów. Komunikacja wewnątrz obszaru jest bardzo utrudniona i pogłębiana podziałami administracyjnymi w tym podziałami na województwa. W znacznym stopniu jest barierą nie tylko w dostępie do rynku pracy ale również do poznawania oferty obszaru.

Oprócz wewnętrznej spójności obszaru Dolina Baryczy związanej ze spójnością terytorialną, opartą na bezpośrednim sąsiedztwie gmin, obszar charakteryzuje się spójnością **geograficzną i przyrodniczą**. Dolinę Baryczy w całości pokrywają największy w kraju Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”, który służy zachowaniu zarówno walorów przyrodniczych jak i krajobrazowych, specyficznego układu wsi, walorów architektury (budownictwo z rudy darniowej, cegły, kamienia, drewna) oraz największy w Polsce obszar europejskiej sieci Natura 2000 – „Ostoja nad Baryczą”.

Fakt położenia na obszarze Parku Krajobrazowego narzuca specyficzne zasady, egzekwowane w razie planowania inwestycji, działalności gospodarczej (obowiązkowa jest ocena oddziaływania na środowisko). Lokalne samorządy (poza Żmigrodem i Przygodzicami) nie podejmują niestety żadnych innych uchwał lokalnego prawa dot. dodatkowej ochrony krajobrazu czy też zachowania specyficznych walorów architektonicznych budynków, co do którego planowane są zmiany, w związku przebudową lub rozbudową. LGD podjęła (opracowując i promując Katalog Tradycyjnej Architektury) oraz preferując operacje w ramach wdrażania LSR i LSROR, które zachowują i nawiązują do tradycji architektonicznych obszaru, Stowarzyszenie w ramach lokalnych kryteriów wyboru zamierza kontynuować zadania służące zachowaniu ładu przestrzennego oraz walorów architektonicznych obszaru.

7. Charakterystyka rybactwa i rynku rybnego (liczba gospodarstw, kierunki produkcji, informacja na temat osób zatrudnionych w rybactwie)

Rybactwo przez stulecia, od XIII w. kształtuje krajobraz, świat flory i fauny regionu, oraz miało ogromny wpływ na regionalne tradycje kulinarne. Historia gospodarki rybackiej zaczęła się wraz z wykorzystaniem naturalnego spadku terenu i cieków wodnych do sypania stawów oraz prymitywnej hodowli ryb. Początki rybactwa w regionie przypisuje się zakonowi cystersów. Dynamiczny rozwój hodowli przypada na wiek XVI i panowanie w dobrach milickich i żmigrodzkich rodu Kurzbachów. Okres panowania kolejnych rodów: Maltzanów (Milicz) oraz Hatzfeldów (Żmigród) świadectwa ich obecności pozostają do dziś wizytówką obszaru. Po zakończeniu II wojny światowej stawy przeszły pod zarządek Państwowych Nieruchomości Ziemi (3330 ha) i Dyrekcji Lasów Państwowych (2882 ha). W 1950 r. stawy milickie przeszły pod zarządek Państwowych Gospodarstw Rolnych. Po wielu próbach dzielenia i łączenia gospodarstw, w roku 2000 wojewoda wrocławski utworzył Państwowy Zakład Budżetowy „Stawy Milickie” z siedzibą w Rudzie

Sułowskię a w roku 2011 Minister Skarbu Państwa podpisał decyzję o powołaniu spółki Stawy Milickie SA, w której to województwo dolnośląskie ma 100% udziałów. 5

Hodowla ryb w ostatnim dwudziestolecu prowadzona była więc przez jedno bardzo duże gospodarstwo rybackie, gospodarujące na ok. 90% arealne oraz kilkunastu pomniejszych, dysponujących 10% areału. Łącznie powierzchnia lustra wody przeznaczona pod hodowlę ryb stawowych wynosi ok. 7 000 ha.

Powiatowe Inspektoraty Weterynaryjne prowadzące rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną, mają zarejestrowanych 47 podmiotów, z obszaru objętego LSR, posiadających nr weterynaryjny „92”, czyli taki, który dopuszcza chów i hodowlę ryby, a także jej sprzedaż. Ponadto na obszarze zarejestrowano 76 podmiotów posiadających nr weterynaryjny „27” na obiekt wodny, bez możliwości prowadzenia chowu i hodowli ryb.

Obecnie, wg zidentyfikowanych przez LGD danych RRW-22 na terenie Doliny Baryczy funkcjonuje 26 podmiotów prowadzących gospodarkę rybacką i sprawozdających się do Instytutu Rybactwa Śródlądowego w Żabieńcu.

Na podstawie danych za 2014 rok zatrudnionych na stałe w rybactwie jest 271 osób, dodatkowo 80 osób zatrudnionych jest sezonowo (wg danych z LSROR w 2009 roku było tych osób 212,25, a współczynnik rybackości obszaru wynosił 2,1835 (był liczony na podstawie ilości osób zatrudnionych w sektorze rybackim przypadających na 1000 mieszkańców).

Najwięcej pracowników zatrudnionych jest w Stawach Milickich S.A., bo ponad 220. Poza Spółką na obszarze znajdują się jeszcze 3 duże gospodarstwa rybackie zatrudniające na stałe ponad 5 osób, Rybactwo stanowi dla nich podstawowe źródło dochodów są to: gospodarstwo w Rudzie Żmigrodzkiej, Przygodzicach i Możdżanowie.

Tabela 19 Gospodarstwa rybackie, rybacy indywidualni zidentyfikowani przez LGD poprzez przekazanie RRW-22 za 2014 rok.

Gmina	liczba rybaków, gospodarstw rybackich	powierzchnia stawów	wartość produkcji mierzona w przychodach z działalności połowowej wraz z wartością całkowitą produkcji (wraz z rybami konsumpcyjnymi i materiałem obsadowym)	ilość osób zatrudnionych na stałe w gospodarstwach rybackich
Cieszków	4	131,61	492 504,74 zł	8
Krośnice	4	24,70	110 044,00 zł	3
Milicz	11	6 442,59	18 664 537,80 zł	229
Przygodzice	1	659,90	2 503 780,00 zł	14
Sośnie	1	322,13	2 322 130,00 zł	7
Twardogóra	3	496,31	83 800,00 zł	2
Żmigród	2	176,21	1 172 170,02 zł	8
Razem	26	8 253,45	25 348 966,56 zł	271

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie RRW-22 za 2014 przekazanych przez rybaków do LGD, 2015-11-30

Każdy podmiot prowadzący chów i hodowlę ryb zajmuje się hodowlą karpia, którego wartość produkcji to ponad 25 mln przychodu (wg danych z RRW-22 za 2014 rok). Oprócz karpia najczęściej i w największej ilości hodowane są amur, sum europejski, karaś, lin i szczupak.

Działalność sektora do roku 2012 ograniczała się do produkcji ryb (głównie karpia- 93% ale i innych ryb słodkowodnych: amur, tołpyga, sum, sandacz, szczupak –łącznie 7%) w cyklu 3-letnim (metoda Dubischa), nastawionych w 100% na odłów i sprzedaż przedświąteczną żywej ryby albo bezpośrednio przez gospodarstwa rybackie albo poprzez pośredników w dużych ośrodkach miejskich .

Wysoka zależność od rybactwa pozwoliła na wsparcie i rozwój branży w latach 2007- 2013 w ramach PO RYBY. Wiele gospodarstw skorzystało z dopłat wodnośrodowiskowych zapewniających wsparcie i rekompensaty za prowadzenie gospodarki rybackiej na terenach cennych przyrodniczo. Przyczyniło się to nie tylko do modernizacji parku maszynowego gospodarstw ale również wzrostu świadomości i odpowiedzialności rybaków za zachowanie specyfiki obszaru. Wsparcie, z programu PO RYBY 2007-2013 za pośrednictwem

5 Źródło: www.stawymilickie.pl

LGR, gospodarki rybackiej w zakresie promocji, uatrakcyjnienia a także podtrzymania i rozwoju działalności rybackiej, przyczyniło się do podejmowania w ramach gospodarstw rybackich dodatkowej lub równoległej działalności gastronomicznej, przetwórczej, turystycznej, rekreacyjnej, edukacyjnej czy noclegowej.

Pozwoliło to nie tylko zachować miejsca pracy powiązane z rybactwem ale przyczyniło się do rozwoju branży i wzrostu zatrudnienia. Do końca 2014 roku liczba osób zatrudnionych w sektorze rybackim wzrosła do 271, czyli o 58,75 osób.

11 podmiotów, w tym rybaków indywidualnych, gospodarstw rybackich i przedsiębiorstw rybackich skorzystało z możliwości rozwój oraz dywersyfikacji działalności gospodarstw rybackich. Gospodarstwa rybackie sięgały po środki na tworzenie łowisk czy budowę rybakówek. Rybacy chcąc wyjść do klienta indywidualnego inwestowali w sprzęt niezbędny do sprzedaży bezpośredniej ryb, w tym w przewoźne patroszalnię i środki transportu. 7 podmiotów rybackich podjęło się również reorientacji działalności rozpoczynając działalność gastronomiczną i noclegową: Stawy Milickie SA, gospodarstwo rybackie Ruda Żmigrodzka, gospodarstwo rybackie Milicz, gospodarstwo rybackie Kaszowo, gospodarstwo rybackie Dziadkowo, gospodarstwo rybackie Cieszków, gospodarstwo rybackie Drogoszowice.

Na terenie Doliny Baryczy powstały 2 przetwornie ryb. Pierwsza prowadzona jest przez Stawy Milickie S.A. (gm. Milicz), druga przetwornia utworzona została w Gospodarstwie Rybackim Ruda Żmigrodzka (gm. Żmigród). Jeden podmiot rybacki z gminy Milicz zakupił mobilną patroszalnię do obwoźnej sprzedaży ryb i obsługi sprzedaży na imprezach.

Utrzymanie i wsparcie działalności rybackiej oraz stworzenie możliwości dalszego rozwoju oferty jest kierunkiem pożądanym i warunkującym zachowanie specyfiki obszaru. Należy zwrócić jednak uwagę na istotne problemy takie jak deficyt wody, niewłaściwa gospodarka wodna i melioracyjna utrudniająca dopływ wody z mniejszych cieków wodnych, straty w rybostanie dokonane przez dzikie zwierzęta w tym gatunki chronione. Degradację i zarastanie zbiorników wodnych; następuje poprzez brak należytej konserwacji. Klusownictwo; ale też braku punktów sprzedaży karpia, rosnące koszty produkcji nie rekompensowane ceną – niewielka opłacalność. W świetle tych problemów oraz znaczenia gospodarki rybackiej cała grupa rybaków i osób powiązanych z rybactwem została zidentyfikowana jako defaworyzowana.

Karp jako najbardziej rozpoznawany produkt z stał się elementem wizerunkowym „sprzedającym” całą unikatową powiazana z jego produkcją ofertę przyrodniczo - kulturową obszaru. Największą i unikatową w skali Europy inicjatywą promującą obszar za pomocą produktu lokalnego są odbywające się od 2006 przez kolejnych 10 edycji **Dni Karpia w Dolinie Baryczy**. Jest to cykl wydarzeń koordynowanych przez LGD, odbywający się przez ponad 2 miesiące, jesienią w trakcie odłowów ryb. Ma on na celu promocję wśród mieszkańców i turystów specyfiki obszaru, walorów przyrodniczych, kuchni regionalnej, aktywnego i przyjaznego środowisku sposobu spędzania wolnego czasu. Inicjatywa Dni Karpia znacznie wpłynęła na wydłużenie sezonu turystyczne w Dolinie Baryczy, przyciągnęła ok 100 tys. bezpośrednich uczestników do gospodarstw rybackich zainteresowanych poznaniem specyfiki gospodarki rybackiej (w roku 2006 odbyło się 1 wydarzenie edukacyjne, w roku 2015 już 15), smaku ryb (kolacje z cyklu „ryba do syta” organizowane są od 2008 – 1 jedna kolacja, w roku 2015 – 18). Archiwum wydarzeń oraz miejsce prezentacji oferty poszczególnych edycji znajduje się w prowadzonym przez LGD serwisie promocyjnym www.dnikarpia.barycz.pl.

Dzięki temu działaniu i rozpropagowaniu mody na spożycie karpia na co dzień lokalne restauracje stały się stałymi klientami gospodarstw rybackich praktycznie przez cały rok. Podmioty gastronomiczne, punkty sprzedaży oraz przetwornie, patroszalnie ryb stanowią istotną grupę wsparcia.

Niestety same gospodarstwa rybackie w niewielkim dotychczas stopniu zainteresowane były promocją swojej oferty – ryb w restauracjach i informowaniem z jakiego gospodarstwa ryby są podawane w lokalach. W tym zakresie współpraca podmiotów rybackich z innymi podmiotami jest niewystarczająca, brakuje mechanizmów weryfikacji pochodzenia karpia jako markowego produktu regionalnego, środowisko hodowców karpia jest hermetyczne, niezintegrowane i nie ma lobby dbającego o ich interesy. Stąd potrzeba licznych działań zmierzających do integracji podmiotów i działań, promocji i certyfikacji produktu w krajowych i unijnych systemach jakości.

Dzięki współpracy wielu podmiotów (samorządów, organizacji, przedsiębiorców i usługodawców) a także dzięki wzrostowi wiedzy i świadomości mieszkańców i turystów na temat prowadzonej gospodarki rybackiej, dotychczasowy krótki okres sprzedaży przedświątecznej znacznie rozciąga się poza ten sezon – co realnie wpływa na sposób prowadzenie gospodarki w tym dostosowania produktów i przetwórstwa oraz stworzenia łańcuchów dostaw produktów z ryb na lokalnym rynku.

Dni Karpia realnie wpłynęły na spożycie karpia na co dzień. Lokalne restauracje stały się stałymi klientami gospodarstw rybackich praktycznie przez cały rok (stąd wymuszona przez rynek potrzeba inwestycji gospodarstw w przetwornie ryb i patroszalnie). Zainteresowanie Dniami Karpia ma tendencję rosnącą. Impreza została doceniona jako najlepszy sieciowy produkt turystyczny Dolnego Śląska⁶ oraz jedna z lepiej

6 Nagroda w konkursie Dolnośląskiej Organizacji Turystycznej w roku 2009.

promujących region za pomocą produktu regionalnego⁷. W roku 2014 została wyróżniona w Parlamencie Europejskim jako jedna z 25 najcenniejszych europejskich inicjatyw oddolnych, integrujących społeczność obszarów wiejskich. Istotną wg wszystkich partnerów jest dalsza promocja oferty obszaru oraz kontynuacja Dnia Karpia w Dolinie Baryczy.

8. Krótki opis dziedzictwa kulturowego/zabytków.

Unikatowe Walory przyrodnicze

Obszar Doliny Baryczy leży na terenie makroregionu geograficznego Obniżenia Milicko -Głogowskiego, w dwóch mezoregionach: Kotlinie Żmigrodzkiej i Kotlinie Milickiej, obejmując też rozdzielające je Wzgórza Krośnickie - część Wału Trzebnickiego (wg klasyfikacji Kondrackiego⁸).

Dzisiejszy krajobraz Doliny Baryczy został ukształtowany przez wiele stuleci działalności ludzkiej, w szczególności przez datującą się od średniowiecza gospodarkę stawową. Powierzchnie zajęte przez stawy, łąki, pola uprawne i lasy zmieniały się w zależności od sytuacji gospodarczo-politycznej, a także czynników klimatycznych, zwłaszcza wielkości opadów. Ze względu na bogactwo ornitofauny kompleksy stawów objęte zostały różnymi formami ochrony przyrody.

Obszary chronione. Znajduje się tu największy Park Krajobrazowy w Polsce (87 040 ha -(część dolnośląska 70 040 ha, część wielkopolska 17 000 ha), kilka rezerwatów - w tym jeden objęty światową konwencją o ochronie obszarów wodno-błotnych z Ramsar, a w ostatnich latach wyznaczone zostały dwa obszary sieci Natura 2000.

Obszar Specjalnej Ochrony „Dolina Baryczy” sieci Natura 2000 obejmuje obszar 55516,83 ha (ok. 76% w woj. dolnośląskim i 23% w woj. wielkopolskim).. Na obszarze tym zidentyfikowano łącznie 64 gatunki ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, w tym 37 gatunków lęgowych i 27 gatunków migrujących.

Specjalny Obszar Ochrony Natura 2000 „Ostoja nad Baryczą” (tzw. ostoja siedliskowa), pokrywa się z niewielkimi odchyleniami z granicami Parku Krajobrazowego Doliny Baryczy.

Przed przeprowadzeniem inwestycji i przedsięwzięć mogących negatywnie wpłynąć na gatunki i siedliska chronione w ramach sieci Natura 2000 wymagane jest przeprowadzenie oceny oddziaływania na obszar Natura 2000.

Na terenie Doliny Baryczy znajdują się następujące **rezerваты**: Stawy Milickie, Wydymacz i Olszyny Niezgodzkie. **Rezerwat Stawy Milickie** jest objęty Konwencją Ramsar (o ochronie obszarów wodno-błotnych); odgrywa znaczną rolę w ochronie fauny, szczególnie ptaków. Tereny o powierzchni 25 700 ha mają status ostoi ptasich o międzynarodowym znaczeniu (Important Bird Areas – w ramach programu Organizacji BirdLifeInternational). Stawy Doliny Baryczy o powierzchni 7 000 ha zaliczone zostały do światowej sieci obiektów wodnych **LivingLakes**. **Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy”** pozostaje pod nadzorem odpowiednio Dolnośląskiego Zespołu Parków Krajobrazowych oraz Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego. Park ma duży wpływ na chronione siedliska przyrodnicze i zwierząt, dlatego, iż istnieje konieczność uzgadniania na jego terenie nowych inwestycji. Częściowo zabezpiecza przed zagospodarowaniem w niewłaściwy sposób obszarów cennych przyrodniczo.

Obszary leśne stanowią 40 % całej powierzchni Doliny Baryczy, co plasuje je znacznie powyżej krajowej średniej. Obszary te, w przeważającej części są pod zarządem Regionalnych Dyrekcji Lasów Państwowych we Wrocławiu oraz w Poznaniu. Gospodarka prowadzona przez Lasy Państwowe sukcesywnie dostosowywana jest do modelu lasu wielofunkcyjnego, w których obok dominującej do niedawna funkcji produkcyjnej, uwzględnia się inne funkcje, w tym ochrony przyrody, edukacji, rekreacji i turystyki. Na terenie Doliny Baryczy działają 2 Leśne Kompleksy Promocyjne: „Lasy Doliny Baryczy” obejmujące nadleśnictwo Milicz i Żmigród, oraz Lasy Rychtałskie, obejmujące nadleśnictwo Antonin. Rozwój myślistwa i łowiectwa umożliwiają na tym terenie kwatery myśliwskie.

Udział **trwałych użytków zielonych** w poszczególnych gminach wchodzących w skład obszaru Natura 2000 jest zróżnicowany i wprost proporcjonalny do udziału słabych gleb. Charakterystyczne jest występowanie dużych areałów łąk i pastwisk w gminach obejmujących przyródłowy odcinek Baryczy (Sośnie 16%, Przygodzice 17%, Odolanów 26%). Zachowały się tu stosunkowo duże obszary łąkowych ekosystemów otwartych, a zwłaszcza wyróżniający się, unikatowy na Dolnym Śląsku, rozległy kompleks bardzo cennych pod względem przyrodniczym Łąk Odolanowskich.

Zbiorniki wodne są najważniejszym przyrodniczo typem siedliska na tym terenie. Prawie wszystkie obecnie występujące zbiorniki, poza kilkoma małymi starorzeczami koło Sułowa, to stawy, których historia sięga średniowiecza. Z nimi związana jest znaczna część różnorodności przyrodniczej obszaru, w tym większość

---

⁷III miejsce w ogólnopolskim konkursie na imprezy najlepiej promujące region za pomocą produktu regionalnego Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, 2010.

⁸ Regionalizacja fizycznogeograficzna Polski, Wikipedia

wartości stanowiących o uznaniu go za obszar ptasi (łęgowiska, żerowiska oraz miejsca postojów podczas migracji ptaków), a także część gatunków zwierząt z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (rózanka, wydra, bóbr, kumak nizinny, traszka grzebieniasta oraz stałe żerowiska nietoperzy).

W Dolinie Baryczy preferowane są przedsięwzięcia przyczyniające się do zachowania wymienionych powyżej walorów przyrodniczych, ich zrównoważonego wykorzystania, rozwijające i urozmaicające ofertę turystyczną obszaru i tworzące miejsca pracy w branżach istotnych społecznie (turystyka, rybactwo, edukacja na rzecz obszaru), służące zachowaniu i edukacji tych wyjątkowych walorach.

Ze względu na ponadgminny charakter walorów przyrodniczych oraz udostępniających je **szlaków turystycznych**, kompleksowo wyremontowane, oznakowane ora uzupełnione o infrastruktura turystyczną zostały 420 km szlaku konnego oraz 80 km szlaku kajakowego po rzece Barycz. LGD jest na mocy pozwoleń właścicieli gruntów jedynym operatorem.

Zidentyfikowanym, w ramach spotkań konsultacjach przez osoby zajmujące się promocją gmin a także wyniku badań usługodawców turystycznych i turystów, problemem okazał się brak oznakowania i kompleksowej promocji najbardziej popularnej i dostępnej rowerowej i pieszej oferty turystycznej. Ze względu na zaawansowane plany realizacji kolejnych odcinków i plany włączenia ich w istniejący system szlaków, wsparcia wymaga ich budowa, ale też remonty i oznakowanie i promocja oferty na szlakach.

Walory kulturowe

Dolina Baryczy obfituje zabytki kultury materialnej podkreślającej jej specyficzny charakter obszaru leżącego na pograniczu Śląska i Wielkopolski. Na charakterze kultury Doliny odcisnęły też decydujące piętno warunki naturalne. Z wczesnego średniowiecza pochodzą ślady najstarszych budowli obronnych w Dolinie Baryczy (grodziska w Lelikowie czy Wrocławicach). Ze średniowiecznych budowli obronnych na terenie doliny zachował się jedynie zamek w Miliczu. Istniejąca w Żmigrodzie wieża mieszkalna zwana kasztelańską powstała w XVI wieku na fundamentach wieży średniowiecznej. Na uwagę zasługują pałac Maltzanów z klasycystycznym parkiem w Miliczu, okazały pałac Hatzfeldtów w Żmigrodzie (spłonął w roku 1945; w roku 2008 ukończono remont zachowawczy części ruin), pałac myśliwski w Antoninie zbudowany w XIX w. przez Antoniego Radziwiłła, który wstawił się pobytem i koncertami Fryderyka Chopina. W Mojej Woli w gminie Sośnie znajduje się kolejny pałac myśliwski, unikat na skalę europejską, którego ściany zewnętrzne są wyłożone korą dębu korkowego. Interesujący jest zamek myśliwski von Salischów zbudowany na kształt wieży rycerskiej na Wzgórzu Joanny koło Postolina. Mniej okazały domek myśliwski znajduje się także w Możdżanowie (obecnie siedziba gospodarstwa rybackiego „Możdżanów”) czy Zamku Myśliwskim (obecnie pensjonat i restauracja „Hubertówka”). W wielu miejscowościach Doliny Baryczy znajdowały się mniejsze pałace lub dwory. Dobrze zachowany jest pałac von Volmersteinów w Krośnicach (dziś urząd gminy). Natomiast okazały majątek von Reichenbachów w Goszczu, obecnie część stanowi mieszkania czynszowe a druga część po renowacji pełni funkcje kulturalne. W ubogiej Dolinie Baryczy powstawały głównie drewniane kościoły i to tylko w większych miejscowościach. Najstarsza zachowana drewniana świątynia, za to z unikalnym oryginalnym wyposażeniem, znajduje się w Trzebicku. Kościół św. Macieja w obecnym kształcie pochodzi z XVII wieku, został jednak wzniesiony na miejscu starszej świątyni, według podań założonej jeszcze przez św. Wojciecha. Przy wielu z wyjątkowych zabytków powstała oferta rekreacyjna, kulturalna lub edukacyjna dla mieszkańców lub turystów.

Z inicjatywy LGD powstał nowy, unikatowy **Kolorowy Szlak Karpia** -szlak atrakcji Doliny Baryczy – zabytków oraz miejsc z ciekawą, godną polecenia ofertą rekreacyjną, kulinarną, edukacyjną, promującą walory obszaru. Wizerunek szlaku tworzy 30 kolorowych karpia, ustawionych w tych miejscach. Każdy z karpia jest odrębnym dziełem sztuki. Dzięki innowacyjnemu charakterowi szlaku i ukrytym przy karpkach skrzynkom geocachingowym, ciągle jest o nich głośno wśród entuzjastów tej formy turystyki. Szlak i oferta są promowane na stronie www.kolorowyszlakkarpia.barycz.pl.

9. Krótka charakterystyka obszarów atrakcyjnych turystycznie oraz wskazanie potencjału dla rozwoju turystyki, informacja dotycząca liczby gospodarstw agroturystycznych, wskaźnik Schneidera (intensywność ruchu turystycznego).

Dolina Baryczy, a szczególnie obszary wodne, zostały wskazane w badaniach jako wyjątkowo atrakcyjne. Turystyka aktywna rowerowa, konna, piesza ale i kulinarna (bazująca na produktach rybactwa) jest już bardzo rozpoznawalną wizytówką. Według przeprowadzonych w 2014/2015 badań⁹o Dolinie Baryczy służyła dotychczas 94,4% ogółu respondentów, w tym 96,5% jej mieszkańców oraz 90,0% mieszkańców ośrodków docelowych działań promocyjnych prowadzonych przez LGD (Wrocław i Ostrów Wielkopolski). Najczęstsze

---

9 Badania pt. „Rozpoznawalność marki Doliny Baryczy”, Biostat 2015

skojarzenia ogniskują się wokół: hodowli karpia, ryb, stawów (51,7%), krajobrazu, parków krajobrazowych (35,0%), rzeki Barycz, spływów kajakowych (38,9%), dzikiego ptactwa, birdwatching (27,1%), oraz wokół czystego regionu, przyrody, rezerwatu. Zachowanie tych obszarów jest priorytetowe.

Obszary te jednak wykluczają się ze względu na niedobór wody. Rabunkowa, ale też uzasadniona, bo niezbędna do prowadzenia gospodarki rybackiej polityka poboru wody wpływa na jej brak w rzece Barycz w sezonie turystycznym. Niedobór i niskie stany wód powodują często zaprzestanie przez rybaków hodowli karpia na najbardziej problematycznych zbiornikach, to z kolei powoduje ich zarastanie i ubożenie z powodu braku rybnego pokarmu najbardziej charakterystycznych gatunków ptaków.

67,4% ogółu badanych powiązanie z obszarem Natura 2000 postrzega jako atut Doliny Baryczy, gdyż dzięki ochronie siedlisk Dolina Baryczy jest wyjątkowo cennym przyrodniczo obszarem, co przyczynia się do wzrostu ruchu turystycznego – tworzenia miejsc pracy związanych z usługami.

Dalsze wsparcie przedsięwzięć związanych z obsługą ruchu turystycznego tj.: pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne, wypożyczalnie sprzętu (kajaki, rowery, sprzęt optyczny do obserwacji ptaków), łowiska wędkarskie, stajnie, restauracje, wiaty turystyczne jest wskazanym przez badanych jak i mieszkańców obszaru preferowanym kierunkiem interwencji.

Tabela 20 Ilość obiektów noclegowych i osób korzystających z tych obiektów 2007 i 2014.

Gmina	2007		2014	
	turystyczne obiekty noclegowe	korzystający z noclegów ogółem	turystyczne obiekty noclegowe	korzystający z noclegów ogółem
Odolanów	3	1836	4	3886
Przygodzice	4	3218	4	1914
Krośnice	2	888	4	4117
Milicz	8	7813	5	6204
Twardogóra	0	0	1	1148
Żmigród	2	1256	1	128
Razem	19	15011	19	17397

Źródło: opracowanie własne LGD na podstawie danych GUS, brak danych Gminy Sośnie i Cieszków
www.stat.gov.pl, 2015-11-20

Wg danych z GUS liczba obiektów nie wzrosła, jednak wzrosła ilość korzystających z tych obiektów o 2 386 osób.

Tabela 21 Ilość osób korzystająca z obiektów noclegowych turystycznych.

Gmina	2014		2007		2014-2007		% wzrost liczby korzystających z noclegów
	turystyczne obiekty noclegowe	korzystający z noclegów ogółem	turystyczne obiekty noclegowe	korzystający z noclegów ogółem	turystyczne obiekty noclegowe	korzystający z noclegów ogółem	
Odolanów	4	3886	3	1836	1	2050	112%
Przygodzice	4	1914	4	3218	0	-1304	-41%
Krośnice	4	4117	2	888	2	3229	364%
Milicz	5	6204	8	7813	-3	-1609	-21%
Twardogóra	1	1148	0	0	1	1148	0%
Żmigród	1	128	2	1256	-1	-1128	-90%
Razem	19	17397	19	15011	0	2386	16%

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2015-11-20

Dzięki inwestycjom powstała oferta, która nie jest już w stanie obsłużyć rosnącego ruchu turystycznego. Dlatego ten obszar wymaga szczególnego wsparcia.

Według danych z GUS ilość korzystających z noclegów (wskaźnik Scheidera) od roku 2007 odnotowano wzrost liczby nocujących w obiektach turystycznych z 15011 w 2007 do 17397 w 2014. Co stanowi wzrost o 16%. Należy jednak zauważyć, że niewiele obiektów noclegowych spełnia coroczny obowiązek sprawozdawczy względem GUS, a nawet nie jest prawdopodobnie w tych statystykach ujętych (nie zmieniła się liczba diagnozowanych obiektów pomiędzy 2007 a 2014), stąd wnioskujemy, że ilość turystów nocujących w Dolinie Baryczy jest znacznie większa.

Mimo braku realnych danych jest to jedyny wskaźnik obrazujący progres w rozwoju potencjału turystycznego, dlatego też zostanie wykorzystany jako dana wyjściowa do porównania zmiany oddziaływania interwencji w sferze turystycznej.

Położenie w odległości ok. 1 godz. drogi od aglomeracji Wrocławia, Poznania, Leszna, Kalisza oraz stosunkowo dobra sieci połączeń sprzyjają jednodniowym wyjazdom – coraz chętniej korzystają z nich również sami mieszkańcy – poznając w ten sposób walory i atrakcje sąsiednich gmin.

Na wzrost rozpoznawalności, a tym samym zainteresowania turystyką w Dolinie Baryczy, mają bez wątpienia wpływ działania promocyjne realizowane przez LGD we współpracy z licznymi partnerami, szeroka oferta produktów lokalnych i usług turystycznych Dolina Baryczy Poleca, organizacja Dni Karpią w Dolinie Baryczy, wsparcia Święto Sadów, promocja szlaku kajakowego, konnego, działania edukacyjne ze szkołami, ośrodkami edukacyjnymi czy też współpraca z podmiotami gastronomicznymi. Mimo dynamicznego rozwoju oferty turystycznej przyjaznej środowisku, zachowującej i promującej specyficzny charakter Doliny Baryczy oraz wciąż dużego potencjału w tym zakresie, branża wciąż jednak boryka się z trudnościami: zły stan połączeń komunikacyjnych, utrudniający dotarcie w wybrane miejsca Doliny Baryczy, niewystarczające oznakowanie dróg, słabe lub brak zupełny oznakowania dojazdu do atrakcji, brak oferty przy zabytkach, możliwości zwiedzenia, słabe kompetencje językowe, blokujące możliwość otwarcia się na turystów zagranicznych oraz brak bazy noclegowej w odpowiednim standardzie dla dużych grup 40-50 osób.

10. Opis produktów lokalnych, tradycyjnych i regionalnych podkreślających specyfikę danego obszaru (krótki opis produktów charakterystycznych, występujących na obszarze), w tym promocji i sprzedaży takich produktów.

Dolina Baryczy jest obszarem o wyrazistych produktach lokalnych oraz usługach turystycznych, związanych ze przyrodniczą specyfiką regionu.

W celu wyróżnienia i promocji najbardziej charakterystycznych i przyjaznych środowisku produktów i usług wysokiej jakości w roku 2008 wprowadzono w regionie unikatowy i dotąd nie powtórzony w skali kraju regionalny system promocji „Dolina Baryczy Poleca”. System polega na promocji wyróżnionej Znakiem oferty ale również kompleksowemu wsparciu objętych promocją producentów i usługodawców: doradztwo, szkolenia z prowadzenia działalności, znajomości specyfiki Doliny Baryczy, wsparcie merytoryczne w rozwoju oferty, inicjowanie oraz wspieranie współpracy pomiędzy podmiotami oraz sieciowanie produktów i usług. Wskutek działań związanych ze wsparciem producentów i usługodawców oraz licznymi i różnorodnymi działaniami promocyjnymi w regionie oraz poza nim, mamy do czynienia ze stale zwiększającą się ilością produktów i usług posiadających Znak.

Tabela 22 Wykaz ilości podmiotów objętych znakiem Dolin Baryczy Poleca

Rok	Produkty	Usługi
2008	15	--
2009	21	14
2010	26	19
2011	18	20
2012	Użytkownicy: 16	Użytkownicy: 17
	Kandydaci*: 5	Kandydaci: 6
2013	Użytkownicy: 17	Użytkownicy: 21
	Kandydaci: 1	Kandydaci: 6
2014	Użytkownicy: 18	Użytkownicy: 25
	Kandydaci: 10	Kandydaci: 10

Źródło : Opracowanie LGD, dane Kapituła Znaku DBP.

Spośród grup produktów charakteryzujących obszar wyróżniamy: ryby i produkty przetwórstwa (filety, ryby wędzone, przetwory marynowane), dziczyzna, owoce sadownicze i produkty przetwórstwa (soki, przetwory), wyroby piekarnicze i cukiernicze, nabiał (sery krowie, owcze, kozie, jajka kur zielononózek kuropatwianych), miody. Ww. **produkty lokalne**, pochodzące i wytwarzane w regionie, związane z lokalnymi tradycjami, historią, gospodarką, promowane są za pomocą ww. Znaku. Z inicjatywy niektórych producentów oraz przy wsparciu Partnerstwa część z nich trafiła na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministra

Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako **produkt tradycyjny**: karp milicki, miód wielokwiatowy z Doliny Baryczy, syrop malinowy z Doliny Baryczy oraz chleb gogołowicki¹¹.

Na 44 produkty z Dolnego Śląska 4 jest z Doliny Baryczy. Na Listę wpisywany jest produkt, którego jakość lub wyjątkowe cechy i właściwości wynikają ze stosowania tradycyjnych metod produkcji. Za tradycyjne uważa się metody wykorzystywane od co najmniej 25 lat. Produkt ubiegający się o taki wpis powinien ponadto stanowić element tożsamości społeczności lokalnej i należeć do dziedzictwa kulturowego regionu, z którego pochodzi.

Ww. formy służą promocji obszaru i zwiększeniu wiedzy o nim, nie zapewniają jednak formy prawnej ochrony samym produktom, często wytwarzanym w specyficzny sposób. Najpewniejszą formą ochrony produktów regionalnych, najbardziej podkreślających specyfikę obszaru i czerpiących swoją siłę z regionalnego pochodzenia, daje Unijny System Ochrony Produktów Regionalnych. Jedynym produktem z Doliny Baryczy, który ma szansę ubiegać się o chronione oznaczenie, jest karp milicki. Dotychczas w tym kierunku poczyniono liczne kroki (m.in. badania składu mięsa karpia mające dowieść jego wyższą jakość nad karpem tego samego gatunku/odmiany ale z innego obszaru), póki co nie zostały one jednak zwieńczone sukcesem. Skuteczna rejestracja karpia milickiego w unijnym systemie ochrony wymusi na lokalnych producentach stosowanie ujednoczonych zasad produkcji, trzymanie wysokiego poziomu oraz pomoże w radzeniu sobie z nieuczciwą konkurencją, podszywającą się pod renomę karpia milickiego. Zależy jednak będzie od gotowości do współpracy i certyfikacji samych producentów karpia.

Promocja produktów i usług lokalnych (noclegi, gastronomia, rekreacja i edukacja) odbywa się w znacznej mierze za pomocą systemu promocji „Dolina Baryczy Poleca” - wydawane są materiały o obszarze zawierające informacje o ofercie, prowadzony jest serwis www.dbpoleca.barycz.pl. Podmioty ze Znakiem „Dolina Baryczy Poleca” na preferencyjnych warunkach uczestniczą też w imprezach lokalnych promujących walory i ofertę obszaru, tj. Dni Karpia w Dolinie Baryczy czy jarmarki świąteczne. Podmioty realizują również działania promocyjne we własnym zakresie. Sprzedaż produktów i usług lokalnych odbywa się w dużej mierze bezpośrednio w miejscu wytwarzania, sprzedaży produktów i usług, podczas imprez lokalnych (jarmarki), które organizuje Partnerstwo oraz podczas wyjazdów na zaproszenie na imprezy i wydarzenia związane z promocją regionów i zdrowego odżywiania i życia.

Z przeprowadzonych badań¹² wynika jednak jasno, że wskutek działań promocyjnych wzrosła rozpoznawalność najbardziej związanych ze specyfiką obszaru produktów: Problemy zgłaszane przez ten sektor: produkty wytwarzane są na małą skalę, są tu wytwarzane i tu powinny być sprzedawane, ale ogranicza to możliwość zbytu. Podmioty ze Znakiem DBP nie mają wolnych środków na działania promocyjne czy rozwój oferty. Jeżeli promocja jest wykonywana we własnym zakresie, to jest dziedziną mocno niedofinansowaną i bagatelizowaną, jakość promocji jest niska. Producentom i usługodawcom brakuje wiedzy, kompetencji i środków do wydawania kompleksowych materiałów promocyjnych dla swojej oferty.

---

11 źródło: <http://www.minrol.gov.pl/Jakosc-zywnosci/Produkty-regionalne-i-tradycyjne/Lista-produktow-tradycyjnych/woj.-dolnoslaskie>

11. Podsumowanie najważniejszych problemów, potrzeb, zasobów i potencjału obszaru.

Grupy szczególnie defaworyzowane w dostępie do rynku pracy:

Na etapie opracowania LSR:

- osoby młode wchodzące na rynek pracy (absolwenci),
- mieszkańcy powyżej 50 r.ż.
- kobiety powracające na rynek pracy
- osoby długotrwale bezrobotne
- osoby zatrudnione lub powiązane z rybnictwem

W związku z dostosowaniem LSR do Wytycznych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr 5/3/2017 z dn. z 18 sierpnia 2017 r. w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach PROW 2014-2020, grupy defaworyzowane monitorowane (udział w doradztwie i szkoleniach, status wnioskodawcy na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie) będą w zakresie określonym zgodnie z Wytyczną:

1. **Osoby bezrobotne, zarejestrowane w urzędzie pracy;**
2. **Osoby powyżej 50 roku życia;**
3. **Osoby młode do 25 r.ż.;**
4. **Osoby niepełnosprawne**

W związku z preferencją w kryterium wyboru operacji nr 19- Defaworyzowani na rynku pracy reprezentantów grupy defaworyzowanej, którzy podejmują działalność (premia w PROW 2014-2020 i tworzenie nowej działalności w PO RiM 2014-2020) **w przypadku osób bezrobotnych preferowane będą osoby długotrwale bezrobotne**. Ponadto **osoby niepełnosprawne**, w związku z tym, że nie zostały wskazane jako osoby defaworyzowane na etapie tworzenia LSR, **nie będą preferowane w kryteriach wyboru operacji**.

W ramach planowania interwencji na rynku pracy należy uwzględnić przede wszystkim, motywację przedstawicieli poszczególnych grup do wejścia na rynek pracy. Największą motywację wykazują kobiety powracające na rynek pracy, osoby 50+ oraz młodzież. I to ich szczególnie warto wspierać oraz zadbać o to, by zdobyli niezbędną wiedzę z zakresu zasad prowadzenia działalności gospodarczej. W ramach rozwijania przedsiębiorczości należy przewidzieć wspieranie działań ułatwiających przedstawicielom tych grup podjęcie zatrudnienia. Wsparcie wymaga również rozwój usług z zakresu usług opiekuńczych nad dziećmi, tak aby ułatwić matkom decyzję o powrocie na rynek pracy.

W ramach działań związanych z diagnozą partycypacyjną dokonano identyfikacji grup społecznych, które szczególnie słabo angażują się w aktywność i życie społeczne obszaru, grupy te to:

- Seniorzy (osoby z grupy 60+);
- Młodzież (grupa wiekowa od 18 do 25 lat);

Niski udział przedstawicieli tych grup w życiu społecznym obszaru ma odmienne źródła. Seniorzy wykazują duże zainteresowanie udziałem w życiu społecznym, jednak na przeszkodzie stoją im głównie kwestie związane z niskim dostępem do komunikacji publicznej wewnątrz obszaru i brak środków. Istotnym elementem jest też brak wiedzy i kompetencji w planowaniu samodzielnych działań oraz obawa przed biurokracją. Jednocześnie należy wskazać, że wszystkie grupy korzystają z ofert organizowanych w miejscowościach zamieszkania, odbywających się w świetlicach wiejskich, w tym oferty, którą tworzą w sposób zaangażowany sami mieszkańcy.

Niski udział w życiu społecznym obszaru młodzieży jest wynikiem braku atrakcyjnej dla niej oferty zajęć czy to w świetlicach wiejskich czy ośrodkach kultury. Oferta tych instytucji skierowana jest głównie do dzieci. Dodatkowym utrudnieniem jest współczesny model spędzania czasu wolnego czy komunikowania się w świecie wirtualnym, a nie realnym.

W ramach lokalnych kryteriów wyboru operacji zaplanowany został system wspierający działania na rzecz aktywizacji tych grup, w którym planuje się wykorzystać doświadczenia programu Działaj Lokalnie.

Ponadto wspierany będzie rozwój usług z zakresu usług opiekuńczych dla seniorów, tak aby ułatwić im kontakt z innymi seniorami i możliwość realizacji wspólnych działań.

Preferowane do wsparcia będą osoby młode, chcące zakładać lub rozwijać ofertę spędzania wolnego czasu, w tym turystyczną i edukacyjną. Przewiduje się wsparcie innowacji, co skutkować może niespotykanymi dotąd na obszarze atrakcjami, odpowiadającymi potrzebom osób młodych. Preferowany zakres operacji obejmować będzie wsparcie inicjatywy NGO tworzonych we współpracy z partnerami publicznymi, angażujących

mieszkańców oraz przyczyniających się do zwiększenia oferty spędzania wolnego czasu i ogólnie dostępnej, niekomercyjnej oferty turystycznej obszaru.

Istotną grupą wsparcia będą rybacy, osoby po 50 + oraz młodzi domownicy rybaków. Na podstawie przeprowadzonych wywiadów są to osoby przekazujące prowadzenie gospodarstw rybackich osobom młodym, bardzo doświadczone ale bez wystarczających kompetencji w zakresie podejmowanie dodatkowych działalności, w tym pozyskiwanie nowych źródeł dochodu. Należy również wspierać produkty i usługi regionalne, najbardziej podkreślające specyfikę obszaru i czerpiące swoją siłę z regionalnego pochodzenia w ramach wypracowanego modelu certyfikacji Dolina Baryczy Poleca – wsparcie dla użytkowników znaku DBP.

IV. ANALIZA SWOT ORAZ KONSULTACJE I BADANIA -

Analiza strategiczna SWOT obejmuje rozpoznanie sił i słabości (analiza wewnętrzna) oraz obecnych i przyszłych zmian w jej otoczeniu, czyli jego szans i zagrożeń (analiza zewnętrzna). Prezentowana poniżej tabela SWOT jest wynikiem weryfikacji i poddania ocenie aktualności zapisów SWOT z LSR i LSROR 2007 – 2013. Uzupełnienie zapisów analizy było przedmiotem pracy grupy roboczej (wrzesień), w analizie uwzględnione zostały syntetycznie zapisy przedstawionego w diagnozie opisu stanu i tendencji rozwojowych obszaru Doliny Baryczy. Uwzględnione zostały wnioski ze spotkań tematycznych w szczególności z rybakami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, społecznymi organami LGD, oraz wnioski z wdrażania LSR i LSROR 2007-2013 a także wnioski z badań. Przy zapisach wskazano źródło pochodzenia zapisów odpowiedni litera D – diagnoza, B – badania, W – wnioski z spotkań konsultacjach.

Korzystając z doświadczeń pogłębionej analizy SWOT zawartej w LSR i LSROR 2007-2013 w procesie sporządzania analizy wykorzystany został podział na sfery, co pozwoliło na bardziej szczegółową analizę mocnych i słabych stron obszaru, w szczególności tych, które dotyczą choć oczywiście nie wyłącznie, branży rybackiej (zaznaczone na niebiesko). Wyodrębnione obszary obejmują odpowiednio:

Sferę przyrodniczo- kulturową poddając analizie zasoby przyrodnicze i kulturowe obszaru, dziedzictwa, uwarunkowania geograficzne i ofertę turystyczną bazującą na wymienionych elementach.

Sferę gospodarczą – obejmują zagadnienia związane z charakterystycznymi dziedzinami gospodarki, bezrobociem, kwalifikacjami zawodowymi, usługami i produkcją na obszarze, oraz podejmowanymi przez LGD działaniami animacyjnymi w zakresie przedsiębiorczości lokalnej w ramach Systemu Dolina Baryczy Poleca (DBP) a także infrastrukturą sprzyjającą rozwojowi biznesu, grupami defaworyzowanymi w dostępie do lokalnego rynku pracy.

Sferę społeczną obejmują zagadnienia związane z aktywnością obywatelską i społeczną, ofertą aktywizacyjną, infrastrukturą społeczną, sytuacją grup defaworyzowanych w życiu społecznym.

Zapisy analizy SWOT zostały poddane konsultacjom społecznym w ramach otwartych spotkań z przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi i mieszkańcami, zrealizowanych w miesiącach wrzesień – październik 2015 w każdej z gmin członkowskich. Celem było uporządkowania zapisów i nadanie wag wskazujących na główne obszary interwencji. Z pozyskanych **40 odpowiedzi** od mieszkańców obszaru, którzy dokonywali oceny ważności zapisów w skali od 1 do 5 punktów, przy czym 1 oznacza będzie bardzo niski poziom, a 5 bardzo wysoki poziom oceny, ułożona została hierarchia zagadnień w ramach danego obszaru.

Odpowiednio kolorem czerwonym zaznaczono obszary, które otrzymały najwyższe i wysokie wartości punktowe. Dodatkowo niebieskim tłem zostały wyróżnione obszary analizy szczególnie wyróżnione przez podmioty rybackie.

Tabela 23 Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>Sfera przyrodniczo-kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> Niepowtarzalne walory przyrodniczo-krajobrazowe, związane z prowadzoną gospodarką rybacką, w tym istniejące i planowane obszary objęte różnymi programami ochrony. (B, W, D) Rosnąca rozpoznawalność obszaru – marka Doliny Baryczy. (B,W) Istniejące na obszarze szlaki turystyczne, trasy biegowe, ścieżki rowerowe, szlaki konnych i kajakowy oraz szlaki tematyczne oraz liczne ścieżki przyrodnicze. (D) Dostępność i położenie obszaru przebieg dróg krajowych i węzłów komunikacyjnych z dużymi ośrodkami. (D) Lokalna oferta turystyczna tworzona przez organizacje wiejskie oraz organizacje edukacyjne i przyrodnicze (wsie tematyczne, dni karpia, edukacja) (B,D) 	<p>Sfera przyrodniczo-kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> Brak spójnego oznakowania i informacji o istniejących zabytkach i atrakcjach, system informacji o szlakach i ofercie turystycznej. (D, B) (4) Słabo rozwinięta i oznakowana infrastruktura związana ze szlakami turystycznymi, w szczególności miejscami parkingowymi, informacją o ofercie, miejscach postoju i atrakcjach. (D,B, W) (4) Brak kompleksowej oferty rekreacyjnej i turystycznej obszaru, w tym dostosowania jej do potrzeb turysty zagranicznego, rodzin z dziećmi, seniorów, niepełnosprawnych, grup sportowych. (W,B) (3, 4) Niewystarczająca dostępność wysokiej jakości materiałów o obszarze – przewodników, map, monografii historycznych i innych materiałów promocyjnych, w tym w językach obcych. Brak „banku” wydawnictw o obszarze. (W,B) (3) Niewielka ilość punktów dystrybucji materiałów promocyjnych (punktów IT) oraz podmiotów

<ul style="list-style-type: none"> • Zabytki – kościoły, zamki, pałace, parki (zabytkowe) będące atrakcją turystyczną oraz ciekawa historia obszaru, wynikająca z pogranicznego położenia (dawna granica polsko – niemiecka) (D) • Istniejąca baza rekreacyjno- sportowa: baseny, korty, parki linowe, trasy tematyczne. (D) • Istniejące na obszarze systemowe rozwiązania służące zachowaniu specyfiki obszaru w zakresie promocji i wsparcie produktów i usług lokalnych – System Dolina Baryczy Poleca, Dni Karpią, Edukacja dla Doliny Baryczy. (B,W,D) • Doświadczenia w zakresie promocji obszaru, w tym finansowaniu działań z różnych funduszy. (D,B) 	<p>posiadających personel z odpowiednimi kwalifikacjami. Brak mechanizmów sprzedaży materiałów edukacyjno-informacyjno- promocyjnych. (B) (2,3,4)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niewystarczająca i mało różnorodna oferta turystyczno- edukacyjna gospodarstw rybackich. (W,D) (2) • Brak trójsektorowej współpracy i rozwiązań strategicznych, planistycznych, służących zachowaniu specyfiki obszaru (plany zagospodarowania, plany promocji, plany inwestycyjne, edukacja w zakresie segregacji śmieci, oferta turystyczna, parkingi, infrastruktura komunikacyjna i informacyjnej, np. parkingi, drogi, szlaki, połączenia kolejowe, dworce kolejowe. (W,D) (3) • Niewystarczające wykorzystanie (niewielka ilość oferty) związanej z potencjałem przestrzeni publicznej (rynków miast, powstałej oferty rekreacyjnej – baseny, korty, zalewy, parki linowe, wyremontowane zabytki) na potrzeby ruchu turystycznego. (W) (3,4) • Niski stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii (W) (1,2,3,4)
<p>Sfera gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identyfikacja grup defaworyzowanych na rynku pracy (D) • Dobre warunki do rozwoju oferty turystycznej i edukacyjnej (D) • Rosnąca rozpoznawalność obszaru jako miejsca rekreacji i wypoczynku oraz miejsca do zamieszkania. (B, D) • Istniejące na obszarze markowe, rozpoznawalne i identyfikowane z obszarem produkty lokalne oraz rękodzielnicze, w tym karp jako rozpoznawany markowy produkt obszaru. (B, D) • Funkcjonujący systemu „Dolina Baryczy Poleca”.(D, B) • Rozpoznawalna i skuteczna oferta promocji w ramach Dni Karpią w Dolinie Baryczy (D, B) • Wysoki stopień zależności do rybactwa gwarantujący dostęp do środków zewnętrznych (D) • Powstałe na obszarze inwestycje turystyczne/ rekreacyjne służące powstawaniu nowych miejsc pracy. (D) • Położenie na pograniczu województw i rosnąca dostępność komunikacyjna – trasa S5, drogi krajowe i wojewódzkie.(D) • Lokalne instytucje finansowe – banki wspierające rozwój przedsiębiorczości. (D) 	<p>Sfera gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Duża ilość osób bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym. (D) (1,2) • Niewielka aktywność zawodowa kobiet na wsi. (D) (1,2) • Rosnący deficyt wody oraz niewystarczająca współpraca podmiotów lokalnych w zakresie zarządzania wodą – brak możliwości prowadzenia gospodarki rybackiej (D,W) (1,3) • Braki w remontach urządzeń melioracyjnych, przyczyniający się do jakości i zarządzania wodą na obszarze. (D,W) (1) • Brak badań dotyczących potencjału ekonomiczno – gospodarczego obszaru, w szczególności rybackiego. (B,D,W) (3) • Niewystarczająca współpraca podmiotów usługowych (noclegi, gastronomia, oferta turystyczna, komunikacja) . (B,W) (2,3) • Zły stan dróg i słabo rozwinięta komunikacja publiczna, głównie wewnątrz obszaru, uniemożliwiająca lub utrudniająca dostęp do rynku pracy, gospodarstw rolnych i rybackich (D) (4) • Niewielka ilość zakładów przetwórczych i punktów skupu produktów rolnych w tym produktów rybactwa, łowiectwa. (D) (1,2) • Brak identyfikacji i przepływ informacji w zakresie zagospodarowania miejsc pod inwestycje lub ofertę usługową, związaną z powstałymi inwestycjami publicznymi. (W) (2) • Brak systemu wsparcia szkoleń, szkół w zakresie nabycie kwalifikacji dostosowanych do potrzeb rynku pracy w tym branż turystycznej, edukacyjnej, usługi okołoturystyczne i rybackiej. (D,W) (1,2) • Niewystarczająca ilość i niewielka różnorodność produktów lokalnych do sprzedaży, w krótkim łańcuchu dostaw (sklepy, restauracje). (B,W) (1,2) • Brak miejsc usługowych (inkubatorów) wspierających powstawanie nowych produktów lokalnych.(B,D) (2) • Niewystarczające wsparcie gospodarki rybackiej

- służące ochronie przed negatywnymi czynnikami przyrodniczymi (deficyt wody, szkody rybożerców, choroby), kulturowymi (społeczne przyzwolenie na kłusownictwo, sprzedaż ryb spoza obszaru). (W) (1,3)
- Brak mechanizmów weryfikacji pochodzenie karpia, konkurencja i psucie marki (B,W,D) (1,2,3)
  - Niewystarczająco zmodernizowane gospodarstwa rybackie w zakresie dostosowania oferty do całorocznej sprzedaży. (D) (1,2)
  - Niewystarczająca współpraca podmiotów rolnych i rybackich z innymi podmiotami (sklepy, restauracje, sprzedaż bezpośrednia) w ramach krótkiego łańcucha dostaw. (W,B) (1,2,3)
  - Niewystarczająca wiedza i infrastruktura służąca dostawom oraz wyposażaniu punktów sprzedaży produktów lokalnych. (B) (1,2)
  - Brak wsparcia i edukacji dla przedsiębiorczości na wszystkich szczeblach nauczania, mający wpływ na migracje ludzi, w szczególności młodych i wykształconych. (D,W) (1,2,3)
  - Brak instytucji otoczenia biznesu, brak kompleksowego wsparcia i doradztwa dla lokalnej przedsiębiorczości, zróżnicowanych usług, zawodów, profesji. (D) (1,2)
  - Niewystarczające wsparcie (innowacja, kreatywność) i wykorzystanie potencjału umiejętności przetwórczych, rękodzielniczych i artystycznych – (usługi pamiątkarskie). (D) (2,3)
  - Ograniczona możliwość dostępu do innowacji ze względu na wysokie koszty nowych rozwiązań; braki w know-how (W) (1,2,3,4)
  - Niedostateczny rozwój i dostępność oferty opiekuńczej umożliwiającej mieszkańcom powrót na rynek pracy w tym żłobków i przedszkoli, opieki nad osobami starszymi. (D) (2)
  - Niskie kompetencje w zakresie możliwości dywersyfikacji źródeł dochodów, szczególnie wśród osób mających zatrudnienie w rolnictwie i rybactwie. (D,W,B) (2)
  - Niewystarczająca oferta i kompetencje, w tym językowe, promocyjne, związane z obsługą grup zorganizowanych, osób niepełnosprawnych, rodzin z dziećmi itp. (B) (2)
  - Zmniejszająca się liczba gospodarstw rolnych, stanowiących potencjał dla powstania lokalnych produktów (masowa produkcja wywożona poza obszar). (D) (2)
  - Zmniejszająca się liczba osób chcących kontynuować tradycyjne zawody - rolnictwo, rybactwo, meblarstwo, kowalstwo itp. (W) (3)
  - Niewystarczające wykorzystanie i zaangażowanie producentów i usługodawców w działania systemu „Dolina Baryczy Poleca”. (W) (3)
  - Brak mechanizmów kształtujących wśród przedsiębiorców wiedzę i postawy na temat społecznej odpowiedzialności biznesu. (W) (3)
  - Problemy z dostępem oraz z ilością usług dla osób starszych w zakresie kultury i usług społecznych, medycznych. (D) (2,3)
  - Wysokie koszty nowoczesnych instalacji dla

	eko-innowacyjnych rozwiązań (w tym alternatywnych źródeł energii ekлекtycznej oraz ciepła) (W) (1,2,3,4)
<p>Sfera społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> Doświadczenia z wdrażania wielofunduszowych zintegrowanych strategii z okresu 2007-2013, wpływających na kompleksową ofertę i rozpoznawalność obszaru. (W,B,D) Rosnąca świadomość lokalnej społeczności o specyfice obszaru. (W,B) Istniejące i aktywnie działające zespoły ludowe i artystyczne. (D) Doświadczenia i dobre praktyki w prowadzeniu lokalnego konkursu grantowego. (W,D) Dobrze rozwinięta sieć szkół. (D) Doświadczona i aktywna grupa liderów edukacji, organizacji wiejskich (D) Funkcjonujące mechanizmy programu Edukacja dla Doliny Baryczy (D,B) Rosnąca liczba aktywnie działających organizacji pozarządowych. (D) Napływ na wieś nowych mieszkańców i włączanie się ich w życie społeczne obszaru. (D) Rozwój infrastruktury społecznej oraz sportowej i rekreacyjnej, służącej aktywizacji mieszkańców. (D) Istniejące świetlice, domy kultury, infrastruktura społeczna. (D) Wsparcie aktywności mieszkańców w ramach inicjatyw lokalnych, funduszy sołeckich itp. (D) Rosnące zaufanie i współpraca podmiotów w zakresie tworzenia oferty edukacyjnej. (W,D) 	<p>Sfera społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> Słaba znajomość wśród mieszkańców lokalnej historii, dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego, specyfiki krajobrazu (W,B) (3) Niewystarczająco rozwinięta i wyposażona i zagospodarowana przez działania baza ośrodków kultury, bibliotek i świetlic, miejsc i ośrodków edukacji pozaszkolnej. (W,D) (3) Braki w wyposażeniu i infrastrukturze edukacyjnej i szkoleniowej, popularyzujące naukę, innowację i rozwiązania służące przeciwdziałaniu zmianom klimatu. (D,W) (3) Niewystarczająca ilość materiałów edukacyjnych dotyczących zachowania specyfiki obszaru w tym publikacji na temat rybactwa (W) (1,3) Brak systemu wsparcia i promocji oferty edukacji pozaszkolnej wśród mieszkańców (W) (3) Niska świadomość ekologiczna mieszkańców związana z przeciwdziałaniem zmianom klimatu dotycząca gospodarki odpadami (W,B) (3) Niewielkie zaangażowanie większości społeczeństwa, szczególnie młodzieży, w aktywność i życie społeczne na obszarze (wolontariat). (W,B) (3) Odptyw młodych i aktywnych ludzi, brak wsparcia dla „wypalonych” liderów. (W) (3) Brak wiedzy i wsparcie działań NGO (W) (3,4) Niskie kompetencje cyfrowe osób 50+, umożliwiające dostęp do informacji. (W) (1,2,3,4) Niskie kompetencje mieszkańców związane z zarządzaniem, pozyskiwaniem i rozliczaniem środków, członków i osób działających w organizacjach pozarządowych. (W) (3) Brak dostosowania zajęć kulturalnych i aktywizacyjnych do faktycznych oczekiwań i potrzeb konkretnych grup odbiorców (dzieci, młodzież, seniorzy, etc.). (W,D)(3) Zbyt mała ilość realizacji działań publiczno-prywatnych, stosunkowo słaba współpraca międzysektorowa, ponadgminna, międzywojewódzka w ramach obszaru (W,D,B) (3,4) Niewystarczające przygotowanie animatorów i osób zaangażowanych w kształcenie świadomości społeczności lokalnej (świetlice, biblioteki, ośrodki kultury z zakresu specyfiki obszaru oraz działań dla środowiska w tym znajomość oferty edukacji pozaszkolnej). (W,B) (3,4) Niewystarczający przepływ i sposób gromadzenia danych w zakresie aktywności NGO. (D) (3) Niewystarczająca oferta i wymiana dobrych praktyk (wystawy, przeglądy w zakresie animacji grup zorganizowanych, zespołów, kół itp.). (W,B) (3)
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Sfera przyrodniczo-kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> Funkcjonowanie obszarów chronionych szansą na dostęp do większych środków. (D) Rosnące zainteresowanie pobytem turystów z 	<p>Sfera przyrodniczo-kulturowa</p> <ul style="list-style-type: none"> Kłęski żywiołowe wynikające ze zmian klimatu, susza. (W) (1) Brak współpracy i wspieranie budowy nowych

<p>kraju i z zagranicy. (B,W)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moda na turystykę kwalifikowaną, edukacyjną, unikatową powstającą w zgodzie z przyrodą wykorzystujące połączenie ofert (miejsca noclegowe i gastronomiczne, oferta warsztatów rękodzielniczych, rajdów rowerowych, spływów kajakowych, etc.).(B,W) • Bliskość dużych aglomeracji (D) • Wykorzystanie współpracy i dobrych praktyk z innych obszarów - pozyskanie nowych rynków zbytu produktów i usług. (W) • Wskazanie obszaru Kraina Baryczy jako obszaru strategicznej interwencji, co umożliwi finasowanie zadań przyczyniających się do zachowania specyfiki obszaru. (D) 	<p>zbiorników wody bez uwzględnienia realnego dostępu do wody. (W) (1,2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenia wynikające z różnych form ochrony przyrody. (W,D) (1) • Napływ masowej ilości turystów. (B) (3) • Niekontrolowany rozwój gospodarczy zagrażający walorom przyrodniczym obszaru.(W) (3) • Wzrost emisji zanieczyszczeń (W) (1,2,3,4) • Pogarszający się stan zabytków znajdujących się w prywatnych rękach. (W) (4) • Przemysłowy i uciążliwy chów zwierząt (norki, trzoda chlewna).(W) (2,3) • Niewystarczająca wiedza i świadomości osób decyzyjnych w zakresie zrównoważonego rozwoju obszarów cennych przyrodniczo. (W) (1,2,3)
<p>Sfera gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznawalność obszaru - pozyskiwanie zewnętrznych inwestorów (B,D) • Wykorzystanie potencjału napływowych mieszkańców (inicjatywy, kreowanie nowych produktów, usług). (W) • Zwiększenie dochodów społeczeństwa (W,B) • Możliwe do pozyskania fundusze na rozwijanie działalności gospodarczych i miejsc pracy na obszarze. (D) • Zapotrzebowanie na unikatową, kompleksową ofertę turystyczną i usługową, bazującą na produktach lokalnych. (B) • Wykorzystanie warunków do utworzenia instytucji otoczenia biznesu.(D) • Zwiększenie popytu na żywność lokalną, w tym bezpośrednio od producenta oraz zdrowy tryb życia. (B,W) • Niestabilna sytuacja w innych krajach turystycznych. (W) 	<p>Sfera gospodarcza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zróznicowany, konkurencyjny poziom interwencji w programach (W) • Atrakcyjność i konkurencja innych obszarów pod względem oferty turystycznej i kulturalnej. (W) (1,2,3,4) • Niedostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy. Zanik szkolnictwa zawodowego (W) (1,2) • Niewystarczająca ilość i zły stan istniejących połączeń kolejowych. (D) (4) • Braki w infrastrukturze sprzyjającej rozwojowi gospodarczemu – drogi, kanalizacja i wodociągi, infrastruktura informatyczna, etc. (D) (4) • Tworzenie konkurencyjnej oferty za pieniądze publiczne. (W) (4) • Niezrozumienie idei współpracy na rzecz oferty obszaru Brak rzetelności i uczciwości w prowadzeniu działalności, podbieranie pracowników, czarny PR. Konflikty i brak współpracy między podmiotami. (W) (1,2,3) • Nadmierna biurokracja, zmienność i niejasność przepisów prawnych, zmieniające się zasady oraz niekompetentne wsparcie przez firmy i doradców prywatnych. (W,D) (1,2,3,4) • Niejednoznaczne i zmieniające się regulacje prawne dot. sprzedaży produktów lokalnych w tym żywych ryb. (W) (1,2) • Dalszy odpływ młodych, wykształconych mieszkańców.(D) (1,2,3,4) • Niska opłacalność rolnictwa i rybactwa związane z sezonowością oraz brakiem wiedzy na temat sposoby i pochodzenia produktów (W) (2,3) • Niewystarczająca narzędzia w zakresie przeciwdziałania kłusownictwu. (W) (1) • Starzenie się społeczeństwa (D) • Wysokie bezrobocie osób młodych w wieku produkcyjnym (D) • Konkurencja ze strony miast (lepszta oferta edukacyjna, usługowa i więcej miejsc pracy). (W) (1,2) • Obszary wiejskie postrzegane są jako mniej atrakcyjne do inwestowania, mniej kreatywne, etc. (W) (2) • Kryzys gospodarczy, mający wpływ na dochody

	<p>mieszkańców. (W) (1,2)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niestabilność finansowa. uniemożliwiająca zaciągnięcie zobowiązań długoterminowych. (W) (1,2)
<ul style="list-style-type: none"> • Sfera społeczna • Podniesienie poziomu współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi (W) • Zewnętrzne środki i programy rozwijające aktywność społeczną i działalność organizacji pozarządowych. (W) • Identyfikacja grup defaworyzowanych. (D) • Udział szkół średnich, organizacji w projektach i inicjatywach służących wymianie trendów, myśli, pomysłów, rozwiązań, dostęp do szkolnictwa wyższego, możliwość podnoszenia kwalifikacji (W) • Wzrastająca świadomość w zakresie pozyskiwania doświadczenia i umiejętności społecznych w ramach wolontariatu, a także w zakresie tworzenia miejsc pracy. (W) • Włączenie mieszkańców w planowanie i rozwój. (W) • Wsparcie i promocja dobrych praktyk w zakresie wykorzystania świetlic wiejskich na rzecz aktywizacji i integracji mieszkańców (na zajęcia, warsztaty, spotkania, animacje). (W) • Środki UE przeznaczone na aktywizację społeczną i wsparcie grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. (D) 	<p>Sfera społeczna</p> <ul style="list-style-type: none"> • Emigracja osób wykształconych i aktywnych (W) (1,2, 3,4) • Rosnące koszty utrzymania infrastruktury społecznej, rekreacyjnej i sportowej. (D) (4) • Nadmierne upolitycznienie działań. (W) (3,4) • Pogłębiający się niż demograficzny i starzenie się społeczeństwa. (W) (1,2,3,4) • Rosnąca ilość programów edukacyjnych i działań nie uwzględniających specyfiki i potrzeb obszaru. (W,B) (3) • Niskie wynagrodzenia osób pracujących, uniemożliwiających korzystanie z lokalnych usług i produktów oraz inwestycje w rozwój. (W) (1,2)

Źródło: Opracowanie LGD, na podstawie partycypacyjnej diagnozy, wniosków ze spotkań konsultacyjnych oraz badań obszaru LSR. 2015-10-30.

Zapisy analizy SWOT, zostały poddane opracowaniu w ramach warsztatów problemowych przez grupę roboczą. Główne wnioski z analizy SWOT:

- Sfery przenikają się ze sobą. Brak przeciwdziałania słabym stronom zidentyfikowanym w sferze przyrodniczej, wpływające na gospodarkę rybacką, ofert produktów i usług. Jednocześnie brak wiedzy, emigracja, niskie dochody mieszkańców czyli brak wsparcia dla lokalnych branż może doprowadzić do zaniku prowadzenie gospodarki rybackiej, pogłębiania bezrobocia czy braku współpracy podmiotów na rzecz promocji i tworzenia oferty obszaru. Przyczyni się to do stagnacji a tym samym zaniku rozpoznawalności obszaru. Istotne jest, by każde podejmowane działanie wspierało współpracę podmiotów na rzecz obszaru Doliny Baryczny, zwiększało wiedzę o specyfice obszaru, przyczyniało się przeciwdziałania skutkom zmiany klimatu, oraz włączenia osób defaworyzowanych.
- Duża ilość i różnorodność zapisów, w szczególności dotyczący sfery gospodarczej, świadczyć może o olbrzymich potrzebach podmiotów gospodarczych i gotowości do podjęcia działań przez osoby do tej pory nie prowadzące działalności gospodarczej. Należy zwrócić uwagę na planowanie interwencji, na rynku pracy z uwzględnieniem wsparcia dla zachowania i wsparcia rybactwa, podmiotów świadczących usługi lokalne w szczególności tych rozwijających się i gotowych do współpracy w ramach systemu Dolina Baryczy Poleca. Wsparcie powinno być skierowane do osób zakładających działalność przedstawicieli, w tym z grup defaworyzowanych lub podmiotów planujących zatrudnić osoby z grup defaworyzowanych. Ważne jest by wesprzeć każdą inną działalność i aktywność gospodarczą mieszkańców, przyczyniając się w ten sposób do wzrostu dochodów a tym samym zwiększenia konsumpcji produktów i usług lokalnych.
- Istotnym elementem wsparcie powinna być szeroko rozumiana edukacja związana ze specyfiką obszaru, w tym edukacja najmłodszych (dzieci i młodzieży) ale też dostarczenie wiedzy wszystkim zainteresowanym podmiotom włączającym się w realizację LSR. Istotne jest by edukacja dotyczyła specyfiki, w tym specyfiki rybackiej obszaru, zasad zrównoważonego rozwoju w oparciu o racjonalne wykorzystanie zasobów, ochronę środowiska i przeciwdziałanie zmianom klimatu, których Dolina Baryczy doświadcza bezpośrednio w postaci suszy. Istotne jest, by działania edukacyjne wspierały edukację dla przedsiębiorczości, kreatywności i innowacji w zakresie wykorzystania lokalnych zasobów.

- Kontynuacja i wsparcie dobrych praktyk w ramach działań LGD w zakresie rozpoznawalności marki Doliny Baryczy budowanej dzięki funkcjonowaniu systemu Dolina Baryczy Poleca, Dni Karpia czy Edukacja dla Doliny Baryczy w szczególności z wykorzystaniem i dalszym wzmacnianiem zidentyfikowanych w diagnozie dobrych praktyk i narzędzi budujących zaangażowanie społeczności lokalnej w promocje obszaru. Należy wspierać dalszą integracji usługodawców i producentów w ramach Systemu Dolina Baryczy, kontynuować i wspierać realizację programu Edukacja dla Doliny Baryczy z wykorzystaniem narzędzi monitoringu jakim jest portal edukacja.barycz.pl, a także kontynuować działania aktywizacyjne środowiska na rzecz zachowania rybactwa w ramach organizacji kolejnych edycji Dni Karpia w Dolinie Baryczy.
- Istotnym elementem wsparcia powinno być sieciowanie i wzmacnianie oferty turystycznej i edukacyjnej obszaru. W szczególności tej tworzonej przez podmioty publiczne. Ważne by powstająca oferta nie była konkurencyjna ale uzupełniająca do oferty przedsiębiorstw, była dostępna, promowana w jako oferta całego obszaru i nie generowała strat. Istotnym wsparciem rynku pracy może być zatrudnienie w ramach oferty podmiotów publicznych lub społecznych osób z grup defaworyzowanych lub też stworzenie i wsparcie prowadzenia działalności umożliwiającej poprawę jakości życia lub powrót na rynek pracy.
- Wykorzystanie dotychczasowych doświadczeń wynikających z realizacji programów grantowych oraz umiejętności (a tym samym wsparcie wypalonych liderów) jest podstawą do stworzenia możliwości rozwoju doświadczonym organizacjom zainteresowanych tworzeniem oferty, opieką na infrastruktura turystyczna oraz służącą integracji i prezentacji działań mieszkańców nowych warunków rozwoju.

Na podstawie zapisów braków (słabych stron) zidentyfikowane zostały główne problemy (przyporządkowane odpowiednim numerom zapisy analizy SWOT). Wskazane zostały ich przyczyny oraz negatywne następstwa. Przyporządkowanie analizy SWOT branży rybackiej pozwoliło wskazać problemy i obszary interwencji istotne ze względu na rybacki charakter obszaru. Uproszczony schemat analizy problemów przedstawia tabela.

Tabela 24 Schematyczne ujęcie problemów ich przyczyn oraz negatywnych następstw wynikających z analizy SWOT

Negatywne następstwa	Stagnacja gospodarcza obszaru nie wykorzystującego i nie zachowującego specyfiki		Zanik rozpoznawalności Doliny Baryczy	
	1	2	3	4
Problemy	Zanik i niska konkurencyjność sektora rybackiego.	Niewystarczająca aktywność gospodarcza bazująca na lokalnym potencjale.	Niewystarczająca wiedza, współpraca i aktywność mieszkańców na rzecz zachowania specyfiki obszaru.	Niewystarczające powiązanie i promocja potencjału turystycznego (w tym rybackiego) obszaru.
Przyczyny	Wysokie koszty prowadzenie gospodarki rybackiej.	Stagnacja branży rybackiej.	Niewystarczająca wiedza i wsparcie mieszkańców w zakresie zachowania i ochrony potencjału obszaru.	Niewystarczająco zsięciowana i wypromowana oferta turystyczna obszaru.
	Niski potencjał sprzedażowy sektora rybackiego	Mało zróżnicowana branża produktów i usług lokalnych.	Niewystarczające umiejętności i zaangażowanie mieszkańców w tworzenie oferty i organizacji spędzania wolnego czasu.	Niewystarczająco zachowane i dostępne miejsca, służące zachowaniu specyfiki obszaru.
		Niewielkie wsparcie pozaturystycznej przedsiębiorczości lokalnej, służącej zachowaniu specyfiki obszaru.	Niewielka wiedza o specyfice obszaru (zrównoważonym rozwoju obszaru zależnym od rybactwa)	Niewystarczająco zachowana i dostępna infrastruktura turystyczna, udostępniająca specyfikę obszaru.

Źródło: Opracowanie własne LGD, na podstawie wniosków z warsztatów planistycznych za grupa roboczą. 2015-10-30.

V. CELE I WSKAŹNIKI

1. Specyfikacja i opis celów ogólnych, przypisanych im celów szczegółowych i przedsięwzięć oraz uzasadnienie ich sformułowania w oparciu o konsultacje społeczne i powiązanie z analizą SWOT i diagnozą obszaru.

Cele ogólne i szczegółowe sformułowano na podstawie diagnozy obszaru Doliny Baryczy, przeprowadzonej analizy SWOT oraz potrzeb poszczególnych sektorów. Potrzeby te rozpoznane zostały w trakcie przeprowadzonych spotkań warsztatowych i konsultacyjnych, w których wzięli udział przedstawiciele sektora publicznego, społecznego i gospodarczego, w tym sektora rybackiego.

Do każdego z celów ogólnych sformułowano cele szczegółowe mające charakter operacyjny dla strategii oraz przedsięwzięcia zawierające konkretne sposoby i metody osiągnięcia celów LSR.

Zidentyfikowane na podstawie analizy SWOT problemy oraz ich przyczyny wynikają z zidentyfikowanych słabych stron, będą zniwelowane przy wykorzystaniu i wzmacnianiu zidentyfikowanych silnych stron oraz szans. W planowaniu celów uwzględniono obszary analizy SWOT, gdzie cele sfery środowiskowo – kulturowej zintegrowane zostały z spójnymi celami ze sfer gospodarczej i społecznej. Pozwoli to na faktyczne uwzględnienie celów przekrojowych i realizację zasady zintegrowania w całej strukturze celów LSR. Zgodnie z metodyką prac nad LSR, problemy mają swoje zidentyfikowane przyczyny i potencjalne negatywne następstwa - skutki, którym powinno przeciwdziałać planowane interwencje.

Cel ogólny 1. Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy, służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia. Wynika ze słabych stron zapisanych w analizie SWOT, związanych z problemami sektora gospodarczego i rybackiego tj. niedoborów wody, odchodzeniem i niską opłacalnością rolnictwa i rybactwa, wysokich kosztów prowadzenia działalności rybackiej, braku sprawnie działającej sieci dystrybucji produktów lokalnych, w tym rolnych i rybackich, niewystarczającej infrastruktury do prowadzenia przetwórstwa, czy gastronomii na bazie produktów z obszaru: ryb, owoców, mięsa. Braku znajomości specyfiki obszaru oraz kompetencji do podejmowania, prowadzenia i rozwijania działalności w oparciu o środki zewnętrzne.

Dolina Baryczy to region unikatowy pod względem koncentracji walorów przyrodniczych (duża powierzchnia obszarów chronionych, Park Krajobrazowy, liczne rezerваты, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000) oraz walorów kulturowych. Zainicjowane przez LGD partnerskie działania (Dolina Baryczy Poleca, Dni Karpia) wspierające producentów i usługodawców lokalnych w połączeniu z zainteresowaniem rozwojem oraz zabezpieczeniem odpowiednich środków na interwencje stanowią szansę na rozwój potencjału gospodarczego, w tym rybackiego oraz turystycznego oraz sposób na uniknięcie stagnacji gospodarczej obszaru oraz dalszej migracji osób. Cel ogólny 1 zostanie osiągnięty w wyniku realizacji celów szczegółowych:

Celu szczegółowego **1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego**, który zakłada podjęcie interwencji służącej wsparciu i zachowaniu gospodarki rybackiej wpływającej bezpośrednio na walory przyrodnicze obszaru, w tym w szczególności zachowaniu gospodarstwa i utrzymania zatrudnienia w rybactwie. Zachowanie potencjału nie było by możliwe bez interwencji służącej wsparciu sprzedaży i dostępności produktów rybactwa oraz podjęciu działań służących promocji i udostępnianiu produktów przez cały rok. Cel szczegółowy zostanie osiągnięty poprzez realizację przedsięwzięć: *(Tabela poniżej: przedstawia przedsięwzięcia oraz wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem).*

1.1.1 Zachowanie rybackiego potencjału obszaru

1.2.1 Wsparcie rybackiego charakteru obszaru.

Osiągnięcie celu szczegółowego **1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości** przyczyni się do powstania szeregu produktów i usług bazujących na potencjale w tym potencjale rybackim obszarze i gwarantujących mieszkańcom źródło dochodu. Przyczyni się do włączenia społecznego osób z grup defaworyzowanych oraz zwiększenia rozpoznawalności obszaru poprzez wysokiej jakości, innowacyjne i nie wpływające negatywnie na środowiska produkty i usługi. Cel szczegółowy zostanie osiągnięty poprzez realizację przedsięwzięć:

1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.

1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przyczyniających się do zachowania specyfiki obszaru.

1.2.3 Wsparcie aktywności gospodarczej mieszkańców.

Zidentyfikowany w ramach zapisów analizy SWOT, wniosków z diagnozy w drodze konsultacji społecznych

Cel ogólny 2 Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy pozwoli zniwelować słabe strony związane głównie z niewystarczającą wiedzą, współpracą i aktywnością mieszkańców na rzecz zachowania specyfiki obszaru. Kontynuacja działań edukacyjnych, promocyjnych oraz szerokie spektrum bezpośredniej możliwości zaangażowania się mieszkańców w tworzenie oferty przyczyni się do zachowania unikatowych

walorów przyrodniczych, dziedzictwa kulturowego oraz wsparcie rybackiego charakteru obszaru. Niewystarczające powiązanie i promocja potencjału turystycznego (w tym rybackiego) zostanie zniwelowane dzięki współpracy i spójnej promocji i wzmocnieniu oferty turystycznej obszaru.

Cel ogólny 2 zostanie osiągnięty w wyniku realizacji celów szczegółowych:

Celu szczegółowego **2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców**, który zakłada podjęcie interwencji służącej zaangażowaniu jak największej ilości mieszkańców z różnych grup wiekowych w działania związane ze zdobywaniem wiedzy, planowaniem oferty oraz zachowaniem i promocją walorów przyrodniczych, w tym rybackich obszaru. Cel szczegółowy zostanie osiągnięty poprzez realizację przedsięwzięć:

2.1.1 Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru.

2.1.2 Tworzenie przestrzeni do podnoszenia kompetencji i organizacji atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.

2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.

Osiągnięcie celu szczegółowego **2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru**, będzie możliwe dzięki zaangażowaniu partnerów publicznych, społecznych ale i gospodarczych w rozwój i promocję oferty turystycznej szlaków, obiektów użyteczności publicznej, w tym w powstanie nowej oferty w ramach działalności ośrodków kultury czy bibliotek. Cel szczegółowy zostanie osiągnięty poprzez realizację przedsięwzięć:

2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy.

2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.

2.2.3 Wzmocnienie rybackiego potencjału obszaru poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

2. Przedstawienie przedsięwzięć oraz wskazanie sposobu ich realizacji wraz z uzasadnieniem.

Tabela 25 Preferowany zakres projektów w ramach przedsięwzięć, sposób realizacji, uzasadnienie na podstawie SWOT, diagnozy, ze wskazaniem grup wsparcia.

Cel ogólny:	1. Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.		
Cel szczegółowy:	1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.		
Przedsięwzięcie:	1.1.1.Zachowanie rybackiego potencjału obszaru.		
Zakres operacji konkursowych obejmuje:	<p>a) wspieranie atutów środowiska wodnego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury przez przeciwdziałanie kłusownictwu lub</p> <p>b) przywracanie lub zabezpieczanie potencjału produkcyjnego sektora rybołówstwa i akwakultury lub odtwarzanie pierwotnego stanu środowiska obszarów rybackich i obszarów akwakultury, w przypadku jego zniszczenia w wyniku zdarzeń noszących znamiona kłęski żywiołowej lub szkody spowodowanej działalnością chronionych gatunków zwierząt, lub</p> <p>c) odtwarzanie pierwotnego stanu środowiska wodnego przez renaturyzację zbiorników wodnych i terenów przyległych do tych zbiorników, w przypadku jego zniszczenia w wyniku procesu eutrofizacji wód publicznych, lub</p> <p>d) ochronę obszarów będących formami ochrony przyrody przez regulowanie ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo,</p> <p>e) podejmowanie działań na rzecz ograniczenia negatywnych skutków zmian klimatycznych, tworzenie i rozwijanie instalacji odnawialnych źródeł energii, w rozumieniu przepisów o odnawialnych źródłach energii.</p> <p>Preferowany zakres obejmuje: Zabezpieczenie przed szkodliwą działalnością gatunków chronionych, działalnością kłusowników, między innymi poprzez wsparcie straży rybackich, monitoring i ograniczenie dostępu do stawów w szczególności na obszarach cennych przyrodniczo.</p>	<p>Cel z Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej l z dnia 6 września 2016 r. (RiM): Operacje w trybie konkursowym: Wspieranie i wykorzystywanie atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym działania na rzecz łagodzenia zmian klimatu.</p> <p>Sposób realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • operacje konkursowe • oraz aktywizacja (19.4) 	<p>Przedsięwzięcie związane jest ze zdiagnozowanym na obszarze dużym znaczeniem sektora rybackiego. Prowadzenie gospodarki rybackiej bezpośrednio wpływa na zachowanie walorów przyrodniczych. Charakter stawów jako dużych zbiorników, ograniczenie produkcji na obszarach Natura 2000, wysokie koszty jej prowadzenia, czynniki klimatyczne i zmniejszający się dostęp wody to istotne elementy wpływające na zachowanie gospodarki rybackiej. Jej zachowanie, z wykorzystaniem atutów środowiska, jest dla obszaru Doliny Baryczy priorytetowe. Istotną potrzebą jest również wzmocnienie identyfikacji produktów oraz umiejętności rybaków w zakresie sprzedaży bezpośredniej lub oznakowania i promocji produktów rybactwa.</p>
Grupa wsparcia:	Osoby fizyczne, przedsiębiorcy, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej		

<p>Intensywność wsparcia: maksymalna do kwoty wynikającej z Rozporządzenia MGMiŻŚ z 06 września 2016 r.,</p> <p>Poziom dofinansowania i warunki dostępu: od 50% do 85% w przypadku zakresu operacji wskazanego w pkt. a-e (wyższy poziom dofinansowania zależy od tego, czy operacja zapewnia publiczny dostęp do jej wyników oraz spełnia jeden z warunków: jest w interesie zbiorowym lub mieć zbiorowego beneficjenta lub mieć innowacyjne właściwości w stosownych przypadkach na szczeblu lokalnym);</p>		
<p>Przedsięwzięcie: 1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich .</p> <p>Zakres operacji konkursowych obejmuje:</p> <p>a) podnoszenie wartości produktów sektora rybołówstwa i akwakultury przez tworzenie lub rozwijanie łańcucha dostaw, obejmującego działalność związaną z produkcją, przetwarzaniem i obrotem produktami sektora rybołówstwa i akwakultury, lub</p> <p>b) wspieranie przedsiębiorczości lub innowacji młodych ludzi w łańcuchu dostaw, o którym mowa w lit. a;</p> <p>Preferowany zakres operacji obejmuje : Działania służące podniesieniu wartości produktów rybactwa na każdym etapie, od przygotowania ryby do sprzedaży, jej przetworzenie, transport, po magazynowanie. Sprzedaż produktów rybactwa z rodzimych gospodarstw, ich oznakowanie i promocja. Wsparcie operacji w ramach łańcucha dostaw gospodarstwo – gastronomia, w tym rozbudowa remont czy modernizacja podmiotów gastronomicznych Przygotowanie nowych produktów lub unowocześnienie procesu produkcji i sprzedaży (przetwórstwo, wędzenie)Wsparcie operacji - związanych z hurtową lub detaliczną sprzedażą ryb - w zakresie modernizacji, wyposażenia, transportu, magazynowania, promocji i informacji na temat pochodzenia produktu.</p> <p>Grupa wsparcia: osoby fizyczne, przedsiębiorcy, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej</p> <p>Cel z Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej 1 z dnia 6 września 2016 r. (RiM): Operacje w trybie konkursowym: Podnoszenie wartości produktów, tworzenie miejsc pracy, zachęcanie młodych ludzi i propagowanie innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury;</p> <p>Sposób realizacji: • operacje konkursowe oraz • aktywizacja (19.4)</p> <p>Stale rosnąca rozpoznawalność karpia jako produktu z obszaru, podejmowanie szeregu działań promocyjnych (np.: Dni Karpia), rozwój bazy gastronomicznej i coraz większa świadomość mieszkańców i osób odwiedzających obszar na temat – przyjaznej środowisku specyfiki hodowli karpia, jej wpływu na zachowanie walorów przyrodniczych, a przede wszystkim wzrastająca świadomość właściwości odżywczych ryb, wpływają w coraz większym stopniu na popyt na ryby. Istotnym jest, by stale rosła dostępność karpia na terenie Doliny Baryczy, zarówno w ramach działalności podejmowanych przez gospodarstwa rybackie, związanych z przetwarzaniem ryby czy dostarczaniem do sprzedaży przez inne podmioty, w szczególności podmioty gastronomiczne, handel detaliczny czy hurtowy. Duże zainteresowanie ale i rosnąca konkurencja wymagać będą zaangażowania osób młodych oraz wprowadzania innowacyjnych rozwiązań.</p>		

<p>Intensywność wsparcia: maksymalna do kwoty wynikającej z Rozporządzenia MGMiŻŚ z 06 września 2016 r.</p> <p>Poziom dofinansowania i warunki dostępu: do 50% , operacja zakłada utworzenie lub utrzymanie co najmniej jednego miejsca pracy lub podjęcie działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, i wynika to z celu realizowanej operacji.</p>		
<p>Cel szczegółowy:</p>		
<p>Przedsięwzięcie:</p>		
<p>Zakres operacji w trybie konkursowym obejmuje:</p> <p>a) różnicowanie działalności lub dywersyfikację zatrudnienia osób wykonujących pracę związaną z sektorem rybołówstwa i akwakultury przez tworzenie lub utrzymanie miejsc pracy niezwiązanych z podstawową działalnością rybacką lub</p> <p>b) podejmowanie, wykonywanie lub rozwijanie działalności gospodarczej służącej rozwojowi obszarów rybackich i obszarów akwakultury, lub</p> <p>c) wspieranie uczenia się osób związanych z sektorem rybołówstwa i akwakultury oraz wymianę przez takie osoby doświadczeń i dobrych praktyk</p> <p>Preferowany zakres operacji obejmuje:</p> <p>Tworzenia lub rozwijanie oferty bazującej na rybackim potencjale obszaru (obszaru objętym LSR) w zakresie oferty turystycznej, np. powstawanie, modernizacja i promocja łowisk, zakup i udostępnienie sprzętu; modernizacja i dostosowanie obiektów wraz z zapleczem pobytowym (noclegi, gastronomia, itp.). Podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej w zakresie powstawania produktów i usług lokalnych, bazujących na potencjale obszaru .</p> <p>Podnoszenie kwalifikacji, szkolenie osób, mających zatrudnienie w rybnictwie oraz planujących zakładać lub rozwijać ofertę pobytową, w szczególności w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu, promocji i innowacji. Grupa wsparcia: osoby fizyczne, przedsiębiorcy, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej</p> <p>Intensywność wsparcia: maksymalna do kwoty wynikającej z Rozporządzenia MGMiŻŚ z 06 września 2016 r.</p> <p>Poziom dofinansowania i warunki dostępu: do 50% , operacja zakłada utworzenie</p>	<p>Cel z Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej 1 z dnia 6 września 2016 r. (RiM): Wspieranie różnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim, wspieranie uczenia się przez całe życie i tworzenia miejsc pracy na obszarach rybackich i obszarach akwakultury.</p> <p>Sposób realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • operacje konkursowe oraz • aktywizacja (19.4) 	<p>Przyrodnicze atuty stawów, rosnąca rozpoznawalność i promocja obszaru, a także systemy współpracy promujące produkty i usługi lokalne, przyczyniają się do coraz większego zainteresowania ofertą Doliny Baryczy. Szczególnie pożądane są oferty związane z aktywnym spędzaniem czasu, dostępnością wody, gastronomii i atrakcji. Innowacyjne i zachowujące charakter obszaru, w tym architektoniczny. Spadające dochody z rybactwa wymuszają podejmowanie przez rybaków lub domowników innej niż rybacka działalność. Istotne jest, by zwłaszcza młode pokolenie, w tym rybaków, nie wyjeżdżało ale wspierało gospodarstwa. Podejmowanie działalności innej niż rybacka oraz niskie kompetencje wymagają wsparcia.</p>

<p>lub utrzymanie co najmniej jednego miejsca pracy lub podjęcie działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, i wynika to z celu realizowanej operacji</p>		
<p>Przedsięwzięcie: 1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przyczyniających się do zachowania specyfiki obszaru.</p> <p>Preferowany zakres operacji konkursowych obejmuje podejmowanie działalności przez rolników lub domowników w zakresie produkcja artykułów spożywczych lub produkcja napojów. . Podejmowanie lub rozwijanie działalności gospodarczej w zakresie powstawania produktów i usług lokalnych, bazujących na potencjale obszaru, w tym podnoszenie kompetencji osób rozpoczynających i rozwijających działalność. Jako lokalne produkty preferowane są m.in.: owoce, warzywa, wędliny, nabiał, wypieki oraz rękodzieło artystyczne. powstające z surowca pochodzącego z obszaru i/lub produkowane na obszarze, w szczególności w sposób tradycyjny (min. 25 lat udokumentowanego sposobu wytwarzania).</p> <p>Operacje z zakresu powstania, organizacji pracy inkubatora przetwórstwa produktów spożywczych: owoce, warzywa, wędliny, wyroby garmazeryjne.</p> <p>W ramach usług lokalnych preferowane będą lokalne usługi turystyczne, noclegowe, rekreacyjne, udostępniające walory obszaru, usługi edukacyjne (w zakresie edukacji regionalnej, przyrodniczej, przewodnickiej, związanej ze specyfiką obszaru),</p> <p>Grupa wsparcia: Rolnicy w zakresie produkcji artykułów spożywczych lub produkcji napojów , osoby fizyczne i firmy tworzące lub rozwijacie działalność związaną z produkcją lub sprzedażą usług i produktów lokalnych. Wsparcie grup defaworyzowanych. Różnicowanie działalności, tworzenie i rozwijanie działalności gospodarczej.</p> <p>Intensywność wsparcia: Tworzenie nowej działalności- PREMIA: w kwocie 100 tys zł stanowiąca nie mniej niż 95% kosztów kwalifikowanych.</p> <p>Rozwijanie: max 70% w tym: 50%+ 10% premii dla zatrudnienia z grupy defaworyzowanej + 10% premii dla użytkowników lub kandydatów do znaku DBP, do kwoty maksymalnej wynikającej z rozporządzenia na wdrażanie LSR w ramach PROW</p>	<p>Wspierany zakres operacji (19.2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działalności gospodarczej, tworzenie lub rozwój inkubatorów • przetwórstwa • rozwijanie działalności gospodarczej, • w tym podnoszenie kompetencji osób podejmujących i rozwijających działalność gospodarczą. • Sposób realizacji: • operacje konkursowe • aktywizacja (19.4) 	<p>Rosnące zainteresowanie Doliną Baryczy, wzrost atrakcyjności spowodowany inwestycjami w turystykę oraz system wsparcia producentów i usługodawców przyczyniają się do decyzji o legalizacji lub podjęciu działalności w zakresie produkcji lub usług. Funkcjonujące na obszarze podmioty nie posiadają wystarczających zasobów do rozwinięcia działalności i sprostania większej niż incydentalna produkcji. Dużą barierą są bardzo wysokie koszty inwestycyjne, ale także brak wiedzy o prowadzeniu działalności, promocji i marketingu produktów i usług. Istotnym jest, by rozwijająca się oferta była nowoczesna (innovacyjna) oraz zachowywała walory przyrodnicze i nie wpływała na zmiany klimatu. Szczególnie istotne jest zachęcenie do podejmowania działalności osób młodych, długotrwale bezrobotnych, zwłaszcza kobiet, w tym kobiet 50+, posiadających duże doświadczenie i umiejętności. Użytkownicy Znaku „Dolina Baryczy Poleca” lub kandydaci do Znaku chcący rozwijać lub założyć działalność, będą szczególnie wspierani.</p>
<p>Przedsięwzięcie: 1.2.3 Wsparcie aktywności gospodarczej mieszkańców.</p> <p>Preferowany zakres operacji wybieranych w trybie konkursowym obejmuje tworzenie lub rozwijanie działalności gospodarczej, wspierającej zachowanie specyfiki, w tym skierowanej do branży turystycznej– np. sprzedaż produktów lokalnych, promocja, reklama, usługi informatyczne, pamiątkarstwo (wyroby nie będące rękodziełem</p>	<p>Wspierany zakres operacji (19.2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działalności gospodarczej, 	<p>Aktywność gospodarza i gotowość do rozwoju wpłynie na polepszenie się warunków materialnych – zwiększenie konsumpcji, w tym konsumpcji oferty turystycznej i rekreacyjnej.</p>

<p>artystycznym – gadzety), fotografia, rozwój działalności szkoleniowej, np. językowa, podnoszenia kompetencji zawodowych, szczególnie przedstawicieli grup defaworyzowanych.</p> <p>Wspierane będą usługi dla mieszkańców, w tym okotourystyczne: gabinet masażu, rehabilitacji, handel, w tym handel produktami lokalnymi, rozwój oferty pośrednio związanych w zakresie obsługi ruchu turystycznego, wsparcie dla rozwoju usług przewozów pasażerskich, w szczególności wewnątrz obszaru.</p> <p>Ponadto wsparcie usług podnoszących jakość życia mieszkańców w zakresie np.: opieki nad dziećmi, wsparcie usług z zakresu opieki nad osobami starszymi, rozwój dostępu do specjalistycznych usług medycznych i opiekuńczych. Wsparcie usług przyczyniających się do przeciwdziałania skutkom zmiany klimatu.</p> <p>Wspierane będą operacje zakładające podniesienie kwalifikacji lub przeszkolenie osób tworzących ofertę.</p> <p>Grupy wsparcia: Osoby fizyczne lub firmy prowadzące działalność Grupy defaworyzowane. Tworzenie lub rozwijanie działalności gospodarczej.</p> <p>Intensywność wsparcia: Tworzenie nowej działalności - PREMIA: w kwocie 100 tyś zł stanowiąca nie mniej niż 95% kosztów kwalifikowanych.</p> <p>Rozwijanie: max 70% w tym: 50%+ 15% premii dla zatrudnienia z grupy defaworyzowanej + 5% osób planujących rozwijać działalność we współpracy z samorządami lokalnymi, do kwoty maksymalnej wynikającej z rozporządzenia na wdrażanie LSR w ramach PROW</p>	<p>rozwijanie działalności gospodarczej, w tym podnoszenie kompetencji osób podejmujących i rozwijających działalność gospodarczą.</p> <p>Sposób realizacji: - operacje konkursowe oraz - aktywizacja (19.4)</p>	<p>Bardzo duże zainteresowanie konsultacjami i pomysłami mieszkańców na działalność pokazała, że istotne jest, by na obszarze rozwijały się branże, które mogą przyczynić się do zwiększenia jakości i sposobu promocji, zarządzania i oferty turystycznej, powstałej w ramach realizowanych dotychczas projektów (oferta atrakcji szlaków, basenów, restauracji), by uzupełniana była oferta okotourystyczna oraz pozwalająca stworzyć miejsca pracy, a tym samym zatrzymać migrację mieszkańców. Istotne jest również wsparcie branż wpływających na polepszenie jakości życia i zwiększenie dostępu do rynku pracy – opieka nad dziećmi, osobami starszymi. Szczególnie istotne jest zachęcenie do podejmowania działalności osób młodych, długotrwale bezrobotnych oraz osób posiadających duże doświadczenie i umiejętności. Ważne, by nowe miejsca pracy pozwalały zachować specyfikę obszaru, były innowacyjne oraz nie wpływały negatywnie na zmiany klimatu.</p>
<p>Cel ogólny</p>	<p>2. Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.</p>	
<p>Cel szczegółowy:</p>	<p>2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.</p>	
<p>Przedsięwzięcie:</p>	<p>2.1.1 Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru.</p>	
<p>Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach trzech edycji projektu grantowego Edukacja dla Doliny Baryczy, skierowanego do organizacji współpracujących z przedszkolami, szkołami, klubami, sołectwami, ośrodkami kultury a przyczyniającymi się do zwiększenia udziału w ofercie edukacji pozaformalnej, w szczególności w zakresie przedsiębiorczości i przeciwdziałania zmianom klimatu, zachowania specyfiki obszaru.</p> <p>Preferowane będą organizacje pozarządowe posiadające doświadczenie i współpracujące z przedszkolami, szkołami w <u>organizacji i udostępnianiu oferty edukacji pozaszkolnej</u> z terenu Doliny Baryczy, w zakresie współfinansowania dojazdu</p>	<p>Wspierany zakres operacji (19.2): Wzmocnienia kapitału społecznego, w tym przez podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej w zakresie ochrony zmian środowiska i zmian klimatycznych, także z</p>	<p>Unikatowe walory przyrodnicze i jednocześnie zidentyfikowana niewystarczająca wiedza i wsparcie mieszkańców w zakresie zachowania i ochrony potencjału obszaru, rosnące zainteresowanie działaniami edukacyjnymi, to wyzwania wynikające z analizy SWOT, diagnozy obszaru oraz konsultacji z podmiotami publicznymi i społecznymi. Działania takie wymagają zapoczątkowanego w ramach</p>

<p>do miejsca realizacji oferty.</p> <p>Preferowane będą także organizacje inicjujące i rozwijające ofertę działań sieciujących o zasięgu ponadgminnym w zakresie wsparcia jedynie wydarzeń – inicjujących cykl w szczególności: organizacji: konkursów, przeglądów, festiwali. Działania aktywnych liderów planujących opracowania innowacyjnych narzędzi edukacyjnych (konkurs na prototyp narzędzi edukacyjnych). W ramach realizacji przedsięwzięcia wykorzystane zostaną doświadczenia i dane z raportów aktywności szkół i ośrodków z www.edukacja.barycz.pl.</p> <p>Grupa wsparcia: NGO, osoby fizyczne (nie prowadzące działalności gospodarczej).</p> <p>Intensywność wsparcia: max. 80 %, min. 5 000 zł max 10 000 zł, do kwoty maksymalnej wynikającej z rozporządzenia na wdrażanie LSR w ramach PROW</p> <p>W ramach realizacji przedsięwzięcia zaplanowany został projekt współpracy skierowany do liderów edukacji oraz podmiotów wspierających, w zakresie wymiany dobrych praktyk i rozwoju systemowego wsparcia edukacji dla obszarów cennych przyrodniczo.</p> <p>Intensywność wsparcia: do 100% kwota z możliwych 10 % na wdrażanie projektów współpracy.</p>	<p>wykorzystaniem rozwiązań innowacyjnych;.</p> <p>Sposób realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>projekty grantowe</u> oraz • aktywnizacja (19.4) • projekt współpracy(19.3) 	<p>programu Edukacja dla Doliny Baryczy, systemowego wsparcia aktywności różnych grup mieszkańców (dzieci, młodzież, rodzice, seniorzy). Wsparcie uczestnictwa w działaniach edukacyjnych, w tym w szczególności przygotowujących do przedsiębiorczości, zachowania specyfiki obszaru oraz przedsięwzięcia zmianom klimatu.</p> <p>Przedsięwzięcie to będzie miało <u>charakter zintegrowany</u>, związane z zaangażowaniem różnych grup w działania na rzecz podnoszenia kompetencji z zakresu przeciwdziałania zmianom klimatu oraz ochrony środowiska, przedsiębiorczości i zachowania specyfiki obszaru.</p>
Przedsięwzięcie: 2.1.2 Tworzenie przestrzeni do podnoszenia kompetencji i organizacji atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.		
<p>Preferowany zakres operacji w trybie konkursowym obejmuje realizację projektów inwestycyjnych, angażujących społeczność lokalną w tworzenie i organizację miejsc służących aktywności lokalnej. Budowę lub przebudowę połączoną z wyposażeniem miejsc rekreacji, spotkań, prezentacji działań. Budowy lub przebudowy publicznych dróg gminnych lub powiatowych, które umożliwiają połączenie obiektów użyteczności publicznej, w których są świadczone usługi dla mieszkańców (społeczne, zdrowotne, opiekuńczo-wychowawcze lub edukacyjne), z siecią dróg publicznych albo skracają dystans lub czas dojazdu do tych obiektów;</p> <p>Preferowany zakres operacji obejmuje: wsparcie inicjatywy NGO tworzonych we współpracy z partnerami publicznymi, angażujących mieszkańców oraz przyczyniających się do zwiększenia oferty spędzania wolnego czasu.</p> <p>Grupa wsparcia: NGO w tym preferowane NGO współpracujące z gminnymi jednostkami sektora finansów publicznych, (JSFP) JSFP</p> <p>Intensywność wsparcia: max 100%, do kwoty maksymalnej wynikającej z rozporządzenia na wdrażanie LSR w ramach PROW, lub w przypadku JSFP na warunkach określonych w rozporządzeniu do wysokości kosztów kwalifikowanych nie wyższych niż 420 000 tys. zł.</p>	<p>Wspierany zakres operacji (19.2):</p> <ul style="list-style-type: none"> wzmocnienie kapitału społecznego, zachowanie dziedzictwa lokalnego; budowa lub przebudowa ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej lub kulturalnej; promocja obszaru objętego LSR <p>Sposób realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>projekty grantowe</u> • <u>projekt własny</u> oraz 	<p>Rosnąca aktywność mieszkańców i doświadczenia płynące z realizacji programu Działaj Lokalnie wymagają, zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami, dalszego wsparcia. Nabycie i wzmocnienie umiejętności zaangażowania mieszkańców w tworzenie oferty i organizacji spędzania wolnego czasu we współpracy z podmiotami publicznymi (ośrodkami kultury, bibliotekami, miejscami rekreacji). Istotne jest, by sami mieszkańcy poprzez organizacje pozarządowe, inicjatywy oddolne, identyfikowali i tworzyli ofertę spędzania wolnego czasu, wykorzystania talentów i umiejętności, łączenia pokoleń, a także promocji działań i współpracy międzygminnej z innymi podmiotami. Aktywizacja i włączenie mieszkańców w</p>

<p>W ramach przedsięwzięcia realizowane będą cztery edycje projektu grantowego</p> <p>Działaj dla Doliny Baryczy:</p> <p>I. W zakresie turystyki - operacje o charakterze ponadgminnym, planowane we współpracy JSFP z innymi organizacjami, grupami nieformalnymi, inicjatywami, zwiększające wśród odbiorców działań identyfikację i rozpoznawalność obszaru, realizowane w obiektach turystycznych oraz szlakach.</p> <p>Planowane edycje będą dotyczyły w szczególności:</p> <p>Działaj dla...udostępnienia istniejących atrakcji turystycznych przez NGO</p> <p>Zakres: opracowanie i udostępnienie atrakcji turystycznych poprzez wirtualną rzeczywistość, audioprzewodnik, tematyczną ścieżkę po głównych miejscowościach, tłumaczenia</p> <p>Działaj dla ...szlaków turystycznych</p> <p>Zakres: inwentaryzacja, modernizacja szlaków i ścieżek rowerowych i pieszych, biegowych oraz oznakowanie i przekierowanie do oferty turystycznej</p> <p>Działaj dla ...oferty turystycznej</p> <p>Zakres: udostępnienie atrakcji turystycznych przez NGO</p> <p>II. W zakresie aktywności mieszkańców: preferowane będą operacje planowane we współpracy z bibliotekami, ośrodkami kultury, na święticach wiejskich, zwiększające zaangażowanie mieszkańców w tworzenie ogólnodostępnej oferty kulturalnej.</p> <p>Działaj dla ...oferty kulturalnej</p> <p>Zakres: doposażenie (instrumenty, stroje) istniejących zespołów/orkiestr formacji tworzących stałą ofertę kulturalną</p> <p>Grupa wsparcia: NGO</p> <p>Intensywność wsparcia: max 100% wysokość dofinansowania, min 5 000 zł max 50 000 zł do kwoty maksymalnej wynikającej z rozporządzenia na wdrażanie LSR w ramach PROW</p>	<p>realizację tych działań wymaga wsparcia, strategii i współpracy podmiotów publicznych.</p>
<p>W ramach przedsięwzięcia realizowane będą cztery edycje projektu grantowego</p> <p>Działaj dla Doliny Baryczy:</p> <p>I. W zakresie turystyki - operacje o charakterze ponadgminnym, planowane we współpracy JSFP z innymi organizacjami, grupami nieformalnymi, inicjatywami, zwiększające wśród odbiorców działań identyfikację i rozpoznawalność obszaru, realizowane w obiektach turystycznych oraz szlakach.</p> <p>Planowane edycje będą dotyczyły w szczególności:</p> <p>Działaj dla...udostępnienia istniejących atrakcji turystycznych przez NGO</p> <p>Zakres: opracowanie i udostępnienie atrakcji turystycznych poprzez wirtualną rzeczywistość, audioprzewodnik, tematyczną ścieżkę po głównych miejscowościach, tłumaczenia</p> <p>Działaj dla ...szlaków turystycznych</p> <p>Zakres: inwentaryzacja, modernizacja szlaków i ścieżek rowerowych i pieszych, biegowych oraz oznakowanie i przekierowanie do oferty turystycznej</p> <p>Działaj dla ...oferty turystycznej</p> <p>Zakres: udostępnienie atrakcji turystycznych przez NGO</p> <p>II. W zakresie aktywności mieszkańców: preferowane będą operacje planowane we współpracy z bibliotekami, ośrodkami kultury, na święticach wiejskich, zwiększające zaangażowanie mieszkańców w tworzenie ogólnodostępnej oferty kulturalnej.</p> <p>Działaj dla ...oferty kulturalnej</p> <p>Zakres: doposażenie (instrumenty, stroje) istniejących zespołów/orkiestr formacji tworzących stałą ofertę kulturalną</p> <p>Grupa wsparcia: NGO</p> <p>Intensywność wsparcia: max 100% wysokość dofinansowania, min 5 000 zł max 50 000 zł do kwoty maksymalnej wynikającej z rozporządzenia na wdrażanie LSR w ramach PROW</p>	<p>• aktywizacja (19.4)</p>
<p>Przedsięwzięcie:</p> <p>Preferowany zakres operacji w ramach projektu grantowego obejmował będzie wspieranie dialogu społecznego i udziału lokalnych społeczności w badaniu zasobów rybołówstwa i zarządzaniu tymi zasobami</p> <p>Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektu grantowego Ryba wpływa na ....w Dolinie Baryczy, skierowanego do, podmiotów publicznych i związane będzie z udostępnieniem oferty turystycznej i zachowaniem specyfiki obszaru.</p>	<p>2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Cel z Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 września 2016 r. (RiM):: Powierzenie</p>
<p>Przedsięwzięcie:</p> <p>Preferowany zakres operacji w ramach projektu grantowego obejmował będzie wspieranie dialogu społecznego i udziału lokalnych społeczności w badaniu zasobów rybołówstwa i zarządzaniu tymi zasobami</p> <p>Przedsięwzięcie realizowane będzie w ramach projektu grantowego Ryba wpływa na ....w Dolinie Baryczy, skierowanego do, podmiotów publicznych i związane będzie z udostępnieniem oferty turystycznej i zachowaniem specyfiki obszaru.</p>	<p>Zachowanie specyfiki obszaru, propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego, w szczególności budowanego na prowadzonej gospodarce rybackiej, nie może się odbywać bez zaangażowania w działania wszystkich partnerów, w szczególności</p>

<p>Grupa wsparcia: podmioty na warunkach określonych w Rozporządzeniu MGWiŻS, tj.: podmioty prawa publicznego.</p> <p>Intensywność wsparcia: maksymalna wynikająca z Rozporządzenia MGWiŻS</p> <p>W ramach przedsięwzięcia planowana jest realizacja projektów własnych w zakresie kontynuacji działań angażujących partnerów LGD, przewiduje się wsparcie promocji i organizacji <u>sześciu edycji Dni Karpia w Dolinie Baryczy</u>. Organizacja wydarzeń wynika ze specyfiki obszaru i działalności LGD należy do zadań realizowanych wyłącznie przez LGD.</p> <p>Intensywność wsparcia: maksymalna wynikająca z rozporządzenia MGWiŻS</p> <p>Przewiduje się realizację trzech projektów współpracy w zakresie wspieranie dialogu społecznego i udziału lokalnych społeczności w badaniu zasobów rybołówstwa i zarządzaniu tymi zasobami</p> <p>Planowane w zakresie edukacji, w tym podnoszenia kompetencji, rozwiązywania problemów zarządzania wodą, zarządzania potencjałem sektora rybackiego.</p> <p>Intensywność wsparcia: maksymalna wynikająca z rozporządzenia MGWiŻS (216 000,00 zł)</p>	<p>spotecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym oraz zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską</p> <p>Sposób realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● projekty grantowe oraz ● aktywizacja (19.4) ● projekt współpracy (PO RIM) ● <u>projekt własny</u> 	<p>podmiotów rybackich, publicznych, gospodarczych czy środowiska naukowego. Zidentyfikowany niewystarczający poziom wiedzy, współpracy i działań na rzecz zachowania rybackości obszaru, powierzenie większej roli w zarządzaniu lokalnymi zasobami (wodnymi), identyfikacji i promocji pochodzenia ryb z obszaru, przyczynił się do zaplanowania działań zwiększających zaangażowanie partnerów .</p> <p>Przedsięwzięcie to będzie miało charakter zintegrowany, związany z zaangażowaniem różnych grup w działania na rzecz zachowania rybackiego potencjału obszaru.</p>
<p>Cel szczegółowy: 2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru.</p>		
<p>Przedsięwzięcie: 2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy</p> <p>Zaplanowana została realizacja projektu współpracy międzynarodowej <i>Lokalna Marka</i>, w zakresie wymiany dobrych praktyk i zwiększenia zaangażowania partnerów lokalnych w promocję marki lokalnej oraz innowacyjnych metod zarządzania marką. Do udziału w projekcie zaproszeni zostaną producenci i usługodawcy lokalni oraz osoby odpowiedzialne za promocję obszaru.</p> <p>Intensywność wsparcia: do 100%, (220 000 zł)</p> <p>Kolejny projekt współpracy Sieciowe produkty marką Doliny Baryczy, celem którego będzie zwiększenie rozpoznawalności i promocji sieciowych produktów z regionu oraz wymiana doświadczeń i integracja środowiska podmiotów związanych z zarządzaniem/udostępnianiem tych produktów.</p> <p>Intensywność wsparcia: do 100% kwota z planowanych możliwych 10% na wdrażanie projektów współpracy</p> <p>Wsparcie sieciowania i współpracy oraz wzmocnienie zaangażowania społeczności lokalnych odbywać się będzie w ramach kontynuacji zadań realizowanych LGD.</p>	<p>Wspierany zakres operacji (19.2):</p> <p>wspieranie współpracy między podmiotami wykonującymi działalność gospodarczą. Rozwój rynków zbytu produktów i usług lokalnych.</p> <p>Promowanie obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych.</p> <p>Sposób realizacji:</p>	<p>Dotychczasowy i planowany w ramach celu 1 rozwój szerokiej gamy produktów i usług wymagać będzie wsparcia i wzajemnej współpracy sektora społecznego, gospodarczego, publicznego. Zidentyfikowany niewystarczający poziom wiedzy o specyfice obszaru, grupach odbiorców, kompleksowej ofercie współpracy i promocji, przyczynił się do zaplanowania przedsięwzięcia wzmocniającego współpracę podmiotów turystycznych, okotourystycznych, w tym realizowanych przez LGD.</p> <p>Istotne będzie zaangażowanie również finansowe w realizację zadań przedsiębiorców i</p>

<p>W ramach sześciu edycji projektu własnego zaplanowano sześć cykli wsparcia zadań związanych z organizacją i promocją działań przyczyniających się do powstania oferty z obszaru w zakresie produktów i usług w ramach konkursu „Dolina Baryczy Poleca” wraz z działaniami promocyjnymi i organizacją pracy Kapituły Znak DBP, oraz w ramach weryfikacji jakości oferty edukacyjnej wraz z działaniami promocyjnymi i organizacją pracy Społecznej Rady na rzecz Edukacji. Organizacja konkursów i działań wynikająca ze specyfiki obszaru i działalności LGD należy do zadań realizowanych wyłącznie przez LGD.</p> <p>Intensywność wsparcia: min: 95 % (43 000zł /edycję)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • operacje konkursowe oraz • współpraca (19.3) • aktywizacja (19.4) • <u>projektu własne</u> 	<p>usługodawców lokalnych.</p> <p>Przedsięwzięcie to będzie miało charakter zintegrowany, związany z zaangażowaniem różnych grup w działania na rzecz zachowania specyfiki obszaru.</p>
Przedsięwzięcie: 2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.		
<p>Preferowany zakres operacji realizowanych w trybie konkursowym obejmował będzie wsparcie sieciowych produktów: szlaków, miejsc przy szlakach, miejsc rekreacji, związanych lub uzupełniających ofertę szlaków turystycznych oraz ścieżek tematycznych, ofertę miejscowości. Operacje przyczyniające się do zachowania atrakcyjności turystycznej obszaru, poprzez zachowanie dziedzictwa lokalnego, budowy lub przebudowy ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, budowy lub przebudowy publicznych dróg gminnych lub powiatowych, które umożliwiają połączenie obiektów użyteczności publicznej, w których są świadczone usługi dla ludności lokalnej, w szczególności połączenie z atrakcji turystycznymi oraz siecią dróg publicznych, promowania obszaru objętego LSR, w tym produktów lub usług lokalnych..</p> <p>Preferowany zakres operacji obejmuje wsparcie inicjatywy NGO tworzonych we współpracy z partnerami publicznymi, angażujących mieszkańców oraz przyczyniających się do zwiększenia ogólnodostępnej, niekomercyjnej oferty turystycznej obszaru.</p> <p>Grupa wsparcia: NGO w tym preferowane NGO współpracujące z gminnymi jednostkami sektora finansów publicznych, (JSFP) . JSFP</p> <p>Intensywność wsparcia: max 100%, do kwoty maksymalnej wynikającej z rozporządzenia na wdrażanie LSR w ramach PROW, lub w przypadku JSFP na warunkach określonych w rozporządzeniu do wysokości kosztów kwalifikowanych nie wyższych niż 420 000 tys. zł.</p> <p>Zaplanowane został również projekt własny. LGD jako inicjator integrowania oferty turystycznej, planuje zrealizować we współpracy z podmiotami publicznymi i</p>	<p>Wspariany zakres operacji (19.2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • budowa lub przebudowa publicznych dróg gminnych lub powiatowych • budowa lub przebudowa ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub kulturalnej; <p>Sposób realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • operacje konkursowe oraz • aktywizacja (19.4) • projekty grantowe • projekty własne 	<p>Zidentyfikowany w opisie, diagnozie i analizie SWOT, dynamiczny rozwój miejsc i ofert turystycznych tworzonych przez podmioty publiczne i organizacje pozarządowe w tym LGD, przyczynił się do zwiększenia atrakcyjności obszaru. Rosnąca aktywność wsi i organizacji pozarządowych w zakresie tworzenia unikatowej oferty turystycznej jest podstawą do planowania przedsięwzięcia. Istotnym jest włączenie społeczności lokalnych w powstanie, opracowanie i zarządzanie ofertą. Przedsięwzięcie to będzie miało charakter zintegrowany, związany z zaangażowaniem różnych grup w działania na rzecz zwiększenia atrakcyjności i dostępności obszaru.</p>

<p>gospodarczymi, projekt własny <i>Szlaki turystyczne wizytówką obszaru - aktywnie po Dolinie Baryczy</i>, wsparcie sieciowych produktów turystycznych i spójnego oznakowania atrakcji na szlaku szlakach. Wsparcie oferty szlaków wynika ze specyfiki obszaru i działalności LGD.</p> <p>Intensywność wsparcia: do 99 %, (42 000 zł)</p>		
<p>Przedsięwzięcie: 2.2.3 Wzmocnienie rybackiego potencjału obszaru poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.</p> <p>Zakres operacji wybranych do realizacji w trybie konkursowym obejmuje:</p> <p>a) tworzenie, rozwój oraz wyposażenie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, przeznaczonej na użytek publiczny, historycznie lub terytorialnie związanej z działalnością rybacką lub</p> <p>b) promowanie, zachowanie lub upowszechnianie dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morską dziedzictwa kulturowego;</p> <p>Preferowany zakres operacji obejmuje:</p> <p>Zakres związany z rozwojem i wzbogaceniem oferty istniejących atrakcji turystycznych, w tym ścieżek, szlaków, obiektów związanych z udostępnieniem wody. Preferowane będą operacje tworzące ofertę turystyczną oraz miejsca pracy związane z obsługą oferty turystycznej, gwarantującej jej dostępność i włączenie społeczności lokalnej, zwłaszcza grup defaworyzowanych.</p> <p>Wsparcie projektów przyczyniających się do zachowania specyfiki obszaru, udostępniających ofertę edukacyjną ośrodków, miejsc edukacji regionalnej, przyrodniczej i kulturalnej, połączonej z powstaniem miejsc pracy.</p> <p>Preferowaną grupą do zatrudnienia jest grupa defaworyzowana w szczególności związana z branżą rybacką.</p> <p>Grupa wsparcia: jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne podległe tym jednostkom oraz organizacje pozarządowe w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, których celem statutowym jest działalność na rzecz rozwoju sektora rybołówstwa i akwakultury,</p> <p>Intensywność wsparcia: maksymalna do kwoty wynikającej z Rozporządzenia MGiMiZ z 06 września 2016 r.</p>	<p>Wspierany zakres operacji (projekt PO RIM):</p> <p>Propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego, rybołówstwa i akwakultury oraz morską dziedzictwa kulturowego.</p> <p>Sposób realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • operacje konkursowe oraz • aktywizacja (19.4) • projekty własne 	<p>Infrastruktura i związana z nią różnorodna oferta turystyczna i rekreacyjna przyciąga do Doliny Baryczy coraz więcej turystów. Wpływa na poprawę warunków i jakości życia mieszkańców. Jest to kierunek wymagający dalszego wsparcia a przede wszystkim sieciowania, informacji i promocji oraz dalszego rozwoju atrakcji i oferty turystycznej, bazującej na potencjale obszaru.</p> <p>Przedsięwzięcie to będzie miało charakter zintegrowany, związany z zaangażowaniem różnych grup w działania na rzecz zachowania rybackiego potencjału obszaru.</p>

Poziom dofinansowania i warunki dostępu: od 50% warunkowo zwiększony do 85% (operacja musi zapewnić publiczny dostęp do jej wyników oraz spełniać jeden z warunków: być w interesie zbiorowym lub mieć zbiorowego beneficjenta lub mieć innowacyjne właściwości w stosownych przypadkach na szczeblu lokalnym);

W ramach realizacji przedsięwzięcia planowana jest realizacja **operacji własnej**, wsparciu sieciowych produktów turystycznych i spójnego oznakowania atrakcji na szlakach turystycznych – udostępniającym rybacki potencjał obszaru. *Szlaki turystyczne wizytówką obszaru – aktywnie po Dolinie Baryczy. Wsparcie oferty szlaków wynika ze specyfiki obszaru i działalności LGD.*

Intensywność wsparcia: maksymalna wynikająca z rozporządzenia MGWiŻŚ(30 000 zł)

Aktualizacja 09.2017, Aktualizacja 10.2018, Aktualizacja 03.2020, Aktualizacja 07.2020

3. Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR.

Drzewo celów odpowiada zidentyfikowanym problemom. W schemacie użyto koloru zielonego dla wskazania przedsięwzięć planowanych do wsparcia w ramach PROW oraz koloru niebieskiego dla wskazania przedsięwzięć planowanych do wsparcia w ramach PO RiM. Przyjęta kolorystyka zostanie zachowana w kolejnych rozdziałach. Ze stworzonego drzewa celów wybrane do realizacji w ramach LSR zostały te cele i przedsięwzięcia, które są bezpośrednio możliwe do realizacji w ramach programów:

Tabela 26 Cele ogólne, szczegółowe i przedsięwzięcia wraz z planowanym źródłem finansowania

Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy, służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.		Cel ogólny	Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.	
1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.	1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości.	Cel szczegółowy	2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.	2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru.
1.1.1 Zachowanie rybackiego potencjału obszaru.	1.2.1 Wsparcie rybackiego charakteru obszaru.	Przedsięwzięcie	2.1.1 Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru.	2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy.
1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przyczyniających się do zachowania specyfiki obszaru.	Przedsięwzięcie	2.1.2 Tworzenie przestrzeni do podnoszenia kompetencji i organizacji atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
	1.2.3 Wsparcie aktywności gospodarczej mieszkańców.	Przedsięwzięcie	2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.	2.2.3 Wzmocnienie rybackiego potencjału obszaru poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2015-11-15

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2014 – 2020, M19 – „Wsparcie dla rozwoju lokalnego w ramach inicjatywy LEADER (RLKS – rozwój lokalny kierowany przez społeczność) (art. 35 rozporządzenia (UE) 1303/2013)” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Z uwzględnieniem celów przekrojowych PROW 2014 – 2020 tj. ochrona środowiska, przeciwdziałanie zmianom klimatu i innowacyjność oraz zasadę zintegrowania celów, zasobów, podmiotów z różnych sektorów na rzecz rozwoju regionu. Cele LSR wpisują się również w cele **Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze (RiM) na lata 2014-2020**, na podstawie projektu założeń programu, współfinansowanego ze Środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) z uwzględnieniem celów przekrojowych (RiM) tj: wspieranie akwakultury zrównoważonej środowiskowo, zasobooszczędnej, innowacyjnej, konkurencyjnej i opartej na wiedzy, zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej,

wspieranie obrotu i przetwarzania. Cele LSR są zgodne z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR.

Tabela 27 Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR.

Źródło finansowania		Zgodność z celami RLKS PROW 2014 -2020 oraz Rybactwo i Morze 2014-2020	
Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy, służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.			
1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.	1.1.1	EFMR	Cel Tematyczny PO RiM 3 – Wzmocnienie konkurencyjności MŚP sektora rybołówstwa i akwakultury Cele Tematyczne 6 – Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami
	1.1.2	EFRM	
1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości	1.2.1	EFMR	Cele szczegółowe w ramach priorytetów PO RiM: - Rozwój szkoleń zawodowych, nowych umiejętności zawodowych i uczenia się przez całe życie - Promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w ramach rybołówstwa, a także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej - Zachęcanie do inwestowania w sektor przetwarzania i obrotu
	1.2.2	EFRROW	Cele przekrojowe PROW: - ochrona środowiska; - przeciwdziałanie zmianom klimatu; - innowacyjność Cele szczegółowe dla M-19 RLKS: 6A – ułatwianie różnicowania działalności, zakładania i rozwoju małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy 6B - wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich 3A – Poprawa konkurencyjności głównych producentów w drodze lepszego ich zintegrowanie z łańcuchem rolno spożywczym przez systemy zapewnienia jakości, dodawanie wartości do produktów rolnych, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy i organizacje producentów i organizacje międzybranżowe
	1.2.3	EFRROW	
Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.			
2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.	2.1.1	EFRROW	Cele przekrojowe PROWu: - ochrona środowiska; - przeciwdziałanie zmianom klimatu; - innowacyjność Cele szczegółowe dla M-19 RLKS: 6B - wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich 6C - Zwiększanie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) na obszarach wiejskich oraz podnoszenie poziomu korzystania z nich i poprawianie ich jakości
	2.1.2	EFRROW	
	2.1.3	EFMR	Cel Tematyczny 4 – Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach Cele szczegółowe w ramach priorytetów PO RiM: - Poprawa i dostarczanie wiedzy naukowej oraz gromadzenie danych i zarządzanie nimi

2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru.	2.2.1	EFRROW	Cele przekrojowe PROWu: - ochrona środowiska; - przeciwdziałanie zmianom klimatu; - innowacyjność
	2.2.2	EFRROW	Cele szczegółowe dla M-19 RLKS: 6B - wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich 6C - Zwiększanie dostępności technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) na obszarach wiejskich oraz podnoszenie poziomu korzystania z nich i poprawianie ich jakości
	2.2.3	EFMR	Cele Tematyczne 6 – Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami Cele szczegółowe w ramach priorytetów PO RiM: - Promowanie wzrostu gospodarczego, włączenia społecznego oraz tworzenia miejsc pracy oraz wspieranie zdolności do zatrudnienia i mobilności na rynku pracy w społecznościach obszarów przybrzeżnych i śródlądowych zależnych od rybołówstwa i akwakultury, w tym dywersyfikacja działalności w ramach rybołówstwa, a także w kierunku innych sektorów gospodarki morskiej-

W macyzy logicznej wskazano powiązania analizy problemów-budowanej na podstawie wniosków ze spotkań i konsultacji, wniosków z badań oraz diagnozy, analizy SWOT oraz planowanej logiki interwencji w ramach przedsięwzięć, rezultatów oraz oddziaływania z uwzględnieniem wpływu czynników zewnętrznych. Kolejne tabele, uszczegóławiają planowane do realizacji przedsięwzięcia.

<p>Niewystarczająca aktywność gospodarcza bazująca na lokalnym potencjale. Stagnacja branży rybackiej oraz niewystarczające</p>		<p>1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości.</p>	<p>1.2.1 Wsparcie rybackiego charakteru obszaru</p>	<p>- Operacje polegających utrzymaniu lub utworzeniu miejsc a pracy lub utworzeniu nowego przedsiębiorstwa w branży produktów lub usług lokalnych lub branży niezwiązanej z podstawową działalnością rybacką podmiotu rybackiego</p>	<p>Utworzone miejsca pracy w branży produktów i usług lokalnych w tym z branży rybackiej Utworzone</p>		<p>(+) Rosnące zainteresowanie i rozpoznawalność obszaru. (+) Funkcjonujące systemy wsparcia i promocji (Dolina Baryczy Poleca , Dni Karpia). (+) Bliskość dużych aglomeracji. (+) Rosnący popyt na</p>
---	--	--	---	--	--	--	--

<p>kompetencje w zakresie tworzenia dodatkowej oferty gospodarstw. Mało zróżnicowana branża produktów i usług lokalnych oraz niewielka dostępność produktów w miejscach sprzedaży, Niewielkie wsparcie poza turystycznej przedsiębiorczości lokalnej, służącej zachowaniu specyfiki obszaru w tym brak wiedzy wśród mieszkanców o specyfice obszaru, brak powiązań pomiędzy potrzebami a rynkiem pracy. Brak instytucji otoczenia biznesu wspierających lokalną przedsiębiorczość.</p>		<p>1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przyczyniających się do zachowania specyfiki obszaru.</p>	<p>Operacje polegające na utworzeniu lub utrzymaniu miejsc pracy, w branży produktów lub usług lokalnych</p> <p>- Operacje polegające na utworzeniu inkubatora przetwórstwa lokalnego</p>	<p>miejsca pracy poza branżą produktów i usług w tym tworzone przez rybaków Przeszkolone osoby, w zakresie tworzenia lub rozwijani miejsc pracy w tym liczba osób z grup dewaloryzowanych, deklarujące wzrost wiedzy na temat przeciwdziałania zmianom, promocji Utworzone miejsca pracy, przeszkolone osoby, w tym z grup</p>		<p>unikatową ofertę turystyczną, rekreacyjną i gastronomiczną.</p>
--	--	--	---	--	--	--

<p>Niewystarczająca wiedza, współpraca i aktywność mieszkańców na rzecz zachowania specyfiki obszaru. Niewystarczająca wiedza i wsparcie mieszkańców w zakresie zachowania i ochrony potencjału obszaru. Niewystarczające umiejętności i zaangażowanie mieszkańców w tworzenie oferty i organizacji spędzania wolnego czasu. Niewielka wiedza o specyfice obszaru (zrównoważonym rozwoju obszaru zależnego od rybactwa). Wykluczenie i</p>	<p>2. Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.</p>	<p>2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.</p>	<p>2.1.1 Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru.</p>	<p>-Granty w zakresie szkoleń służących wzmocnieniu kapitału społecznego i specyfiki obszaru Edukacja dla Doliny Baryczy. -Projekt współpracy w zakresie edukacji dla zachowania specyfiki obszaru.</p>	<p>Uczestnicy oferty powstałej w wyniku realizacji - grantów Zarejestrowane podmioty na serwisie www.edukacja.barycz.pl. Oferty wydatków w ramach Dni Karpia w Dolinie Baryczy. Podmioty zaangażowane w powstawanie infrastruktury kulturalnej, miejsc spotkań. Uczestnicy działań</p>	<p>Wzrost liczby osób korzystających z oferty noclegowej. - Wzrost liczby osób korzystających z oferty edukacji regionalnej i przyrodniczej, w tym związanej z przeciwdziałaniem zmianom klimatu (zajęcia lekcyjne, zajęcia w ośrodkach edukacji pozaszkolnej) w Dolinie Baryczy. - Wzrost liczby osób - mieszkańców oraz turystów ośrodków docelowych promocji (obszaru) uznających ofertę (rybactwa) kulturalną, gastronomiczną,</p>	<p>(-) Napływ masowej ilości turystów. (-) Brak współpracy i niekontrolowany rozwój zagrażający walorom przyrodniczym obszaru. (-) Pogarszający się stan utrzymania infrastruktury turystycznej. (-) Brak współpracy i zrozumienia zależności środowiskowych. (-) Niski stopień wykorzystania odnawialnych źródeł energii. (+) Wzrost wiedzy i samoorganizacji społeczeństwa. (+) Dobre praktyki we współpracy na rzecz promocji obszaru. (+) Funkcjonujące systemy wsparcia i promocji (Dolina Baryczy Poleca, Dni Karpia, Edukacja dla Doliny Baryczy). (+) Wzrastająca świadomość w zakresie pozyskiwania</p>
--	---	---	---	---	--	--	--

brak środków i wiedzy na temat oferty obszaru.			<p>2.1.2 Tworzenie przestrzeni do podnoszenia kompetencji i organizacji atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.</p> <p>2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego</p>	<p>-Operacje obejmujące rozwój obiektów ogólnodostępnej niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej, kulturalnej lub budowę lub przebudowę dróg publicznych . -Granty w zakresie wyposażenie miejsc mających na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictw lokalnego</p> <p>- Liczba grantów w zakresie społecznej integracji mieszkańców, zwiększenia zaangażowania w zarządzanie lokalnymi zasobami, promocji obszaru Ryba wpływ na ... w Dolinie Baryczy</p> <p>- Projekty współpracy w zakresie wsparcia rybackiego charakteru obszaru - Wsparcie kolejnych edycji Dni Karpia w Dolinie Baryczy, wydarzeń związanych z promocją obszaru.</p>	związanymi z edukacją ekologiczną oraz edukacją regionalną lub przedsięwzięciami. Podmioty zaangażowane w realizację projektów współpracy. Osoby przeszkolone w zakresie realizacji projektów grantowych, w tym osoby z grup defaworyzowanych objętych wsparciem.	<p>turystyczna, edukacyjną) Doliny Baryczy za atrakcyjną.</p>	doświadczenia i umiejętności społecznych w ramach wolontariatu a także w zakresie tworzenia miejsc pracy. (+) Włączenie mieszkańców w planowanie i rozwój.
--	--	--	---	---	---	---	--

<p>Niewystarczające powiązanie i promocja potencjału turystycznego (w tym rybackiego) obszaru. Niewystarczająco zsiocowana i wypromowana oferta turystyczna obszaru. Niewystarczająco zachowane i dostępne miejsca, służące zachowaniu specyfiki obszaru. Niewystarczająco zachowana i dostępna infrastruktura turystyczna, udostępniająca specyfikę obszaru.</p>		<p>Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.</p>	<p>2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy.</p> <p>2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.</p> <p>2.2.3 Wzmocnienie rybackiego potencjału obszaru poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.</p>	<p>-Wsparcie kolejnych edycji konkursu Dolina Baryczy Poleca i edycje programu Edukacja dla Doliny Baryczy. lub działań innowacyjnych z nimi związanych -Projekty współpracy w zakresie promocji oferty obszaru – rozwoju Marki Lokalnej. -Projekt współpracy w zakresie wzmocnienia sieciowych produktów turystycznych</p> <p>- Operacje polegające na rozwoju obiektów ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej, lub budowie lub przebudowie dróg publicznych -Operacja polegająca na remoncie lub modernizacji szlaków turystycznych</p> <p>-Operacje związane z udostępnieniem dziedzictwa kulturowego, turystycznego i rekreacyjnego w powiązaniu z powstaniem miejsca pracy - Operacje związane z udostępnieniem oferty turystycznej obszaru, dziedzictwa kulturowego i rekreacyjnego. -Operacje własne w zakresie podniesienia atrakcyjności oferty obszaru związane z jego udostępnieniem, Szlaki turystyczne wizytówką obszaru – aktywnie po Dolinie Baryczy</p>	<p>Użytkownicy nowo wybudowanej oferty turystycznej Uczestnicy projektów współpracy. Podmioty odwiedzające strony poświęcone turystyce www.naszabarycz.pl – mapa interaktywna Doliny Baryczy</p>		
---	--	---	--	--	--	--	--

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2015-11-30, Aktualizacja 09.2017, Aktualizacja 10.2018, Aktualizacja 07.2020

Każdy z rodzajów wskaźników przyjętych dla celów LSR na poziomie produktu, rezultatu oraz oddziaływania odpowiada bezpośrednio przyjętym celom szczegółowym oraz ogólnym. Wskaźniki spełniają kryteria S.M.A.R.T., tj., kryteria Trafności, Adekwatności, Spójności, Użyteczności oraz Efektywności.

Wskaźniki produktu mierzone będą przez biuro LGD na każdym etapie wdrażania LSR, ze względu na ilościowy charakter i powiązania z wysokością wsparcia, będą miały wpływ na zarządzanie wdrażaniem LSR. Monitoring produktów prowadzony będzie na bieżąco po każdym z naborów z uwzględnieniem informacji o postępach w realizacji operacji. Dane pozyskiwane będą bezpośrednio od beneficjentów i weryfikowane będą na podstawie danych z Instytucją Wdrażającą.

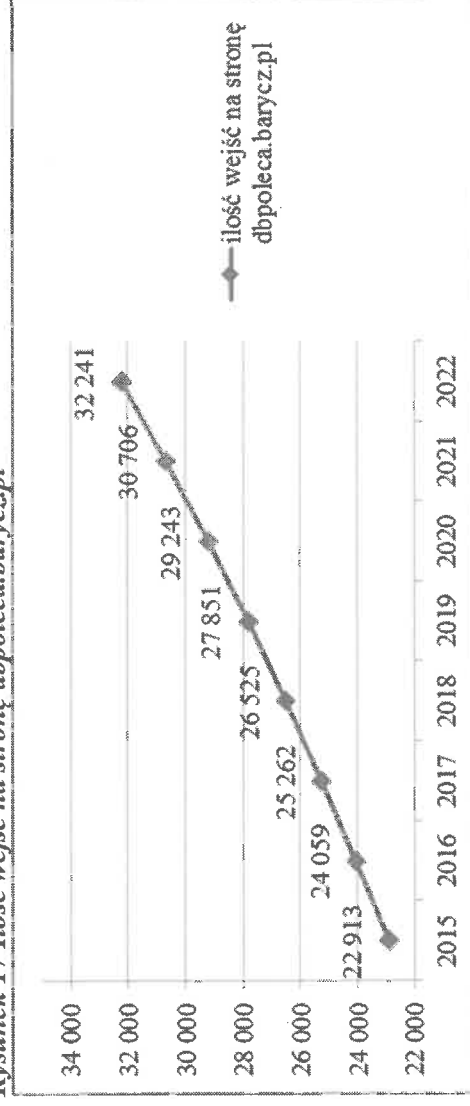
Wskaźniki rezultatu mierzą bezpośrednie efekty realizacji operacji. Wskaźnik rezultatu został skonstruowany w taki sposób, aby dawał wprost informację o postępach w realizacji przedsięwzięć. Informacje do monitorowania w przypadku wskaźników rezultatu pozyskiwane będą bezpośrednio od beneficjentów wspartych w wyniku realizacji LSR a także za pośrednictwem danych ze strony internetowej rejestrującej ofertę i aktywność podmiotów.

Wskaźniki oddziaływania służą ocenie osiągnięcia celów ogólnych strategii. Źródłem pomiaru będą dane zewnętrzne tj. dane statystyczne GUS oraz ogólnie dostępne narzędzia, analizy i raporty ze stron lub dane z liczników. Wskaźniki oddziaływania mierzą konsekwencje poszczególnych operacji wykraczając poza bezpośrednie, natychmiastowe efekty dotyczące bezpośrednich beneficjentów oraz adresatów znajdujących się w otoczeniu. Do każdego wskaźnika są podane źródła danych i okresy pomiaru, wartość bazowa oraz termin osiągnięcia wartości docelowych. Dane gromadzone w prowadzonym monitoringu będą stanowiły podstawę ewaluacji LSR zaplanowaną w 2018 r. oraz ewentualnej weryfikacji wskaźników.

LGD przyjęło następujące założenia do wskaźników oddziaływania:

- Na dzień 31.12.2014 w Banku Danych Lokalnych GUS liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie objętym LSR wynosiła 6 346. W związku z wdrażaniem LSR zakładany jest wzrost o 1% liczby w/w podmiotów na dzień 31.12.2022, czyli do min. 6 409 działalności gospodarczych.
- Na dzień 30.11.2015 odnotowanych zostało 22 913 wejść na stronę www.dbpoleca.barycz.pl. W LSR zakłada się, że dzięki zaplanowanym działaniom liczba ta będzie wzrastać o 5% co roku w stosunku do roku poprzedniego, a w 2023 wyniesie min. 32 241.

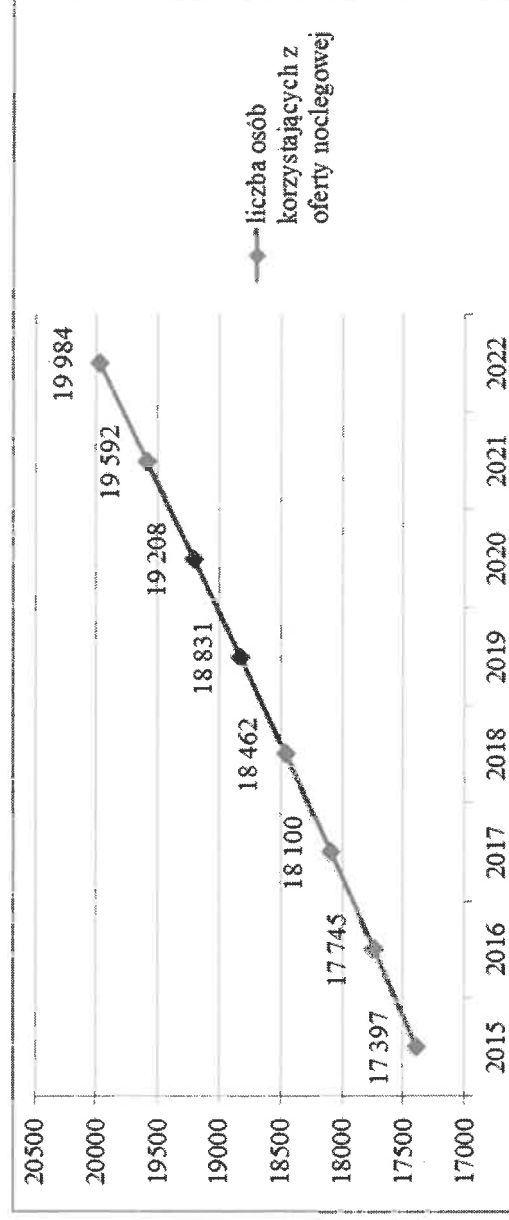
Rysunek 17 Ilość wejść na stronę dbpoleca.barycz.pl

Źródło: Opracowanie własne LGD

- Do potwierdzenia rybackiego charakteru obszaru zidentyfikowano 26 rybaków/gospodarstw rybackich z obszaru LSR składając do LGD kopię formularza statystycznego RRW-22, który mają obowiązek złożyć co roku do Instytutu Rybactwa Śródlądowego. Realizacja LSR zakłada, że liczba gospodarstw rybackich składających sprawozdanie RRW-22 do IRŚ utrzyma się do 2023 roku.
- Na dzień 31.12.2014 w Banku Danych Lokalnych GUS zanotowano 17 397 osób korzystających z oferty noclegowej na obszarze. LSR zakłada wzrost tej liczby o 2% co roku w stosunku do roku poprzedniego, tak aby osiągnąć do roku 2023 liczbę min. 19 984 osób.

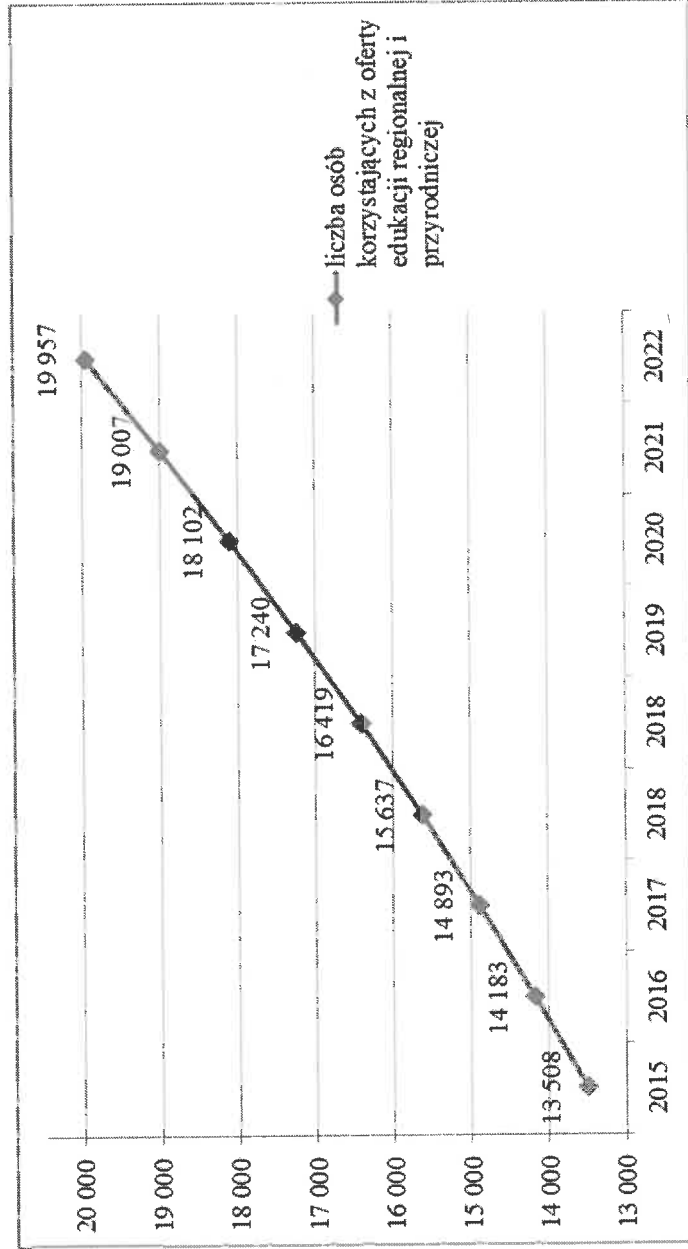
Rysunek 18 Liczba osób korzystająca z oferty noclegowej

Źródło: Opracowanie własne LGD

- Na dzień 30.11.2015, wg danych z monitoringu programu Edukacja dla Doliny Baryczy prowadzonego za pomocą portalu www.edukacja.barycz.pl, liczba osób korzystających z oferty edukacji regionalnej i przyrodniczej, w tym związanej z przeciwdziałaniem zmianom klimatu na obszarze wyniosła 13 508. Działania zaplanowane w LSR zakładają wzrost tej liczby o 5% co roku w stosunku do roku poprzedniego i osiągnięcia w 2023 roku liczby 19 957 korzystających z oferty edukacyjnej.

Rysunek 19 Liczba osób korzystających z oferty edukacji regionalnej i przyrodniczej

Źródło: Opracowanie własne LGD

- Wg badań LGD przeprowadzonych w latach 2014-2015, które były ewaluacją LSR na lata 2007-2013, liczba osób (mieszkańców i turystów ośrodków docelowych promocyjnego obszaru) uznających ofertę obszaru (rybacką, kulturalną, gastronomiczną, turystyczną i edukacyjną) Doliny Baryczy za atrakcyjną wyniósł 92%. LSR 2016-2022 zakłada, że odsetek badanych wzrośnie do 2023 roku o kolejne 3 %, czyli wyniesie 95% badanych. Wskaźnik zostanie zmierzony poprzez badania obszaru LGD.

Tabela 29 Specyfikacja wskaźników przypisanych do celów ogólnych, szczegółowych, przedsięwzięć z uzasadnieniem, źródłem danych

1	CEL OGÓLNY 1	Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia			
2	CEL OGÓLNY 2	Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy			
1.1	CELE SZCZEGÓŁOWE	Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego			
1.2		Rozwój lokalnej przedsiębiorczości			
2.1	CELE SZCZEGÓŁOWE	Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.			
2.2		Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru.			
Wskaźniki oddziaływania dla celu ogólnego		<i>Jednos tka mi ary</i>	<i>stan począt kowy 2014 lub 2015 rok</i>	<i>plan 202 3 rok</i>	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>
W 1	Zwiększenie liczby podmiotów prowadzących działalność gospodarczą do 2023 r. o 1 % w stosunku do 2014 r.	szt.	6346	6409	Dane z GUS
	Wzrost rozpoznawalności oferty Doliny Baryczy liczony jako procentowy wzrost ilości wejść na strony poświęcone ofercie turystycznej Doliny Baryczy do 2023 o 5% co roku w stosunku do roku poprzedniego od 2015 r. począwszy	ods łon a	22 913	32 241	Dane google analytics ze stron internetowych: www.dbpoleca.barycz.pl, www.dnikarpia.barycz.pl, www.edukacja.barycz.pl, www.kolorowyszlakkarpiabarycz.pl , Ankieta, dane LGD
	Utrzymanie liczby gospodarstw rybackich składających sprawozdanie RRW – 22	szt.	26	26	Dane IRS
	Wzrost korzystających z oferty noclegowej do 2023 r. o 2% co roku w stosunku do roku poprzedniego od 2015 r.	szt.	17 397	19 984	Dane GUS, dane z narzędzi monitoringu ruchu turystycznego (aplikacja mobilna)
W 2	Wzrost liczby osób korzystających z oferty edukacji regionalnej i przyrodniczej, w tym związanej z przeciwdziałaniem zmianom klimatu (zajęcia lekcyjne, zajęcia w ośrodkach edukacji pozaszkolnej) w Dolinie Baryczy do 2023 r. o 5% co roku w stosunku do roku poprzedniego od 2015 r. począwszy	szt.	13 508	19 957	Dane LGD, raport z portalu www.edukacja.barycz.pl, licznik
	Wzrost odsetka osób (mieszkańców oraz turystów) uznających ofertę obszaru Doliny Baryczy za atrakcyjną do 2023 r. o 3% w stosunku do 2015 r.	%	92%	95%	Badania LGD, ankieta – kontynuacja badań, ankieta elektroniczna na stronach internetowych dotyczących turystyki, m.in.: www.dbpoleca.barycz.pl, www.dnikarpia.barycz.pl, www.edukacja.barycz.pl, www.kolorowyszlakkarpiabarycz.pl
Wskaźniki rezultatu dla celów szczegółowych		<i>Jednos tka</i>	<i>stan począt kowy</i>	<i>plan 202 3</i>	<i>Źródło danych/sposób pomiaru</i>

		mi ary	2015 Rok	rok	
W 1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego	Liczba utrzymanych lub utworzonych miejsc pracy lub nowych przedsiębiorstw w łańcuchu dostaw /Kod wskaźnika 1.3, 1.4/	szt.	0	6	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu.
	Liczba utrzymanych miejsc pracy w podmiocie rybackim /Kod wskaźnika 1.3, 1.4/	szt.	0	8	Dane LGD z wniosku o płatność
W 1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości	Liczba utrzymanych lub utworzonych miejsc pracy lub nowych przedsiębiorstw w branży produktów lub usług lokalnych, w tym z branży rybackiej /Kod wskaźnika 1.3, 1.4/	szt.	0	40	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu.
	Liczba utrzymanych lub utworzonych miejsc pracy lub nowych przedsiębiorstw w innych branżach. /Kod wskaźnika 1.3, 1.4/	szt.	0	26	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu.
	Liczba podmiotów korzystających z infrastruktury inkubatora rocznie /Kod wskaźnika 1.11/	szt.	0	2	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu
	Liczba ofert na stronie www.dbpoleca.barycz.pl - w branży produktów lub usług lokalnych lub bazujących na specyfice obszaru	szt.	131	200	Dane LGD, licznik ofert na stronie
2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.	Liczba osób przeszkolonych które uczestniczyły w ofercie powstałej w wyniku realizacji szkoleń (zajęć edukacyjnych) w ramach grantów Edukacja dla Doliny Baryczy /Kod wskaźnika 2.2/	osoba	0	1000	Dane LGD z monitoringu, sprawozdania grantobiorców, dane z monitoringu, serwis edukacja.barycz.pl
	Liczba osób – odbiorców działań realizowanych z wykorzystaniem wyposażenia miejsc mających na celu szerzenie lokalnej kultury i dziedzictwa lokalnego w ramach grantu Działaj dla Doliny Baryczy	osoba	0	1000	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu; dane statystyczne- liczba mieszkańców miejscowości, w których zrealizowany był grant
	Liczba zainteresowanych wydarzeniami i korzystających ze strony www.dnikarpia.barycz.pl w ramach Dni Karpia w Dolinie Baryczy po każdej edycji w latach od 2017-2022	osoba	0	1000	Dane LGD, ilość wejść na stronę www.dnikarpia.pl po każdej z edycji
	Liczba osób korzystających z rozwiniętej infrastruktury rekreacyjnej, kulturalnej lub drogowej /Kod wskaźnika 1.13/	osoba	0	20000	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu. dane statystyczne - liczba mieszkańców miejscowości w których zrealizowana była operacja

	Liczba odbiorców działań realizowanych z wykorzystaniem wyposażenia miejsc w ramach grantów Ryba wpływa na ...w Dolinie Baryczy	osoba	0	1000	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu. dane statystyczne liczby mieszkańców miejscowości w których zrealizowana był grant			
	Liczba projektów współpracy skierowany do określonych grup odbiorców /Kod wskaźnika 3.4/	szt.	0	4	Sprawozdanie LGD. Listy uczestników			
2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszarów.	Liczba zarejestrowanych podmiotów realizujących program Edukacja dla Doliny Baryczy oraz użytkowników i kandydatów do znaku Dolina Baryczy Poleca na serwisach www.edukacja.barycz.pl i dbpoleca.barycz.pl w każdej edycji	szt.	0	100	Dane z serwisu www.edukacja.barycz.pl i dbpoleca.barycz.pl			
	Liczba osób korzystających z rozwiniętej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub drogowej /Kod wskaźnika 1.13	osoba	0	20000	LGD z monitoringu. dane statystyczne- liczba mieszkańców miejscowości, w których zrealizowana była operacja			
	Liczba projektów współpracy wykorzystujących lokalne zasoby /Kod wskaźnika 3.3/	szt.	0	2	Dane LGD, rejestr uczestników szkoleń, uczestnicy projektu współpracy			
	Liczba utworzonych miejsc pracy związanych z ofertą turystyczną świadczoną przez podmioty publiczne lub NGO	szt.	0	9	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu			
	Ilość wejść na strony poświęcone turystyce w Dolinie Baryczy, od roku 2016 rocznie	szt.	0	1000	Dane LGD, rejestr odwiedzin na stronach: kolorwyslakkarpia.barycz.pl, dnikarpia.barycz.pl, nasza.barycz.pl, dbpoleca.barycz.pl			
Przedsięwzięcia	Grupy docelowe	Sposób realizacji (konkurs, projekt grantowy, operacja własna, projekt współpracy, aktywizacja itp.)	Wskaźniki produktu					Źródło danych/sposób pomiaru
			Nazwa	Jednostka miary	Wartość		2015 r.	
		początek			końcówka	2015 r.		2013 r.
1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego								
1.1.1 Zachowanie potencjału obszaru	Osoby fizyczne lub prawne	Konkurs (1.1.1) (1 232 691,00 zł) I/2017, I/2018, II/2018, I/2019	Liczba operacji polegających na utrzymaniu miejsca pracy w podmiocie rybackim	szt.	0	6	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu.	

1.1.2	Osoby fizyczne lub prawne w łańcuchu dostaw produktów rybactwa.	Konkurs (1.1.2) (1 825 824,05 zł) I/2017, I/2018, II/2018, I/2020	Liczba operacji polegających na utrzymaniu lub utworzeniu miejsca pracy lub utworzeniu nowego przedsiębiorstwa w łańcuchu dostaw. /Wskaźnik liczba utworzonych miejsc pracy/ Liczba utrzymanych miejsc pracy/ Liczba utworzonych przedsiębiorstw/	szt.	0	11	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu.
1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości							
1.2.1	Osoby fizyczne lub prawne.	Konkurs (1.2.1) (2 669 342,44 zł) I/2017, I/2018, II/2018, I/2019, I/2020	Liczba operacji polegających na utrzymaniu lub utworzeniu miejsc pracy lub utworzeniu nowego przedsiębiorstwa w branży produktów lub usług lokalnych lub w branży niezwiązanej z podstawową działalnością rybacką podmiotu rybackiego /Wskaźnik liczba utworzonych miejsc pracy/ Liczba utrzymanych miejsc pracy/ Liczba utworzonych przedsiębiorstw/	szt.	0	10	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu
1.2.2	Rolnicy, osoby fizyczne,	Konkurs (1.2.2) Premia (1 000 000,00 zł) II/2016, II/2018, I/2020	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa w branży produktów lub usług lokalnych /Kod wskaźnika 1.1/	szt.	0	10	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu
	Przedsiębiorcy,	Konkurs (1.2.2) Rozwijanie działalności (2 800 000 zł) II/2016, I/2018, I/2019, II/2019	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa w branży produktów lub usług lokalnych /Kod wskaźnika 1.2/	szt.	0	13	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu
1.2.3	Osoby fizyczne,	Konkurs (1.2.3) Premia (1 700 000,00 zł) II/2016, I/2018, I/2020	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa /Kod wskaźnika 1.1/	szt.	0	16	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z

gospodarczej mieszkańców							monitoringu
	Przedsiębiorcy,	Konkurs (1.2.3) Rozwijanie (1 622 503 zł) II/2016, I/2018, I/2020	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa /Kod wskaźnika 1.2/	szt.	0	9	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu
2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.							
2.1.1 Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru.	NGO, mieszkańcy, JSFP	Projekt grantowy Edukacja dla Doliny Baryczy edycja I, I/2018 (129 560,00 zł) edycja II, II/2019 (190 440,00 zł) , II/2020 (150 0000 zł) edycja III	Liczba zadań (grantów) w zakresie wzmocnienia kapitału społecznego i specyfiki obszaru Edukacja dla Doliny Baryczy /Kod wskaźnika 2.1/	szt.	0	55	Sprawozdanie LGD, sprawozdania grantobiorców, raport ze strony edukacja barycz.pl
	Mieszkańcy, NGO.	Projekt współpracy Edukacja dla obszaru II/2020 kwota 10% w ramach środków na realizację projektów współpracy	Liczba projektów współpracy /Kod wskaźnika 3.2/	projekt	0	1	Sprawozdanie LGD.
2.1.2 Tworzenie przestrzeni do podnoszenia kompetencji i organizacji atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu	Mieszkańcy, NGO, JSFP	Konkurs (2.1.2) (1 845 500,32 zł) I/2017 118 771,63 zł I/2018	Liczba operacji obejmujących rozwój obiektów ogólnodostępnej, niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej, kulturalnej lub przebudowę lub budowę dróg publicznych /Kod wskaźnika 2.4,2.5/	szt.	0	6	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu
	NGO	Projekt grantowy Działaj dla Doliny Baryczy edycja I, I/2020 (257 666,11 zł) edycja II, I/2020	Liczba operacji (grantów) /Kod wskaźnika 2.10/	szt.	0	15	Sprawozdania beneficjentów, dane LGD z monitoringu

		(200 000 zł); edycja III, II/2020 (250 000), edycja IV, II/2020 (43 000)					
2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie w stanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.	LGD, Podmioty prawa publicznego,	Projekt grantowy Ryba wpływa na ...w Dolinie Baryczy I/2020 (150 000,00 zł) +150 000,00 zł), max 50 tys.	Liczba operacji (grantów) w zakresie społecznej integracji mieszkańców, zwiększenia zaangażowania w zarządzanie lokalnymi zasobami, promocję obszaru Ryba wpływa na ...w Dolinie Baryczy	szt.	0	6	Sprawozdanie LGD, sprawozdania grantobiorców
	LGD	Projekt współpracy w zakresie wspieranie dialogu społecznego i udziału lokalnych społeczności w badaniu zasobów rybołówstwa i zarządzaniu tymi zasobami. (216 000,00 zł), II/2017/ I/2021	Liczba projektów współpracy	szt.	0	2	Sprawozdanie LGD, umowa projektów współpracy
	LGD, rybacy, mieszkańcy.	Projekt własny Dni Karpia w Dolinie Baryczy. 6 edycji: I/2017, I/2018, I/2019, I/2020, I/2021, I/2022	Liczba edycji Dni Karpia w Dolinie Baryczy, związanych z promocją obszaru	szt.	10	16	Sprawozdanie LGD, rejestr edycji na stronie www.dnikarpia.barycz.pl.
2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru.							
2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy	Przedsiębiorcy, podmioty publiczne, mieszkańcy, turyści, LGD.	Projekty własne Zarządzanie markami Dolina Baryczy Poleca, Edukacja dla Doliny Baryczy 6 edycji: II/2017 x 2, II/2018, II/2019, II/2020, II/2021 6x 43 000,00-50 000zł	Liczba wspartych wydarzeń- edycji konkursu Dolina Baryczy Poleca i edycji programu Edukacja dla Doliny Baryczy. Kod. 2.12 liczba operacji ukierunkowanych na innowacje związanych z systemem Dolina Baryczy Poleca lub programem Edukacja dla Doliny Baryczy. /Kod wskaźnika 2.13/	Szt.	8	20	Sprawozdanie LGD, rejestr edycja na stronie www.dbpoleca.barycz.pl; www.edukacja.barycz.pl

		Projekt własny dot. Systemu Dolina Baryczy Poleca, Edukacja dla Doliny Baryczy II/2017 43 000,00 zł	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje związane z systemem Dolina Baryczy Poleca lub programem Edukacja dla Doliny Baryczy /Kod wskaźnika 2.13/	Szt.	0	1	Sprawozdanie LGD,
	Producenci usługodawcy, mieszkańcy turyści LGD,	Projekt współpracy Marka lokalna – szansą na promocję-obszaru. (220 000,00 zł) , I/2017, I/2018	Liczba projektów współpracy międzynarodowej	szt.	1	2	Sprawozdanie LGD Umowa współpracy
	Producenci usługodawcy, mieszkańcy turyści LGD,	Projekt współpracy Sieciowe produkty marką Doliny Baryczy (II/2020 z kwoty 10% na projekty współpracy	Liczba projektów współpracy	szt.	1	2	Sprawozdanie LGD Umowa współpracy
2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru	NGO, JSFP	(1 240 789,57zł) I/2017 237 743,00 zł II/2017 RAZEM 1 478 532,57	Liczba operacji polegających rozwoju obiektów ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub przebudowie lub budowie dróg publicznych /Kod wskaźnika 2.4 lub 2.5/	szt.	0	6	Sprawozdanie beneficjentów, dane LGD z monitoringu
			Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg publicznych. /Kod wskaźnika 1.12/	km	0	0,6	Sprawozdanie beneficjentów, dane LGD z monitoringu
	LGD,	Projekt własny Szlaki turystyczne wizytówką obszaru – aktywnie po Dolinie Baryczy. (42 027, 00 zł), II-2018	Długość wspartych ścieżek przyrodniczych lub szlaków turystycznych /Kod wskaźnika 2.8/	km	0	50	Sprawozdanie LGD
2.2.3 Wzmocnienie rybackie	Podmioty publiczne, NGO	Konkurs (2.2.3) – infrastruktura turystyczna, rekreacyjna	Liczba operacji związanych z udostępnieniem dziedzictwa	szt.	0	9	Sprawozdanie beneficjentów, dane

go potencja hu obszaru poprzez rozwoj infrastru ktury turystyc znej i rekreacy jnej.		(1 798 905,00 zł) I/2017 600 000,51 zł I/2018	kulturowego, turystycznego i rekreacyjnego w powiazaniu z powstaniem miejsca pracy				LGD z monitoringu
	Podmioty publiczne	Konkurs (2.2.3) - (1 857 237,00zł) I/2017	Liczba operacji związanych z udostępnieniem oferty turystycznej obszaru, dziedzictwa kulturowego, i rekreacyjnego	szt.	0	8	Sprawozdan ia beneficjentó w, dane LGD z monitoringu
	LGD.	Projekt własny Szlaki turystyczne wizytówką obszaru – aktywnie po Dolinie Baryczy. (50 000 zł), II- 2020	Liczba operacji własnych	Szt.	0	1	Sprawozdan ie LGD
EFROW / PROW	12 320 000 zł	Cel 1	7 122 503,00 zł	Cel 2	5 197 497,00 zł		
EFM/PO RYBY	10 800 000 zł	Cel 1	5 727 857,49 zł	Cel 2	5 072 142,51 zł		
Suma	23 120 000 zł	Suma cel 1	12 850 360,49 zł	Suma cel 2	10 269 639,51 zł		

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2016-09-08, Aktualizacja 09.2017, Aktualizacja 12.2017, Aktualizacja 03.2018, Aktualizacja 10.2018, Aktualizacja 03.2020, Aktualizacja 07.2020

VI. SPOSÓB WYBORU I OCENY OPERACJI ORAZ SPOSÓB USTANAWIANIA KRYTERIÓW WYBORU.

1. Formy wsparcia operacji w ramach LSR.

W ramach Lokalnej Strategii Rozwoju będą realizowane operacje indywidualne za pośrednictwem wniosków składanych przez beneficjentów innych niż LGD, a następnie wybieranych przez organ decyzyjny i przekazywane do samorządu województwa. Dodatkowo LGD planuje realizować projekty grantowe, projekty własne oraz projekty współpracy, w tym dwa międzynarodowe.

Tabela 30 *Formy wsparcia w ramach przedsięwzięć.*

Cel ogólny	Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy, służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.		Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.	
Cel szczegółowy	1.1 Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.	1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości	2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.	2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru.
Przedsięwzięcie	1.1.1 Zachowanie rybackiego potencjału obszaru.	1.2.1 Wsparcie rybackiego charakteru obszaru.	2.1.1 Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru.	2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy.
Formy wsparcia	<i>Konkurs,</i>	<i>Konkurs</i>	<i>Grant: Edukacja dla Doliny Baryczy, Projekt współpracy</i>	<i>Projekt współpracy, Projekt własny (6 edycji).</i>
Przedsięwzięcie	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przyczyniających się do zachowania specyfiki obszaru.	2.1.2 Tworzenie przestrzeni do podnoszenia kompetencji i organizacji atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.
Formy wsparcia	<i>Konkurs</i>	<i>Konkurs</i>	<i>Konkurs NGO, Grant: Działaj dla Doliny Baryczy,</i>	<i>Konkurs – turystyka (NGO), Projekt własny</i>
Przedsięwzięcie		1.2.3 Wsparcie aktywności gospodarczej mieszkańców.	2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.	2.2.3 Wzmocnienie rybackiego potencjału obszaru poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.
Formy wsparcia		<i>Konkurs</i>	<i>Grant: Ryba wpływa na ... w Dolinie Baryczy Projekty własne – 6 edycji Projekt współpracy</i>	<i>Konkurs - turystyka (NGO/Publiczne) Projekt własny –</i>

Tabela 31 Opis operacji własnych i projektów grantowych.

Cel szczegółowy	Przedsięwzięcie	Opis operacji własnych	Opis projektów grantowych
Cel ogólny: 1.Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.			
W ramach celu pierwszego nie przewiduje się operacji własnych ani projektów grantowych.			
Cel główny 2. Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.			
2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.	2.1.1 Tworzenie przestrzeni do pobudzenia potencjału społecznego i poprawy jakości życia.		Edukacja dla Doliny Baryczy - celem grantów jest wzrost świadomości i wiedzy mieszkańców, związanej ze specyfiką obszaru: 1) wsparcie NGO działających na rzecz edukacji- zwiększenie dostępu do oferty edukacji pozaszkolnej na obszarze; 2) wsparcie NGO, podmiotów edukacyjnych, tworzących ofertę sieciujących działań (konkursów, przeglądów, festiwali); 3) wsparcie aktywnych mieszkańców w zakresie promocji indywidualnych inicjatyw i dobrych praktyk edukacyjnych (nauczyciele, edukatorzy, pasjonaci) - pomoc edukacyjna.
2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.	2.1.2 Wsparcie na rzecz podnoszenia kompetencji i organizacji atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.		Działaj dla Doliny Baryczy - wsparcie na rzecz włączenia społeczności lokalnej w aktywne działania na rzecz zachowania specyfiki obszaru, w tym współpracę NGO z bibliotekami i ośrodkami kultury, świetlicami wiejskimi, JSFP w zakresie: 1) kulturowego i historycznego dziedzictwa obszaru, 2) przyrodniczego i turystycznego potencjału i aktywnych form spędzania czasu.
	2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.	Dni Karpia w Dolinie Baryczy – projekt własny coroczny (6 edycji) - koordynacja i promocja partnerskiego cyklu wydarzeń promujących obszar, współfinansowany przez podmioty lokalne.	Ryba wpływa na ... w Dolinie Baryczy –wsparcie na rzecz organizacji przestrzeni edukacji w zakresie przedsiębiorczości przeciwdziałania zmianom klimatu, specyfiki obszaru realizowane przez podmioty publiczne. Zakres tematyczny

			grantów obejmował będzie działania inwestycyjne.
2.2 Kompleksowa i atrakcyjna oferta obszaru	2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy.	Zaangażowanie społeczności lokalnej w zarządzanie markami lokalnymi -Dolina Baryczy Poleca – promocja działań, administrowanie Znakiem, organizacja konkursów, Kapituła Znaku DBP, wizyty - sieciowanie oferty - pakiety turystyczne - szlak kulinarny, Społeczna Rada na rzecz Edukacji dla Doliny Baryczy – organizacja pracy, promocja działań, sieciowanie i monitoring oferty edukacyjnej (6 edycji).	
	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.	Szlaki turystyczne wizytówką Doliny Baryczy, wsparcie sieciowych produktów	
	2.2.3 Wzmocnienie rybackiego potencjału obszaru poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej.	Wodne atrakcje turystyczne wizytówką Doliny Baryczy – wsparcie sieciowych produktów	

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2015-11-30, , aktualizacja 09.2017, Aktualizacja 10.2018, Aktualizacja 03.2020

Szczegółowy zakres projektów oraz realizowanych przez nich celów i przedsięwzięć LSR, wielkość środków na nie przeznaczonych zostały opisane w rozdziale V niniejszej Strategii.

2. Cel tworzenia procedur.

Celem tworzenia procedur jest zapewnienie transparentności wyboru i oceny operacji, przy zachowaniu quorum i parytetów, zgodnie z którymi żadna grupa interesów, w tym instytucje publiczne, nie może mieć przy podejmowaniu decyzji więcej niż 49 % głosów.

Przedmiotem jest stworzenie sprawnych mechanizmów oceny oraz określenie niedyskryminujących i przejrzystych zasad wyboru oraz obiektywnych kryteriów wyboru operacji, które pozwalają uniknąć konfliktu interesów i umożliwiają wybór operacji w drodze pisemnej procedury, zgodnej z obowiązującymi przepisami prawa i wykorzystującymi doświadczenia wyniesione z poprzedniego okresu funkcjonowania Rady i Komitetu w ramach PROW 2007-2013 i PO RYBY 2007-2013.

Opracowane zostały procedury w zakresie:

- przeprowadzania naborów wniosków i wyboru operacji przez Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”, z wyłączeniem realizacji projektów grantowych i operacji własnych LGD,
- realizacji przez Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” projektów grantowych, w tym dokonywania wyboru grantobiorców,
- wyboru operacji własnych LGD przez Stowarzyszenie LGD „Partnerstwo dla Doliny Baryczy”

3. Zakres procedur.

Przyjęte procedury wyboru operacji zakładają, w szczególności:

- sposób organizacji naborów (tryb ogłaszania, czas trwania, miejsce składania wniosków),
- wybór operacji przez Radę, której skład odpowiada wymogom trójsektorowości,
- zastosowanie mechanizmów gwarantujących utrzymanie zasady paritetów przy wyborze operacji dotyczących sektora publicznego i pojedynczych grup interesu, w tym celu wprowadzono rejestr interesów członków organu decyzyjnego, przewidziano regulacje zapewniające zachowanie paritetu sektorowego,
- zapewnienia, że wyniki oceny i wyboru operacji przez Radę będą podawane do publicznej wiadomości po zakończeniu pracy Rady wraz z protokołami, w których będą zawarte informacje o ewentualnych wyłączeniach z procesu decyzyjnego ze wskazaniem, których wniosków dotyczy,
- zastosowanie mechanizmów gwarantujących wyłączenie członków Rady z oceny operacji w przypadku wystąpienia ich powiązań lub konfliktu interesów z wnioskodawcą, zarówno na wniosek członka Rady, jak i, z uzasadnionych przyczyn, na wniosek Przewodniczącego Rady,
- stosowanie transparentnych, obiektywnych, jasnych i nie zmienianych w trakcie naboru kryteriów ocen wniosków,
- określenie szczegółowego sposobu informowania o wynikach oceny i możliwości wniesienia protestu/odwołania, zapewniającego możliwość skutecznego odwołania się od decyzji Rady (m.in. warunki, sposób, termin).
- Wprowadzono zasady ustalania przez Radę kwot wsparcia poszczególnych operacji,
- przewidziano, wskazano i opisano sposób udostępniania procedur do wiadomości publicznej (wszystkie informacje będą na bieżąco zamieszczane na stronie LGD www.nasza.barycz.pl),
- szczegółowo określono zasady podejmowania decyzji w sprawie wyboru operacji (opisano: ocenę wniosków, w tym za pomocą elektronicznej aplikacji, dokumentowanie oceny, określono wzory dokumentów m.in. deklaracji bezstronności, pism, uchwał, kart oceny),
- szczegółowo określono zakres zadań Zarządu i Biura w procesie podejmowania decyzji, w tym w ramach wyboru projektów własnych i grantowych,
- określono że, wsparcie na operacje własne LGD może być udzielone LGD, pod warunkiem że nikt inny uprawniony do wsparcia, nie zgłosił zamiaru realizacji takiej operacji, opisano sposób postępowania i wyboru operacji własnych,
- określono zasady zawierania umów, monitoringu, sprawozdawczości i rozliczenia projektu grantowego,
- opisano działania zmierzające do odzyskania od grantobiorcy kwoty nienależnie wypłaconego lub wykorzystanego grantu.

Procedury wyboru są zgodne z obowiązującymi przepisami dla RLKS, są niedyskryminujące i przejrzyste. Przewidują prowadzenie rejestru interesów członków organu decyzyjnego, pozwalającego na identyfikację charakteru powiązań z wnioskodawcami. Określają sposób i zasady postępowania Rady na wszystkich etapach oceny zgodności operacji z LSR, PROW 2014-2020 i PO RiM 2014-2020 oraz ustalania list operacji wybranych, w tym rozstrzygnięcia o miejscu na liście gdy kilka operacji otrzymało jednakową liczbę punktów oraz w przypadku rozbieżnych ocen w ramach kryteriów.

Przewidziano, że Przewodniczący Rady będzie czuwał nad poprawnością przeprowadzenia oceny, oraz że będzie go wspierał Sekretarz posiedzenia, Biuro i Zarząd, a w razie potrzeby eksperci zewnętrzni.

4. Formułowanie kryteriów wyboru

Podczas przygotowywania rozwiązań formalnych zwrócono szczególną uwagę na przepisy obowiązujące dla RLKS, oraz zostały dopasowane do specyfiki obszaru objętego LSR. Przyjęte kryteria zostały skonstruowane w taki sposób, aby umożliwić sprawny wybór operacji w oparciu o ustalenia poczynione podczas definiowania problemów, celów, wskaźników, przedsięwzięć. Istotnym elementem formułowania kryteriów były potrzeby i problemy zdefiniowane w diagnozie i analizie SWOT oraz doświadczenia z pracy Rady i Komitetu oraz uwagi z konsultacji.

Kryteria mają charakter oceny punktowej, określają maksymalną ilość punktów. Ich zadaniem jest zweryfikowanie, czy wniosek wpisuje się w zakres tematyczny operacji i jest zgodny z zakresem interwencji

przewidzianych w LSR oraz obowiązujących przepisów. Kryteria te dotyczą zagadnień związanych z adekwatnością zgłaszanych operacji.

Wnioski które przeszły ocenę formalną będą oceniane pod kątem spójności z Lokalną Strategią Rozwoju, celami oraz wskaźnikami produktów i rezultatów. Następnie poddawane będą ocenie punktowej.

Kryteria wyboru są ustalone zgodnie z wymogami określonymi w przepisach, posiadają metodologię, są mierzalne - posiadają szczegółowy opis wskazujący wymagania i wyjaśniający sposób oceny, który nie budzi wątpliwości interpretacyjnych. Zatem posiadają dodatkowe definicje i opisy a sposób przyznawania wag nie budzi wątpliwości.

Opracowane przez Zarząd poddane szerokiej konsultacji, przyjęte kryteria wyboru operacji promują m.in. innowacyjność, tworzenie miejsc pracy, większe od wymaganego zaangażowanie wkładu własnego wnioskodawcy, wpływ operacji na poprawę stanu środowiska, udział w szkoleniach, wsparcie systemu dolina Baryczy Poleca, analizę potrzeb, doświadczenie, promocję obszaru, powiązanie z innymi projektami, wsparcie regionalnej oferty edukacyjnej, w tym udział w Programie Edukacja dla Doliny Baryczy oraz realizację kryteriów zgodności z LSR tj. realizację celów i wskaźników LSR.

- Jako kryterium przekrojowe ujęto **innowacyjność**, która odnosi się do nowych lub ulepszonych produktów, procesów (technologii), lub marketingu. Zaplanowane działania i /lub koszty przyczynią się do wprowadzenia innowacji w zakresie wykorzystania zasobów lub innowacji produktowej lub procesowej - nowego lub znacząco ulepszanego rozwiązania w odniesieniu do **produktu** (towaru lub usługi), **procesu**, w tym **marketingu**.
  - innowacja produktowa - wprowadzenie na rynek nowego na lokalnym rynku Doliny Baryczy towaru lub usługi lub znaczące ulepszenie oferowanych uprzednio towarów i usług;
  - innowacja procesowa - wprowadzenie do praktyki nowych lub znacząco ulepszonych metod produkcji lub dostawy;
  - innowacja marketingowa - zastosowanie nowej metody marketingowej, obejmującej znaczące zmiany w wyglądzie produktu, jego opakowaniu, pozycjonowaniu, promocji, polityce cenowej lub modelu biznesowym, wynikającej z nowej strategii marketingowej przedsiębiorstwa.
- Punkty przyznawane są poza tym dla **operacji zwiększających atrakcyjność turystyczną obszaru**, wykorzystujących jego lokalne walory oraz dla operacji realizowanych w miejscowościach zamieszkałych przez mniej **niż 5 tys. mieszkańców**.
- **Premie** uzyskać mogą beneficjenci z grupy **defaworyzowanej** lub zatrudniający osoby z grupy defaworyzowanej, użytkownicy znaku DBP oraz osoby planujące działalność gospodarczą we współpracy z samorządami lokalnymi. Premie mają odzwierciedlenie w kryteriach wyboru.
- Punkty przyznawane są dla operacji realizowanych w miejscowościach zamieszkałych przez mniej **niż 5 tys. mieszkańców** oraz operacji mających **pozytywny wpływ na sektor rybacki**.
- Premiowane będą operacje **tworzące więcej niż zakładane w budżecie LSR** (szczegółowe informacje w rozdziale VIII budżet) mająca pracy w ramach operacji w stosunku do maksymalnego limitu środków na beneficjenta.

Zmiany kryteriów wyboru operacji może wynikać m.in. z dokonanych przez LGD działań monitorujących i ewaluacyjnych. Zasady ustalania lub zmiany kryteriów są przejrzyste. W Regulaminie Rady opisano procedurę aktualizacji kryteriów wyboru operacji. Przewodniczący Rady występuje do Zarządu z wnioskiem o zainicjowanie działań zmierzających do zmiany procedur, kryteriów oceny operacji albo kryteriów oceny grantobiorców lub innych dokumentów dotyczących funkcjonowania Rady, których stosowanie rodzi problemy lub wątpliwości Członków Rady. Z inicjatywą zmian w lokalnych kryteriach wyboru może wystąpić: grupa minimum 3 członków Rady, Zarząd, Komisja Rewizyjna lub grupa minimum 10 członków zwyczajnych lub mieszkańców obszaru LSR, w tym rybaków.

Zasady tworzenia i zmiany kryteriów będą konsultowane ze społecznością lokalną, w tym również z przedstawicielami sektora rybackiego. Po konsultacjach oraz opinii Rady, Zarząd przyjmuje zmiany w kryteriach, z zastrzeżeniem, że w ramach danego naboru wniosków stosowane są te same kryteria wyboru operacji w całym procesie wyboru.

Szczegółowe kryteria wyboru operacji stanowią załączniki do „Procedur wyboru i oceny operacji”. Załączniki te określa również powiązanie kryteriów z diagnozą oraz powiązanie kryteriów z wskaźnikami produktu i rezultatu. Określają one również maksymalne i minimalne ilości punktów jakie należy uzyskać w ramach określonych przedsięwzięć, by operacja mogła uzyskać dofinansowanie.

VII. PLAN DZIAŁANIA

Tabela 32 Plan działania.

CEL OGÓLNY	Lata	2016-2018			2019-2021			2022 -2023			RAZEM 2016-2023		Program	Podziałanie Rodzaj operacji		
		Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie w PLN				
1. Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy służący zachowaniu specyfiki i polepszeniu jakości życia																
Cel szczegółowy 1 Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy, służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.																
1.1.1 Zachowanie rybackiego potencjału obszaru	Liczba operacji polegających na utrzymaniu miejsca pracy w podmiocie rybackim	Sztuk	4	67%	758 512 zł	Sztuk	2	100%	474 179 zł	Sztuk	0	0%	0 zł	6	1 232 691 zł	Realizacja LSR/ Konkurs
	1.1.2 Poprawa potencjału rybackich przedsiębiorstw	Liczba operacji polegających na utrzymaniu lub utworzeniu miejsca pracy lub utworzenie nowego przedsiębiorstwa	Sztuk	3	27%	524 024 zł	Sztuk	8	100%	1 301 800,05 zł	Sztuk	0	0%	0 zł	11	1 825 824,05 zł

twa w łańcuchu dostaw																						
Razem cel szczegółowy 1.1		1 282 536,00 zł	60%	1 216 686 zł	Sztuk	6	Sztuk	4	100%	1 452 656,44 zł	Sztuk	0	0%	0 zł	10	2 669 342,44 zł		0 zł	3 058 515,05 zł			Realizacja LSR/ Konkurs
Cel szczegółowy 1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości																						
1.2.1 Wsparcie rybackiego charakteru obszaru	Liczba operacji polegających na utrzymaniu lub utworzeniu miejsc pracy lub utworzeniu nowego przedsiębiorstwa w branży produktów lub usług lokalnych lub w branży niezwiązanej z podstawową działalnością rybacką podmiotu rybckiego																					
produkty lokalnych, przyczyniających się do	Liczba operacji polegających na	3	30%	300 000 zł	Sztuk	3	Sztuk	5	50%	500 000 zł	Sztuk	2	100%	200 000 zł	10	1 000 000 zł						Realizacja LSR/ Konkurs

1.2.3 Wsparcie aktywności gospodarczej mieszkańców	utworzeniu nowego przedsiębiorstwa w branży produktów i usług lokalnych	5	38%	539 122 zł	Sztuk	8	100%	2 260 878 zł	sztuk	0	0%	0 zł	13	2 800 000 zł	PROW	Realizacja LSR/ Konkurs
	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa w branży produktów i usług lokalnych															
	Liczba operacji polegających na utworzeniu nowego przedsiębiorstwa	5	31%	500 000 zł	Sztuk	7	44%	800 000 zł	sztuk	4	100%	400 000 zł	16	1 700 000 zł	PROW	Realizacja LSR/ Konkurs
	Liczba operacji polegających na rozwoju istniejącego przedsiębiorstwa	5	56%	599 956 zł	Sztuk	4	100%	1 022 547 zł	sztuk	0	0%	0 zł	9	1 622 503 zł	PROW	Realizacja LSR/ Konkurs
Razem cel szczegółowy 1.2.				3 155 764,00 zł				6 036 081,44 zł				600 000,00 zł		9 791 845,44 zł		

Razem cel ogólny 1		4 438 300,00 zł		7 812 060,49 zł		600 000,00 zł		12 850 360,49 zł		Program		Poddziała nie/zap res Program		
CEL OGÓLNY		2016-2018		2019-2021		2022 -2023		RAZEM 2016-2023		Program		Poddziała nie/zap res Program		
2.	Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Wartość z jednostką miary	% realizacji wskaźnika narastająco	Planowane wsparcie w PLN	Razem wartość wskaźników	Razem planowane wsparcie w PLN	Program	Poddziała nie/zap res Program
2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.														
2.1.1	Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru	Liczba zadań (grantów) w zakresie wzmocnienia kapitału społecznego i specyfiki obszaru Edukacja dla Doliny Baryczy	0 sztuk	0%	0 zł	40 sztuk	73%	320 000 zł	15 sztuk	100%	150 000 zł	470 000 zł	PROW	Operacje grantowe
2.1.1	Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru	Liczba projektów współpracy	0 sztuk	0%	0 zł	1 sztuk	100%	300 000 zł	0 sztuk	0%	0 zł	300 000 zł	PROW	Projekt współpracy
2.1.2	Tworzenie przestrzeni do spędzania wolnego czasu organizacji atrakcyjnych form podnoszenia kompetencji i wzmocnienia potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru	Liczba operacji obejmujących rozwój obiektów ogólnodostępnych, niekomercyjne i infrastruktury rekreacyjnej, kulturalnej lub	6 sztuk	100%	1 964 271,32 zł	0 sztuk	0%	0 zł	0 sztuk	0%	0 zł	1 964 271,32 zł	PROW	Realizacja LSR/ Konkurs

Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.	2.1.3															
	przebudowę lub budowę dróg publicznych	0	0%	0 zł	Sztuk	5	34%	257 666,11 zł	sztuk	10	100%	493 000 zł	15	750 666,11 zł	PROW	Operacja grantowe
		0	0%	0 zł	Sztuk	3	50%	150 000 zł	sztuk	3	100%	150 000 zł	6	300 000 zł	RiM	Operacja grantowe
Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.	Liczba operacji (grantów) w zakresie społecznej integracji mieszkańców, zwiększenia zaangażowania w zarządzanie lokalnymi zasobami, promocję obszaru Ryba wpływa na ...w Dolinie Baryczy	1	50%	15 309 zł	sztuk	0	0%	0	sztuk	2	100%	200 691 zł	3	216 000 zł	RiM	Projekt współpracy
	Liczba edycji Dni Karpia w Dolinie Baryczy, związanych z promocją obszaru	2	33%	90 000 zł	Sztuk	3	83%	141 648,33 zł	sztuk	1	100%	45 000 zł	6	276 648,33 zł	RiM	Operacje własne
Razem cel szczegółowy 2.1	2 069 580,32 zł		1 169 314,44 zł		1 038 691,00 zł		4 277 585,76 zł									

Cel szczegółowy 2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru.																
2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy	Liczba wspartych wydarzeń-edycji konkursu Dolina Baryczy Poleca i edycji programu Edukacja dla Doliny Baryczy	4 sztuk	33%	43 000 zł	sztuk	6	83%	143 000 zł	sztuk	2	100%	43 000 zł	12	229 000 zł	PROW	Operacje własne
	Liczba operacji ukierunkowanych na innowacje związane z systemem Dolina Baryczy Poleca lub programem Edukacja dla Doliny Baryczy	1 sztuk	100%	43 000 zł	sztuk	0	0%	0 zł	sztuk	0	0%	0 zł	1	43 000 zł	PROW	Operacje własne
	Liczba projektów współpracy międzynarodowej	1 sztuk	100%	220 000 zł	sztuk	0	0%	0 zł	sztuk	0	0%	0 zł	1	220 000 zł	PROW	Projekt współpracy
	Liczba projektów współpracy	0 sztuk	0%	0 zł	sztuk	1	100%	690 000 zł	sztuk	0	0%	0 zł	1	690 000 zł	PROW	Projekt współpracy

2.2.2	Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfika obszaru	Liczba operacji polegających na rozwoju obiektów ogólnodostępnej, niekomercyjnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej lub przebudowie lub budowie dróg publicznych	sztuk	6	100%	980 336,74 zł	sztuk	0	0%	0 zł	0%	0 zł	6	980 336,74 zł	PROW	Realizacja LSR/ Konkurs
	Długość wybudowanych lub przebudowanych dróg publicznych	km	0	100%	498 195,83 zł	km	0	0%	0 zł	0 zł	0%	0 zł	0,6	498 195,83 zł	PROW	Realizacja LSR/ Konkurs
	Długość wspartych ścieżek przyrodniczych lub szlaków turystycznych	km	0	0%	0 zł	km	50	100%	42 027 zł	42 027 zł	0%	0 zł	50	42 027 zł	PROW	Operacje własne
rybackiego	potencjału obszaru infrastruktury	Liczba operacji związanych z udostępnieniem	sztuk	9	100%	2 372 257,18 zł	sztuk	0	0%	0 zł	0%	0 zł	9	2 372 257,18 zł	RIM	Realizacja LSR/ Konkurs

em dziedzictwa kulturowego, turystycznego o i rekreacyjnego o w powiązaniu z powstaniem miejsca pracy	8	100%	1 857 237,00 zł	sztuk	0	0%	0	0 zł	0%	0 zł	8	1 857 237,00 zł	RiM	Realizacja LSR/ Konkurs
Liczba operacji związanych z udostępnienie m oferty turystycznej obszaru, dziedzictwa kulturowego i rekreacyjnego	0	0%	0 zł	sztuk	1	100%	50 000 zł	0 zł	0%	0 zł	1	50 000 zł	RiM	Operacje własne
Razem cel szczegółowy 2.2			6 014 026,75 zł				925 027,00 zł	43 000 zł				6 982 053,75 zł		
Razem cel ogólny 2			8 083 607,07 zł				2 094 341,44 zł					11 259 639,51 zł		
Razem LSR			11 541 570,33 zł				9 906 401,93 zł					24 110 000 zł		

Źródło: Opracowanie własne LGD, 2016-09-08, Aktualizacja 09.2017, Aktualizacja 12.2017, Aktualizacja 03.2018, Aktualizacja 03.2020, Aktualizacja 07.2020

VIII. BUDŻET LSR

W ramach programowania LSR określono planowany budżet na poszczególne zakresy wsparcia tj. **realizację LSR, współpracę oraz koszty bieżące wraz z kosztami aktywizacji.**

Zaplanowano finansowanie kosztów bieżących i aktywizacji w ramach funduszu wiodącego ze środków EFROW ze względu na ryczałtową możliwość rozliczenia. Zgodnie z informacją zawartą w odpowiedziach do pytań dot. konkursu, zrezygnowano z podzielenia budżetu na koszty bieżące i aktywizację ze względu na planowanie w ramach kosztów bieżących, związanych z funkcjonowaniem biura i zatrudnieniem pracowników, realizację działań aktywizacyjnych w ramach zakresu obowiązków pracowników. Szczegółowy zakres podejmowanych działań aktywizujących wraz z planowanymi zadaniami, określa plan komunikacji.

Budżet został zaplanowany z uwzględnieniem doświadczenia LGD z wdrażaniu LSR i LSROR 2007-2013, rosnącego z konkursu na konkurs zainteresowania przedsiębiorców i mieszkańców, a także gotowością do realizacji operacji.

W planowaniu budżetu wykorzystano wnioski z fiszek projektowych stanowiących bank lokalnych projektów oraz wnioski ze spotkań konsultacyjnych oraz dni otwartych. W szczególności poddane zostały analizie potrzeby i zakres wsparcia dla przedsiębiorców i podmiotów rybackich.

W ramach wyliczenie wysokości kosztów utworzenia miejsca pracy uwzględniona została średnia wartość wsparcia, która została policzona głównie na podstawie projektów zrealizowanych w gospodarstwach rybackich w ramach PO Ryby 2007 -2013 lub utworzenia miejsc pracy w ramach PROW 2007-2013.

Tabela 33 *Wyliczenie średniej wartości dofinansowania do utworzonego miejsca pracy w ramach środków PROW i PO RYBY (2007 – 2013).*

Średnia wartość miejsca pracy (umowa o pracę) PROW + PO RYBY	130 143,81 zł	Suma wartości projektów tworzących miejsca pracy na umowę o pracę podzielona przez ilość tych miejsc pracy ze sprawozdań 12 233 518,48 zł wartość miejsc pracy / 94 miejsca pracy
Średnia wartość miejsca pracy z fiszek projektowych (bank lokalnych pomysłów)	261 686,75 zł	Suma wartości całkowitych projektu podanych w fiszce podzielona przez planowaną liczbę miejsc pracy.
Wartość szacunkowa zidentyfikowanych pomysłów na projekty, generujące miejsca pracy.	36 937 000,00 zł	Liczba fiszek: 118

Źródło: Opracowanie własne LGD na podstawie monitoringu wdrażania LSR/ LSROR oraz banku lokalnych pomysłów, 2015-12-10.

Zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu¹³ wartość wsparcia samozatrudnienia w ramach PROW 20014-2020 została ustalona w wysokości maksymalnej kwoty do 100 tys. zł.

Analogicznie ustalono wartość wsparcia tworzenia miejsc pracy w ramach rozwijania działalności określona została w wysokości 120 tys. zł na miejsce pracy jako kwota nieznacznie niższa od średniej wartości kosztów utworzenia miejsca pracy w poprzednim okresie programowania. Ze względu na trudny do przewidzenia charakter operacji LGD przewiduje premiowanie operacji, które zakładają utworzenie więcej niż jednego miejsca pracy w ramach limitu środków.

Zaplanowanie, jako bazowej, niższej kwoty wiąże się z planowanym wsparciem na poziomie 50 % (wsparcie bez premii), a tym samym koniecznością posiadania odpowiednio dużych środków własnych. Planowanie interwencji na poziomie 50 % wymuszone zostało określeniem takiego poziomu wsparcie w ramach PO RiM i dbałością LGD o zachowanie porównywalnych warunków między programami.

¹³ Rozporządzenie MRiRW z dnia 24 września 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014-2020.

Ze względu na brak, do czasu zakończenia konkursu na wybór LSR, ostatecznych rozwiązań związanych z planowaniem interwencji w ramach PO RiM 2014- 2020, w planowaniu budżetu uwzględniono maksymalne wartości dla wsparcia utrzymania miejsca pracy w rybactwie określone w wytycznych¹⁴ w wysokości 200 tys. zł przy dofinansowaniu w wysokości 50 % oraz kwot 100 tys. zł lub 200 tys. zł dla samozatrudnienia lub rozwijania istniejących miejsc pracy. Brak możliwości ustalenia premii oraz regulacji wysokości wsparcia w ramach PO RiM dyskryminuje środowisko rybackie, które jest wykluczone w ramach znacznie korzystniejszego wsparcia PROW 2007 – 2014.

Aktualizacja LSR z lutego 2017 (02.2017) wynika z wejście w życie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej 1 z dnia 6 września 2016 r. (RiM), dotyczy dostosowania do zapisów wraz z uwzględnieniem maksymalnej kwoty wsparcia dla beneficjenta do 300 tys. zł w ramach celu oraz aktualizacji zakresu przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji z w ramach środków PO RiM do celów wynikających z w/w Rozp. co umożliwi monitorowanie wykorzystania środków.

W związku z tym, że w ramach wdrażania LSR zidentyfikowano potrzebę realizacji działań przez podmioty publiczne i NGO, wsparcia inwestycji niedochodowych tworzących ofertę turystyczną lub edukacyjną wraz z miejscami pracy - niezbędnymi do obsługi powstającej oferty, wartość utworzenia miejsc pracy została zaplanowana jako maksymalna wartość dofinansowania tj. 300 tys. zł

Tabela 34 Szacowana ilość i wartość wsparcia miejsc pracy, % udział w budżecie z podziałem na źródło finansowania.

Fundusz	Zakres	Ilość	Wartość	Zakres	Ilość	Wartość	Łączna ilość	Kwota	% udział w środkach funduszu
EFROW (19.2)	Nowe	28	2 700 000 zł	Rozwijane	32	4 422 503,00 zł	60	7 122 503,00 zł	57,81 %
EFMR				Wsparte tworzone lub nowe przedsiębiorstwa -sektor gospodarczy	27	5 727 857,49 zł	36 ----- 8 100 114,67 zł		53,04 %
				Rozwijane lub tworzone -sektor publiczny, NGO	9	2 372 257,18 zł			22,21 %
Łącznie LSR		28			68		96	15 222 617,67 zł	65,84 %

Źródło: Opracowanie własne, aktualizacja 09.2017, aktualizacja 12.2018, aktualizacja 03.2018, aktualizacja 03.2020

Uwzględniając duży potencjał zakresu wsparcia organizacji pozarządowych oraz dobre doświadczenia w realizacji na obszarze zadań inwestycyjnych finansowanych za pośrednictwem LGD z PROW lub PO RYBY 2007 – 2013, partnerzy publiczni zdecydowali powierzyć zadania i w partnerski sposób wspierać inwestycje w infrastrukturę turystyczną, społeczną przez organizacje pozarządowe, dlatego nie zaplanowano w budżecie PROW 2014 – 2020 udziału środków publicznych pochodzących z samorządów lokalnych.

Kwoty wsparcia finansowego zaplanowane w budżecie LSR uwzględniają kwotę wsparcia nieprzekraczającą kwoty na LSR określonych w załączniku nr 6 do Regulaminu konkursu, Sposób ustalania wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR.

¹⁴ Projektowane rozwiązania dotyczące warunków i trybu przyznawania pomocy w ramach priorytetu 4 z dn. 22.10.2015

- Maksymalna kwota środków przewidziane na poddziałanie 19.2 PROW w odniesieniu do LSR dla LGD planującej interwencje na obszarze zamieszkałym przez mniej niż 100 tys. mieszkańców, wynosi 12 100 000 zł,
- Z uwagi na podział środków na województwa i dostępną w ramach PO RiM 2014 -2020 kwotę niższą niż kwota planowana dla LGD wykazującej dużą zależność od rybactwa (III próg wsparcia), LGD początkowo zaplanowała wykorzystanie **całej dostępnej kwoty 12 000 000 zł** na realizację LSR. Biorąc przy tym pod uwagę zidentyfikowane potrzeby rybactwa oraz potrzeby i plany innych sektorów wpływających na zachowanie rybackiego obszaru. Jednak w drodze korekty budżetu na podstawie wezwania do usunięcia braków, wnioskowana kwota została pomniejszona do limitu 2700 000 euro tj 10 800 000 zł¹⁵
- LGD zaplanowała wykorzystanie maksymalnej kwoty 2% budżetów w ramach (19.3) PROW i PO RiM tj. odpowiednio 220 tys. zł i 2160 tys. zł na realizację **projektów współpracy**, jednak gdy będzie taka możliwość LGD będzie wnioskowała o podniesienie progu do 5 %, zwiększając odpowiednio budżety planowanych projektów. Ze względu na wyodrębnienie budżetu na projekty współpracy w ramach PROW na poziomie krajowym kwota 220 tys zł została zaplanowane ponad kwotę przewidzianą dla działania (19.2). Kwota na projekty współpracy w ramach PO RiM została zaplanowane w ramach kwoty przypadającej na województwo.
- LGD w związku ze zidentyfikowaną w badaniach potrzebą kontynuacji działań własnych zaplanowała **operacje własne** do wysokości maksymalnej kwoty przeznaczanej dla NGO tj. 300 tys. zł. w ramach programów. LGD przewiduje w ramach operacji własnych większy udział środków własnych niż wynikający z przepisów dotyczących poszczególnych programów. W kryteriach wyboru operacji preferowane są operacje, w których deklarowany wkład własny jest większy od minimalnego wkładu wymaganego w LSR o co najmniej 10 punktów procentowych – 3 pkt, o co najmniej 5 punktów procentowych – 2 pkt, o co najmniej 3 punktów procentowych – 1 pkt.
- LGD wykorzystując doświadczenia, gotowość i zaangażowanie NGO wynikające z realizacji programu Działaj Lokalnie, zaplanowała trzy rodzaje **projektów grantowych**, realizowanych każdy w dwóch edycjach. Planowana kwota wsparcia w ramach budżetu PROW wynosi 620 tys. zł, a w ramach PO RiM wynosi 300 tys. zł.

Planowana na koszty administracyjne i koszty własne pula środków jest zgodna z wartością określoną jako maksymalna kwota wsparcia funkcjonowania LGD, współfinansowana z **funduszu wiodącego**, w przypadku LSR współfinansowanej z więcej niż jednego EFSI i jest uzależniona od wysokości środków przewidzianych na wsparcie realizacji operacji w ramach LSR i wynosi dla budżetu LSR o wartości 22 020 000,00 (€ 5 0 000,00) wynosi 2 850 000,00 zł (€ 712 500,00). LGD zaplanowała finansowanie z funduszu wiodącego w ramach PROW ze względu na ryczałtowy charakter płatności..

¹⁵ Na podstawie tab. Wysokość dostępnych środków na województwa z zał. 6 *Sposób ustalania wysokości dostępnych środków przeznaczonych na realizację LSR* do ogłoszenia konkursu na wybór LSR , Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)

Tabela 35 Uproszony budżet LSR z podziałem na źródło finansowania.

Cel szczegółowy	Przedsięwzięcie	Budżet ze wskazaniem źródła finansowania [zł]
Cel ogólny 1. Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.		12 850 360,49 EFROW 7 122 503,00 EFMR 5 727 857,49
1.1 Rozwój gospodarczy Doliny Baryczy, służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia. 2 807 857,49 zł	1.1.1 Zachowanie rybackiego potencjału obszaru.	1 232 691,00
	1.1.2 Poprawa potencjału sprzedażowego przedsiębiorstw rybackich.	1 825 824,05
1.2 Rozwój lokalnej przedsiębiorczości 9 364 000,00 zł	1.2.1 Wsparcie rybackiego charakteru obszaru.	2 669 342,44
	1.2.2 Wsparcie usług i produktów lokalnych, przyczyniających się do zachowania specyfiki obszaru.	3 800 000,00
	1.2.3 Wsparcie aktywności gospodarczej mieszkańców.	3 322 503,00
Cel ogólny 2. Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.		11 259 639,51 EFROW 6 187 497 EFMR 5 072 142,51
2.1 Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców. 3 370 436,18 zł	2.1.1 Wsparcie kompetencji i organizacji potencjału społecznego na rzecz zachowania specyfiki obszaru.	770 000,00
	2.1.2 Tworzenie przestrzeni do podnoszenia kompetencji i organizacji atrakcyjnych form spędzania wolnego czasu.	2 714 937,43
	2.1.3 Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego.	792 648,33
2.2 Rozwój kompleksowej i atrakcyjnej oferty obszaru. 6 477 706,33 zł	2.2.1 Spójna i widoczna oferta turystyczna Doliny Baryczy.	492 000,00
	2.2.2 Zachowanie, zwiększenie dostępności i atrakcyjności miejsc związanych ze specyfiką obszaru.	2 211 559,57
	2.2.3 Wzmocnienie rybackiego potencjału obszaru poprzez rozwój infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej..	4 279 494,18

Źródło: Opracowanie własne, budżet LSR, korekta 2016-02-03, Aktualizacja 02.2017, Aktualizacja 07.2017, Aktualizacja 12.2017, Aktualizacja 03.2018, Aktualizacja 03.2020, Aktualizacja 07.2020

Tabela 36 Budżet LSR z podziałem na źródło finansowania.

Zakres wsparcia	Wsparcie finansowe (PLN)					
	PROW [zł]	RPO		PO RYBY [zł]	Fundusz wiodący [zł]	Razem EFSI [zł]
		EFS	EF MR			
Realizacja LSR (art. 35 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 1303/2013)	12 100 000	-	-	10 584 000	-	22 684 000
Współpraca (art. 35 ust. 1 lit. c rozporządzenia nr 1303/2013)	1 210 000	-	-	216 000	-	1 426 000
Koszty bieżące (art. 35 ust. 1 lit. d rozporządzenia nr 1303/2013)	2 850 000	-	-	-	2 850 000	2 850 000
Aktywizacja (art. 35 ust. 1 lit. e rozporządzenia nr 1303/2013)		-	-	-		
Razem	16 160 000	-	-	10 800 000	3 050 000	26 960 000

Zródło: Opracowanie własne LGD, , korekta 2016-02-01, Aktualizacja 03.2020, Aktualizacja 07.2020

Tabela 37 Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020.

	Wkład EFRROW [zł]	Budżet państwa [zł]	Wkład własny będący wkładem krajowych środków publicznych [zł]	RAZEM [zł]
Beneficjenci inni niż jednostki sektora finansów publicznych.	5 414 913,00	3 095 087,00	0	8 510 000,00
Beneficjenci będący jednostkami sektora finansów publicznych.	1 584 387,00	0	905 613,00	2 490 000,00
Razem	6 999 300 ,00	3 095 087,0	905 613,00	11 000 000

Zródło: Opracowanie własne LGD, 2155-12-15 Aktualizacja 02.2017

IX. PLAN KOMUNIKACJI ZNAJDUJĄCY SIĘ W ZAŁĄCZNIKU DO LSR.

Celem planu komunikacji ze społecznością lokalną jest wspieranie realizacji celów LSR poprzez zachęcenie potencjalnych beneficjentów i mieszkańców obszaru LGD do korzystania ze środków wsparcia na rzecz realizacji LSR oraz upowszechnianie efektów wykorzystania funduszy PROW i PO RiM 2014 - 2020, kierowanych na obszar Doliny Baryczy.

Celami szczegółowymi planu komunikacji są:

1. Informowanie i wsparcie beneficjentów w zakresie pozyskiwania środków w ramach LSR oraz doradztwo w procesie realizacji i rozliczenia projektów.
2. Integracja i aktywizacja społeczności lokalnej z uwzględnieniem jej trójsektorowości.
3. Budowanie pozytywnego wizerunku LSR wśród mieszkańców obszaru poprzez informowanie ich o możliwościach dofinansowania oraz o już zrealizowanych w ramach lokalnej strategii projektach i bezpośrednich korzyściach wynikających z ich realizacji, pozyskanie informacji od lokalnej społeczności o skuteczności środków przekazu i działań komunikacyjnych oraz kierunkach realizacji LSR.

Plan komunikacji skierowany jest do wszystkich grup społecznych zamieszkujących obszar LSR. Szczególne narzędzia komunikacji przewidziano dla zidentyfikowanych grup docelowych interwencji: przedsiębiorców, rybaków, organizacji pozarządowych, podmiotów publicznych.

Działania komunikacyjne i środki przekazu jakie będą użyte są różnorodne, adekwatne do celów i wskaźników działań komunikacyjnych oraz dopasowane do potrzeb.

Plan komunikacji jest spójny z harmonogramem działań. Tabelaaryczne ujęcie planu komunikacji zawiera cele poszczególnych działań komunikacyjnych.

Zaplanowane działania komunikacyjne mają powszechny zasięg (prasa, ogłoszenia, materiały informacyjne) oraz ukierunkowanie zostały na potrzeby potencjalnych beneficjentów (szkolenia, doradztwo, spotkania informacyjne). Skuteczność planu komunikacji poddawana będzie bieżącemu monitoringowi, w przypadku otrzymywania od społeczności lokalnej, w ramach komunikacji zwrotnej podczas realizowanych działań, informacji o problemach, bądź niewystarczającej skuteczności działań, wyrażaną niższą niż planowana frekwencją lub małą ilością wniosków, plan komunikacji będzie korygowany. Inną przesłanką do korekty planu komunikacji będzie osiąganie niższych od założonych wskaźników produktu i rezultatu realizowanych działań komunikacyjnych.

Zebrane podczas realizacji działań komunikacyjnych, wnioski, postulaty, sugestie ze strony przedstawicieli lokalnej społeczności będą przekazywane do biura LGD i stanowić będą jedną z przesłanek do uruchomienia procedury aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju.

Tabela 38 Plan komunikacji.

Termin	Cel komunikacji	Nazwa działania komunikacyjnego	Adresaci działania komunikacyjnego (grupy docelowe)	Środki przekazu	Wskaźniki (produkt)	Efekty działań komunikacyjnych (rezultat)
II poł. 2016	Rozpowszechnianie informacji dot. nowego okresu programowania oraz nowej LSR 2014-2020.	Kampania informacyjna nt. głównych założeń LSR na lata 2014-2020.	Ogół społeczeństwa, potencjalni beneficjenci, w tym rybacy i grupy defaworyzowane określone w LSR.	artykuły w prasie lokalnej	1 artykuł (3 tys. - liczba osób do których potencjalnie dotrze informacja)	Min 5 tys. osób uzyska ogólne informacje o potencjalnych możliwościach korzystania ze wsparcia w LSR (nabędzie wiedzę) 80 osób uzyska szczegółowe informacje (nabędzie wiedzę).
				ogłoszenia w siedzibach instytucji publicznych (urzędy, GOK, PUP, inne)	Min. 8 miejsc	
				artykuł na stronach internetowych oraz portalach społecznościowych	Min. 10 różnych stron i portali	
				publikacja LGD – ulotka informacyjna - skrót LSR i kryteria wyboru	1 tys. szt. Ulotki informacyjnej	
				Spotkania	8 spotkań (po jednym w każdej gminie) 80 osób	
				telebim kampania	Min. 200 wyświetleń dziennie o możliwości skorzystania z dotacji	
II/2016 - I/2017	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o głównych zasadach dot. sporządzania wniosków do	Cykl spotkań przez każdym z naborów nt. zasad sporządzania wniosków i sposobu wyboru projektów przez Radę LGD Cykl	potencjalni beneficjenci, w szczególności rybacy przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i mieszkańcy	Spotkania, warsztaty tematyczne dot. celów LSR i kryteriów wyboru	8 spotkań (po jednym w każdej gminie) lub spotkania dedykowane dla określonej grupy odbiorców	W ramach cyklu 140 osób/ łącznie 4 x140 = 560 osób uzyska szczegółowe informacje (nabędzie wiedzę) dot. celów i kryteriów

	LGD, w tym o celach, przedsięwzięciach i kryteriach oceny używanych przez Radę LGD	realizowany od II/2016 do I/2017, łącznie 3 cykle	obszaru, w tym grupy defaworyzowane określone w LSR	indywidualne konsultacje z wnioskodawcami, po spotkaniach zbiorowych	z każdej gminy 80 osób	wyboru operacji w ramach LSR.
				doradztwo indywidualne w biurze LGD	40 osób korzystających z doradztwa indywidualnego w biurze LGD	
II/2017 - I/2020	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o głównych zasadach dot. sporządzania wniosków do LGD, w tym o celach, przedsięwzięciach i kryteriach oceny używanych przez Radę LGD	Cykl spotkań przez każdym z naborów nt. zasad sporządzania wniosków i sposobu wyboru projektów przez Radę LGD Cykl realizowany od II/2017 do I/2018, łącznie 4 cykle	potencjalni beneficjenci, w szczególności rybacy przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru, w tym grupy defaworyzowane określone w LSR	Spotkania szkoleniowe (min 3 spotkania przed każdym z naborów – spotkanie informacyjne lokalne kryteria wyboru, wypełnianie wniosku)	Liczba spotkań (4 nabory x 3 spotkania) = 12 Kod.4.3	Liczba uczestników spotkań szkoleniowych 324 osoby (średnio 27 os. w spotkaniu)
				Liczba podmiotów którym udzielono indywidualnego doradztwa	Liczba podmiotów w którym udzielono indywidualnego doradztwa 80 Kod 4.2	Liczba podmiotów, którym udzielono doradztwa i zawarły umowę o przyznanie pomocy lub dofinansowanie 20 podmiotów Kod 4.2.4
I/2018 - I/2021	Poinformowanie potencjalnych wnioskodawców o naborze wniosków w LGD, w tym	Cykl spotkań przez każdym z naborów nt. zasad sporządzania wniosków i sposobu wyboru projektów przez	potencjalni beneficjenci, organizacje pozarządowe i mieszkańcy obszaru, w tym grupy defaworyzowane określone	Spotkania, szkoleniowych dot. grantów (min 1 spotkanie informacyjne lokalne kryteria wyboru,	Liczba spotkań dot. grantów (6 naborów x 1 spotkanie) 6 Kod 4.3	Liczba uczestników spotkań szkoleniowych dot. grantów 480 średnio 27 os w spotkaniu.

	o celach, przedsięwzięciach i kryteriach oceny, używanych przez Radę LGD.	Radę LGD. Cykl realizowany przed każdym naborem grantów do I/2107- I/ 2021, łącznie 6 cykli.	w LSR	wypełnianie wniosku)		
				Liczba podmiotów którym udzielono indywidualnego doradztwa	Liczba podmiotów w którym udzielono indywidualnego doradztwa dot. grantów 40 osób Kod 4.2	Liczba podmiotów którym udzielono doradztwa dot. grantów i zawarły umowę o powierzenie grantu - 20 podmiotów Kod 4.2.4
2020 – 2022	Informowanie o rezultatach wdrażania LSR oraz PROW i RiM.	Konkurs na opis i ilustrację rezultatów projektu – www.projekty.barycz.pl , newsletter, konkurs, na bieżąco	Mieszkańcy, beneficjenci, w tym grupy defaworyzowane określone w LSR	Liczba opisów zrealizowanych projektów na stronie projekty.barycz.pl	Liczba opisów (23+ 25) Min. 48 opisów	Liczba odwiedzin strony internetowej LGD (projekty.barycz.pl) Kod 4.5 500 osób zauważyły rezultaty wdrażania LSR
2020-2022	Informowanie o rezultatach wdrażania LSR w ramach grantów	Konkurs na opis i ilustrację rezultatów projektów grantowych www.projektybarycz.pl , www.dzialaj.barycz.pl Konkurs (Na bieżąco)	Mieszkańcy, beneficjenci, w tym grupy defaworyzowane określone w LSR	Liczba opisów zrealizowanych grantów na stronach LGD	Liczba opisów (23+ 25) Min. 48 opisów	Liczba odwiedzin stron internetowych LGD Kod.4.5 500 osób zauważyły rezultaty wdrażania LSR
II poł. 2022	Poinformowanie ogółu mieszkańców o efektach wdrażania LSR	Kampania informacyjna nt. głównych efektów wdrażania LSR	wszyscy mieszkańcy obszaru LGD, w tym grupy defaworyzowane określone w LSR	-Liczba wydawnictw dot. efektów wdrażania LSR	Liczba wydawnictw w własnych – gazetka – 2 edycje po 2018 oraz w 2023	Liczba osób, do których dotrze informacja (min 10 tys. (planowane min 10 tys nakładu w każdej edycji gazetki)

X. ZINTEGROWANIE

1. Opis zgodności i komplementarności z innymi dokumentami planistycznymi/strategiami.

Cele i przedsięwzięcia Lokalnej Strategii Rozwoju komplementarne są z gminnymi dokumentami strategicznymi - strategiami rozwoju gmin oraz województw.

Zapisy tych dokumentów wykorzystane zostały do prac nad diagnozą obszaru, analizą SWOT oraz na etapie planowania strategicznego w ramach LSR, monitorowana była ich zgodność i komplementarność z proponowanymi do realizacji celami i przedsięwzięciami w ramach LSR. Realizacja celów LSR oraz komplementarnych zapisów lokalnych dokumentów strategicznych przyczynią się do wzmocnienia rozwoju regionu i rozwiązywania problemów społecznych.

2. Powiązanie ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku oraz Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku.

Obszar Doliny Baryczy obejmuje gminy leżące na terenie 2 województw – dolnośląskiego i wielkopolskiego, dlatego stworzona LSR jest komplementarna ze strategiami obu województw.

Celem nadrzędnym Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego jest *nowoczesna gospodarka i wysoka jakość życia w atrakcyjnym środowisku*. Cel ten spełniany jest poprzez realizację 8 celów szczegółowych, które bezpośrednio wiążą się z celami szczegółowymi LSR.

Natomiast celem generalnym Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego jest *efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju*. Cel generalny jest realizowany poprzez 9 celów strategicznych.

Zestawienie tabelaryczne przedstawia w jaki sposób na wysokim poziomie cele LSR są powiązane i zgodne z celami szczegółowymi i strategicznymi obu wojewódzkich strategii.

Tabela 39 Powiązanie i zgodność LSR ze Strategiami Województwa Dolnośląskiego (SRWD) i Wielkopolskiego (SRWW).

Cele szczegółowe Lokalnej Strategii Rozwoju dla Doliny Baryczy	Cele szczegółowe Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego	Cele strategiczne Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego
Cel Ogólny LSR 1. Rozwój gospodarczy obszaru służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszenia jakości życia.		
Cel szczegółowy 1.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.	Cel 1. Rozwój gospodarki opartej na wiedzy. Cel 4. Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa. Cel 6. Wzrost zatrudnienia i mobilności pracowników.	Cel 1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu. Cel 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Cel 3. Lepsze zarządzanie energią. Cel 6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu.
Cel szczegółowy 1.2. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości.	Cel 1. Rozwój gospodarki opartej na wiedzy. Cel 3. Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP. Cel 5. Zwiększenie dostępności technologii komunikacyjno-informacyjnych. Cel 6. Wzrost zatrudnienia i	Cel 1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu. Cel 3. Lepsze zarządzanie energią. Cel 6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu. Cel 7. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia. Cel 8. Zwiększanie zasobów oraz

	mobilności pracowników.	wyrównywanie potencjałów społecznych województwa.
Cel Ogólny LSR 2. Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.		
Cel szczegółowy 2.1. Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców..	Cel 1. Rozwój gospodarki opartej na wiedzy. Cel 7. Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia. Cel 8. Podniesienie poziomu edukacji, kształcenie ustawiczne.	Cel 3. Lepsze zarządzanie energią. Cel 5. Zwiększenie spójności województwa. Cel 6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu. Cel 7. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia. Cel 8. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa. Cel 9. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.
Cel szczegółowy 2.2. Kompleksowa i atrakcyjna oferta obszaru.	Cel 2. Zrównoważony transport i poprawa dostępności transportowej. Cel 4. Ochrona środowiska naturalnego, efektywne wykorzystanie zasobów oraz dostosowanie do zmian klimatu i poprawa poziomu bezpieczeństwa. Cel 7. Włączenie społeczne, podnoszenie poziomu i jakości życia.	Cel 1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu. Cel 3. Lepsze zarządzanie energią. Cel 6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu. Cel 8. Zwiększanie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa.

Źródło: opracowanie własne LGD.

Powiązanie z Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego i Województwa Wielkopolskiego.

Regionalne Programy Operacyjne dla województw – dolnośląskiego i wielkopolskiego na lata 2014-2020 są jednymi z ważniejszych instrumentów zarządzania i finansowania obu strategii wojewódzkich. W związku z tym, planując cele i kierunki działania w LSR, oczywistym było uwzględnienie celów w ramach poszczególnych osi priorytetowych i zapewnienie ich komplementarności z celami niniejszej Strategii. Zintegrowanie celów LSR z działaniami RPO WD i WRPO zawarte zostało w poniższej tabeli, która obrazuje wysoki stopień zgodności założeń strategicznych.

Tabela 40 Powiązanie i zgodność LSR z RPO WD i WRPO na lata 2014-2020.

Cele szczegółowe Lokalnej Strategii Rozwoju dla Doliny Baryczy	Działania w ramach priorytetów RPO WD	Działania w ramach priorytetów WRPO
Cel Ogólny LSR 1. Rozwój gospodarczy obszaru służący zachowaniu specyfiki obszaru i polepszeniu jakości życia.		
Cel szczegółowy 1.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.	4.4. Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych. 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów. 10.3. Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie.	4.1. Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych. 4.4. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. 4.5. Ochrona przyrody.
Cel szczegółowy 1.2. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości.	1.2. Innowacyjne przedsiębiorstwa. 1.3. Rozwój przedsiębiorczości. 1.4. Internacjonalizacja przedsiębiorstw. 1.5. Rozwój produktów i usług w MŚP. 3.1. Produkcja i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych.	1.2. Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski. 1.3. Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego. 1.4. Internacjonalizacja gospodarki

	8.2. Wsparcie osób poszukujących pracy. 8.3. Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy. 8.6. Zwiększenie konkurencyjności przedsiębiorstw i przedsiębiorców z sektora MMŚP.	regionalnej. 1.5. Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw. 3.1. Wytwarzanie i dystrybucja energii ze źródeł odnawialnych. 6.2. Aktywizacja zawodowa. 6.3. Samozatrudnienie i przedsiębiorczość.
Cel Ogólny LSR 2. Wzmocnienie rozpoznawalności i potencjału Doliny Baryczy.		
Cel szczegółowy 2.1. Wzrost aktywności i świadomości specyfiki obszaru wśród mieszkańców.	4.3. Dziedzictwo kulturowe. 6.1. Inwestycje w infrastrukturę społeczną. 9.1. Aktywna integracja. 9.4. Wspieranie gospodarki społecznej. 10.3 Poprawa dostępności i wspieranie uczenia się przez całe życie.	7.1. Aktywna integracja. 7.3. Ekonomia społeczna. 8.2. Uczenie się przez całe życie. 9.3. Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.
Cel szczegółowy 2.2. Kompleksowa i atrakcyjna oferta obszaru.	4.3. Dziedzictwo kulturowe. 4.4. Ochrona i udostępnianie zasobów przyrodniczych. 6.1. Inwestycje w infrastrukturę społeczną. 6.3. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów.	4.4. Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego. 9.3. Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.

Źródło: opracowanie własne LGD.

3. Powiązanie z dokumentami strategicznymi gmin i powiatu należących do LGD.

W ramach sektora publicznego w składzie LGD mamy 8 gmin i powiat milicki. Każda z JST posiada swoją strategię rozwoju. Większość z nich, bo aż 6, zdążyła już zaktualizować lub stworzyć nowe strategie, obejmujące nowy okres programowania. Pozostałe 3 są na etapie aktualizacji lub tworzenia nowych. Wykaz obowiązujących dokumentów strategicznych partnerów publicznych LGD:

- Strategia Rozwoju Gminy Twardogóra na lata 2014-2020
- Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Odolanów na lata 2012-2025
- Strategia Rozwoju Gminy Przygodzice do roku 2020
- Strategia Rozwoju Powiatu Milickiego 2014-2023
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Gminy Milicz na lata 2014-2020
- Strategia Rozwoju Gminy Żmigród 2015-2020
- Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Gminy Sośnie na lata 2007-2015
- Strategia Rozwoju Gminy Krośnice z 2007 roku (strategia Rozwoju Obowiązująca do końca 2015).

Tworząc LSR dla obszaru Doliny Baryczy priorytetem było, aby dokument ten był w wysokim stopniu powiązany z planami strategicznymi partnerów publicznych. Elementy strategii gmin i powiatu zostały ujęte zarówno w diagnozie, analizie SWOT jak i uwzględnione w ramach celów LSR.

Badaniu zostały poddane wszystkie w/w dokumenty strategiczne, po analizie których zaobserwowano, że cele LSR i cele tych dokumentów są w pełni powiązane i zgodne. W każdym z dokumentów zdefiniowane zostały tożsame obszary wymagające wsparcia, które realizowane będą również poprzez cele i przedsięwzięcia LSR, a są to:

1. zachowanie środowiska i wyjątkowości obszaru naturalnego,
2. rozwój przedsiębiorczości i wsparcie rozwoju przedsiębiorstw w harmonii z obszarem,
3. wsparcie w obszarze kultury, sportu, nauki, turystyki i rekreacji,
4. rozwój kapitału społecznego poprzez aktywizację i partycypację w życiu społecznym,
5. rozwój i wsparcie infrastruktury przeznaczonej na użytek społeczności lokalnej, jak również wspomagającej rozwój przedsiębiorczości,
6. promocja, w szczególności turystycznego charakteru obszaru,
7. rozwój i upowszechnienie edukacji regionalnej i ekologicznej,

8. wsparcie grup defaworyzowanych na każdym etapie realizacji celów.

4. Powiązanie ze strategią KARP 2020

Cele Lokalnej Strategii Rozwoju dla Doliny Baryczy w znacznym stopniu uwzględniają również rybacki charakter obszaru, dzięki któremu ma możliwość rozwijać się nie tylko przedsiębiorczość rybacka związana z obszarem naturalnym, ale także szeroko pojęta turystyka uwzględniająca i chroniąca zasoby naturalne.

Znaczącym dokumentem strategicznym stworzonym w czerwcu 2013 roku przez Lokalne Grupy Rybackie we współpracy ze specjalistami w dziedzinie rybactwa, w tym przedstawicielami Instytutu Rybactwa Śródlądowego, jest **Strategia KARP 2020**. Dokument ten został sporządzony po intensywnych konsultacjach ze środowiskiem rybackim, w szczególności producentami karpia.

Biorąc pod uwagę fakt, że karp jest rybą najczęściej produkowaną na obszarze Doliny Baryczy (93% produkcji ryb na obszarze), tworząc niniejszy dokument opierano się również na strategii KARP 2010.

W LSR na rzecz rozwoju i utrzymania rybackiego charakteru obszaru został zaplanowany cały cel szczegółowy 1.1. *Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego* oraz po jednym przedsięwzięciu w pozostałych celach szczegółowych, tak aby gospodarka i społeczność rybacka, a także charakter kulturowo-środowiskowy, mogły zostać wsparte na każdym etapie realizacji LSR.

Strategia KARP 2020 zakłada realizację 3 celów, które powiązane zostały z celami w LSR:

1. Utrzymanie potencjału produkcyjnego gospodarki karpiowej (...) oraz wzrost udziału stawowych dodatkowych gatunków. – bezpośrednie powiązanie z celem szczegółowym 1.1. Zwiększenie konkurencyjności sektora rybackiego.
2. Zwiększenie dochodowości gospodarstw karpiowych (...). – powiązanie z celem szczegółowym 1.1. ale także przedsięwzięciem 1.2.1 w ramach celu 1.2. Rozwój lokalnej przedsiębiorczości.
3. Wzmocnienie prośrodowiskowych i prospołecznych funkcji gospodarki karpiowej (...). – powiązanie z wszystkimi zaplanowanymi działaniami dla obszaru rybackiego, w szczególności przedsięwzięciem 2.1.3. Wzrost wiedzy i integracja społeczna mieszkańców poprzez wykorzystanie rybackiego dziedzictwa kulturowego oraz przedsięwzięciem 1.1.1. Zachowanie rybackiego potencjału obszaru.

XI. MONITORING EWALUACJA

Na LGD spoczywa odpowiedzialność za prawidłowe wdrażanie LSR. Rola LGD polegać będzie na zarządzaniu procesem realizacji strategii i koordynowaniu działań prowadzących do tego celu. Do zakresu powyższych czynności należy również efektywne spożytkowanie i poprawne rozliczenie otrzymanych środków publicznych.

Proces wdrażania to „przejście” od planowania strategicznego do zarządzania strategicznego, czyli realizacja zapisów Lokalnej Strategii Rozwoju. We właściwej realizacji LSR pomagają takie instrumenty jak monitoring i ewaluacja.

Monitoring to proces systematycznego zbierania i analizowania informacji ilościowych i jakościowych na temat funkcjonowania LGD oraz stanu realizacji strategii w aspekcie finansowym i rzeczowym, którego celem jest uzyskanie informacji zwrotnych na temat skuteczności i wydajności wdrażanej strategii, a także ocena zgodności realizacji operacji z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i celami.

- Monitoring to wewnętrzny mechanizm zarządzania wdrażaniem LSR.
- Monitoring to dokumentowanie realizacji LSR poprzez zbieranie danych w celu wykonania ewaluacji.
- Monitorowanie służy dostarczeniu informacji na podstawie których Zarząd, Rada Programowa i członkowie LGD oraz mieszkańcy mogą systematycznie dowiadywać się o występowaniu rozbieżności w realizacji planów i osiągnięcia celów.

Dzięki monitoringowi LGD dba o swoją stabilną sytuację finansową i podejmuje działania interwencyjne w przypadku rozbieżności lub niepowodzeń w realizacji LSR.

Elementy podlegające procesowi monitorowania:

Tabela 41 *Monitoring.*

Elementy poddane badaniu	Wykonawca badania	Źródła danych i metody ich pobierania	Czas i okres dokonywania pomiaru	Analiza i ocena danych
Wskaźniki realizacji LSR.	Biuro LGD (ocena własna).	Sprawozdania beneficjentów.	Na bieżąco	Stopień realizacji wskaźnika.
Harmonogram ogłaszanych konkursów.	Biuro LGD (ocena własna).	Rejestr ogłoszonych konkurów.	Na bieżąco	Zgodność ogłaszania konkursów LSR, ocena stopnia realizacji zadań.
Budżet LGD (funkcjonowanie LGD, wdrażanie LSR).	Biuro LGD (ocena własna).	Rejestr danych.	Na bieżąco	Stopień wykorzystania środków finansowych w odniesieniu do środków zakontraktowanych.
Zainteresowanie stroną internetową LGD.	Pracownicy LGD (ocena własna).	Licznik odwiedzin strony internetowej, dane od administratora strony internetowej.	Na bieżąco	Skuteczność przekazywania/uzyskiwania informacji na temat działalności LGD.
Pracownicy Biura LGD, funkcjonowanie biura, Zarządu.	Zarząd LGD.	Anonimowe ankiety.	Na bieżąco	Ocena pracy pracowników, sposób przekazywania istotnych informacji potencjalnym beneficjentom, pomoc w rozwiązywaniu problemów, efektywność świadczonego doradztwa.

Podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie monitoringu jest Zarząd. Za gromadzenie danych odpowiedzialne jest biuro LGD.

Planowanie monitoringu i ewaluacji.

Ewaluacja zgodnie z przyjętą definicją to opisywanie przebiegu oraz wyników badanych działań ze strony pozytywnej i negatywnej, wyjaśnienie związków pomiędzy nakładami i rezultatami, porównywanie rezultatów ze wstępnymi założeniami projektu, z punktu widzenia przyjętych kryteriów, w celu ich usprawnienia, rozwoju lub lepszego ich zrozumienia. Jednym z głównych celów ewaluacji jest ocena rzeczywistych lub spodziewanych efektów realizacji danej interwencji publicznej. Ewaluacja jest zatem próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy nasze działania przyniosły efekty.

W nawiązaniu do przytoczonej powyżej definicji można powiedzieć, że ewaluacja to ocena wdrażania projektu jakim jest LSR. Ewaluacja składa się z kilku ocen cząstkowych tzn. oceny odpowiedzialności, skuteczności, efektywności i oddziaływania projektu w stosunku do poniesionych wcześniej założeń, zaś główny cel, dla którego przygotowywana będzie ewaluacja realizacji LSR, to obniżenie ryzyka popełnienia omyłki w realizacji projektu oraz zapobieżenie jego negatywnym skutkom.

Ocena funkcjonowania LGD oraz realizowanej przez nią Lokalnej Strategii Rozwoju będzie polegać na poddaniu ewaluacji następujących elementów.

Tabela 42 *Elementy podlegające procesowi ewaluacji*

Elementy poddane badaniu.	Wykonawca badania.	Źródła danych i metody ich zbierania.	Czas i okres dokonywania pomiaru.	Analiza i ocena danych.
Działalność LGD, Pracownicy i funkcjonowanie biura.	Biuro LGD (ocena własna).	Badania ankietowe, opinie i wnioski beneficjentów, rozmowy z mieszkańcami na otwartych spotkaniach, wywiady z wnioskodawcami, opinia dyrektora i członków stowarzyszenia.	Ocena roczna w latach 2016-2022, dokonywana w pierwszym kwartale roku kolejnego, z wyłączeniem roku 2023, kiedy wykonywana będzie na dzień 30 czerwca.	Ocena poprawności działalności prowadzonej przez stowarzyszenie, określająca skuteczność realizowanych zadań w odniesieniu do założeń LSR i planu komunikacji.
Skuteczność i aktywizacji społeczności lokalnej.	Biuro LGD (ocena własna).	Badanie ankietowe wśród mieszkańców, prowadzone bezpośrednio za pośrednictwem strony internetowej stowarzyszenia.	Ocena roczna w latach 2016-2022, dokonywana w pierwszym kwartale roku kolejnego, z wyłączeniem roku 2023, kiedy to wykonywana będzie na dzień 30 czerwca.	Ocena skuteczności promocji LGD oraz działań wdrażanych w ramach LSR, mierzona jako liczba osób, które uzyskały informację na temat LGD oraz skuteczność animacji społeczności.

Stopień realizacji celów LSR – stopień realizacji wskaźników.	Podmiot niezwiązany z LGD (ocena zewnętrzna).	Ankiety beneficjentów, sprawozdania beneficjentów, rejestr danych LGD. Ewaluacja zewnętrzna w latach 2020 – 2022)	Ocena dwuletnia, dokonywana w pierwszym kwartale roku kolejnego, z wyłączeniem roku 2023, kiedy to wykonywana będzie na dzień 30 czerwca.	Ocena celowości i trafności założeń realizowanych w ramach LSR. Określenie stopnia realizacji poszczególnych celów.
Harmonogram rzeczowo-finansowy LSR (wdrażanie LSR).	Biuro LGD (ocena własna).	Rejestr danych.	Raz na kwartał. Ostatnia wykonywana w październiku 2023 roku.	Ocena zgodności ogłaszanych i realizowanych projektów z harmonogramem
Budżet LSR (funkcjonowanie LGD).	Biuro LGD (ocena własna).	Rejestr danych.	Raz na pół roku. Ostatnia wykonana w grudniu 2023	Ocena zgodności i wysokości wydatkowania środków finansowych z przyznanego budżetu na poszczególne zadania.

Organem odpowiedzialnym za prowadzenie ewaluacji będzie Rada Programowa LGD. Zarząd może zlecić wykonanie niektórych zadań ekspertom zewnętrznym. Za gromadzenie danych do ewaluacji odpowiada biuro LGD. Wyniki ewaluacji zawarte będą w raportach sporządzanych przez Radę Programową. Raporty dotyczące poszczególnych elementów podlegających ewaluacji będą przedkładane Walnemu Zgromadzeniu Członków.

Raporty ewaluacyjne powinny zawierać takie elementy jak:

- wykaz przedsięwzięć zrealizowanych w okresie ewaluacji, z krótkim opisem merytorycznym i informacją finansową o każdym z nich;
- opis bezpośrednich efektów przedsięwzięć i porównanie ich z efektami, które były zakładane w fazie projektowania;
- analiza dotycząca wpływu zrealizowanych przedsięwzięć na osiągnięcie celów określonych w LSR;
- wnioski w formie uwag i rekomendacji dotyczących zmian w sposobie funkcjonowania LGD, mające zapewnić wyższą efektywność działania LGD oraz lepsze osiągnięcie celów zakładanych w LSR.

Raporty ewaluacyjne powinny być podawane do wiadomości publicznej zgodnie z zasadą jawności. Informacje uzyskane w trakcie monitoringu i ewaluacji będą stanowić bodziec do dyskusji o działalności LGD i Zarządu, a wynikające z niej wnioski będą przedkładane na stosowne uchwały Walnego Zebrania Członków (np. aktualizacja LSR).

XII. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Zgodnie z art. 57 pkt 2 i art. 58 pkt 2 w związku z art. 48 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu oraz do Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pod nazwą Lokalna Strategia Rozwoju dla Doliny Baryczy.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska pismem z dnia 21.12.2015 r. nr WSI.410.656.2015.DK wyraził opinię, iż dla projektu w/w dokumentu brak jest konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem z dnia 17.12.2015 r. nr ZNS.9011.3.1918.2015.JŁ zajął stanowisko w sprawie odstąpienia od strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu w/w dokumentu uznając, iż nie ma potrzeby przeprowadzenia takiej oceny.

Przy odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wzięto pod uwagę, że: proponowane w dokumencie priorytety mają charakter ogólny a prawdopodobieństwo wystąpienia negatywnych oddziaływań na środowisko, w związku z realizacją założeń priorytetów jest niskie. Ewentualne oddziaływania będą miały charakter jednorazowy, krótkotrwały i odwracalny.

Biorąc pod uwagę w/w uzgodnienia oraz uwarunkowania określone w art. 49 w/w ustawy Zarząd Uchwałą LI/116/15 z dnia 28.12.2015 Stowarzyszenia „Partnerstwo dla Doliny Baryczy” odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla dokumentu pod nazwą Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność (LSR) dla Doliny Baryczy na lata 2016 - 2022 .

Informacja o odstąpieniu od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko została podana do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Stowarzyszenia www.nasza.barycz.pl.

Spis tabel

Tabela 1	<i>Liczba ludności i powierzchnia obszaru wraz z podziałem administracyjnym</i>	3
Tabela 2	<i>Realizacja umów ramowych w ramach LSR i LSROR</i>	5
Tabela 3	<i>Projekty współpracy realizowane przez LGD w ramach wdrażania LSR i LSROR.</i>	5
Tabela 4	<i>Wizyty studyjne na obszarze Doliny Baryczy 2009-2015, koordynowane przez LGD</i>	6
Tabela 5	<i>Łączna wartość projektów i przedsięwzięć realizowanych przez LGD z innych źródeł niż PROW i PO Ryby</i>	6
Tabela 6	<i>Skład ilościowy członków LGD w ramach poszczególnych sektorów.</i>	7
Tabela 7	<i>Zestawienie dokumentów obowiązujących w Stowarzyszeniu.</i>	11
Tabela 8	<i>Metody partycypacji zastosowane w ramach opracowania LSR dla Doliny Baryczy.</i>	13
Tabela 9	<i>Liczba złożonych fiszek w ramach lokalnego Banku Pomysłów z podziałem na reprezentowane sektory.</i>	15
Tabela 10	<i>Ilości spotkań i uczestników, w podziale na charakter.</i>	16
Tabela 11	<i>Chronologiczny wykaz i charakter spotkań – opracowanie LSR.</i>	16
Tabela 12	<i>Ilość produktów i usług z podziałem na kategorie w największej regionalnej bazie przedsiębiorców www.dbpoleca.barycz.pl</i>	25
Tabela 13	<i>Udział osób ubezpieczonych w KRUS w liczbie mieszkańców.</i>	27
Tabela 14	<i>Program „Działaj Lokalnie” w Dolinie Baryczy.</i>	30
Tabela 15	<i>Ilość osób korzystających z pomocy społecznej w poszczególnych gminach.</i>	31
Tabela 16	<i>Osoby długotrwale bezrobotne poniżej 40 r.ż. zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w 2015 roku w gminach z obszaru.</i>	31
Tabela 17	<i>Ilość sołectw oraz ilość świetlic ze wskazaniem czy prac remontowych.</i>	32
Tabela 18	<i>Liczba placówek edukacyjnych.</i>	33
Tabela 19	<i>Gospodarstwa rybackie, rybacy indywidualni zidentyfikowani przez LGD poprzez przekazanie RRW-22 za 2014 rok.</i>	36
Tabela 20	<i>Ilość obiektów noclegowych i osób korzystających z tych obiektów 2007 i 2014.</i>	40
Tabela 21	<i>Ilość osób korzystająca z obiektów noclegowych turystycznych.</i>	40
Tabela 22	<i>Wykaz ilości podmiotów objętych znakiem Dolin Baryczy Poleca</i>	41
Tabela 23	<i>Analiza SWOT</i>	45
Tabela 24	<i>Schematyczne ujęcie problemów ich przyczyn oraz negatywnych następstw wynikających z analizy SWOT</i>	51
Tabela 25	<i>Preferowany zakres projektów w ramach przedsięwzięć, sposób realizacji, uzasadnienie na podstawie SWOT, diagnozy, ze wskazaniem grup wsparcia.</i>	54
Tabela 26	<i>Cele ogólne, szczegółowe i przedsięwzięcia wraz z planowanym źródłem finansowania</i>	65
Tabela 27	<i>Wykazanie zgodności celów z celami programów, w ramach których planowane jest finansowanie LSR.</i>	66
Tabela 28	<i>Matryca logiczna LSR dla Doliny Baryczy.</i>	68
Tabela 29	<i>Specyfikacja wskaźników przypisanych do celów ogólnych, szczegółowych, przedsięwzięć z uzasadnieniem, źródłem danych</i>	78
Tabela 30	<i>Formy wsparcia w ramach przedsięwzięć.</i>	86
Tabela 31	<i>Opis operacji własnych i projektów grantowych.</i>	87
Tabela 32	<i>Plan działania.</i>	91
Tabela 33	<i>Wyliczenie średniej wartości dofinansowania do utworzonego miejsca pracy w ramach środków PROW i PO RYBY (2007 – 2013).</i>	100
Tabela 34	<i>Szacowana ilość i wartość wsparcia miejsc pracy, % udział w budżecie z podziałem na źródło finansowania.</i>	101
Tabela 35	<i>Uproszczonego budżet LSR z podziałem na źródło finansowania.</i>	104
Tabela 36	<i>Budżet LSR z podziałem na źródło finansowania.</i>	105

Tabela 37 Plan finansowy w zakresie poddziałania 19.2 PROW 2014-2020.	105
Tabela 38 Plan komunikacji.	107
Tabela 39 Powiązanie i zgodność LSR ze Strategiami Województwa Dolnośląskiego (SRWD) i Wielkopolskiego (SRWW).	110
Tabela 40 Powiązanie i zgodność LSR z RPO WD i WRPO na lata 2014-2020.	111
Tabela 41 Monitoring.	114
Tabela 42 Elementy podlegające procesowi ewaluacji	115

Spis rysunków

Rysunek 1. Mapa obszaru objętego LSR	4
Rysunek 2. Skład Rady Programowej LGD	8
Rysunek 3. Liczba mieszkańców miast i wsi na obszarze w latach 2007 i 2014.	22
Rysunek 4. Liczba ludności w latach 2012, 2013 i 2014 z podziałem na produktywność.	23
Rysunek 5. Liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w gminach Doliny Baryczy w latach 2012-2014 (zestawienie uwzględnia sektor publiczny i prywatny).	23
Rysunek 6. Zestawienie prowadzonej działalności gospodarczej na terenie Doliny Baryczy wg działów PKD	24
Rysunek 7. Wskaźnik G podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca gminy przyjęty do obliczania subwencji wyrównawczej na 2013 r	25
Rysunek 8. Liczba rolników czynnych ubezpieczonych w KRUS z gmin obszaru w 2015 roku.	27
Rysunek 9. Stopa bezrobocia w powiatach, których gminy należą do Doliny Baryczy w latach 2007 i 2014 (każdorazowo na 31.12).	28
Rysunek 10. Liczba osób bezrobotnych w powiatach, których gminy należą do Doliny Baryczy w latach 2007 i 2014.	29
Rysunek 11. Udział bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym na terenie LGD	29
Rysunek 12. Ilość organizacji pozarządowych w gminach z obszaru Doliny Baryczy wg KRS	30
Rysunek 13. Liczba miejsc spotkań i aktywności mieszkańców (wiat, placów zabaw i boisk) na obszarze Doliny Baryczy z podziałem na gminy.	32
Rysunek 14. Liczba ludności na obszarze wg płci w latach 2007-2014.	33
Rysunek 15. Liczba szkół biorących udział do liczby szkół nieuczestniczących w Projekcie Edukacja dla Doliny Baryczy.	34
Rysunek 16. Liczba uczniów z obszaru w porównaniu do liczby uczniów uczestniczących w Programie Edukacja dla Doliny Baryczy.	34
Rysunek 17 Ilość wejść na stronę dbpoleca.barycz.pl	75
Rysunek 18 Liczba osób korzystająca z oferty noclegowej	76
Rysunek 19 Liczba osób korzystających z oferty edukacji regionalnej i przyrodniczej	77

Literatura:

1. RAPORT KOŃCOWY z badania związanego z ewaluacją Lokalnej Strategii Rozwoju (PROW) oraz Lokalnej Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich (LSROR): BIOSTAT: 2015
2. RAPORT KOŃCOWY z badania dotyczącego rozpoznawalności marek Doliny Baryczy, Dolina Baryczy Poleca, Dni Karpia w Dolinie Baryczy.; BIOSTAT: 2015
3. RAPORT KOŃCOWY z badania związanego z promocją obszaru oraz trójsektorowością na rzecz obszaru. BIOSTAT: 2015.
4. RAPORT KOŃCOWY z badania związanego z programem Edukacja dla Doliny Baryczy. BIOSTAT: 2015
5. RAPORT ZBIORCZY badanie rynku Doliny Baryczy, BIOSTAT: 2015
6. Artykuły i dane ze stron www: barycz.pl, nasza.barycz.pl, dnikarpia.barycz.pl, aktywni.barycz.pl, edukacja.barycz.pl, dbpoleca.barycz.pl.